

Marcus

opus est pro hominis figurâ in illis quatuor animalibus significatus videtur. THEOPHRAS. Uel euâgeliu[m] s[ic!] Marcu[m] aquila innuit: a ppheta[n]a. n. Iohannes icerit.

Initium euâgeliu[m] Jesu Christi filii dei.

HIERO. i plogo Marcu[m] euâgelistâ sacerdotio i Isrl ages s[ic!] carn[e] leuita ad dñm uersus euâgeliu[m] in Italia scriptis: ostendens i eo qd generi suo debet ret Christus. naz iniuiu[m] euâgeliu[m] in voce ppheric e[st] clamatois istitu[er]e: ordinâ leuitice elcois ostendit: p[ro]di e[st]as Iohann[es] Zacharie filiu[m] in voce angeli emissu[m] dicens: Initium euângeliu[m] Jesu Christi filii dei.

HIERO. Euâgeliu[m] grece dicit[ur]: latine bona annu[m] ciatio pdicat: qd p[ro]p[ter]e ad regn[u]m dei et remissione p[er]nit peccator[um]: etenim euâgeliu[m] p[er] qd venit redemptio si deliu[m] et beatitudo factorum. Initio autem euâgelia vnu[m] sicut et vnu[m] quo[u]r. In hebreo iesus: i greco sother: i latio salvator dicit[ur]. Christus autem grece: messias hebrae[us]: latie vnu[m]. i. rec[tor] et sacerdos dicit[ur]. BEDA. Ideo ferendu[m] autem est hoc euâgeliu[m] principiu[m] principio mathei quo ait: Liber generatiois iesi christi filii dauid: filii abrahâ. hic autem dicit[ur] filii dei. Ex utroq[ue] n. vnu[m] dñs Jesus christus dei et hois filius est intelligendu[m]. Et aperte priu[m] euâgelistâ filiu[m] hois eius: secundu[m] filiu[m] dei nominat: ut a minorib[us] ad maiora paulatim: s[ic!] s[ic!] noster assurget: ac p[er] fidem et sacramenta humanitatis assumptu[m] ad agnitionem diuine eternitatis ascenderet. Aperte etiam q[ua]d huâna erat generatione descriptur: a filio hois cepit: dauid. s. siue abrahâ. Aperte et is q[ua]d libu[m] suu[m] ab initio euâgelicu[m] pdicatiu[m] icoabat filiu[m] dei magis appellare voluit Jesu Christu[m]: q[ua]d huâna erat nature de progenie patriarcharum veritate carnis suscipere et diuine fuit potestie euâgeliu[m] mundo pdicare.

HYLARI. sup lucâ: Non autem solo nomine testatur est christi filiu[m] dei: sed etiam p[re]p[ar]ietate. Nos filii dei sumus: sed non talis h[oc] filius. Dic. n. ver[itas] et p[re]p[ar]atio est filius origine non adoptio: veritate non nuptiacione: natu[m]ita te non creatione.

Sicut scriptu[m] est i Ysaia ppheta: Ecce mitto angelu[m] meu[m] ante faciem tuam q[ua]d p[ar]abit uia tua[m] an[te] te. Uox clamatis in desto: Parate uia dñi: rectas facite semitas eius.

BEDA. Scripturâ euâgeliu[m] Marcu[m] agne primo ponit testimonia ppheta[rum]: ut eo cunctis sine scrupulo dubietatis suscipienda que scriberet itimaret: quo hec a ppheta[rum] area pdicta esse demonstraret. Simileq[ue] uno eodêq[ue] euâgeliu[m] sui principio: et iudeos q[ua]d legem ac pphetas suscep[er]unt ad suscipiendam euâgeliu[m] gratia ac sacra que ipsoz pphete pdixerat instituerunt. Et genitiles q[ua]d euâgeliu[m] p[re]conia ad dñm venerant: ad auctoritatē quoq[ue] legis et ppheta[rum] suscipienda venerandaq[ue] p[ro]duc[t]erunt. vni dicit: Sicut scriptu[m] est i Ysaia ppheta: Ecce ego mitto angelu[m] meu[m] ante faciem tuam. HIERO. de optio genere iterp[re]tandi: Hoc autem non scribit[ur] i Ysaia: sed i malachia i nouissimo. xii. ppheta[rum]. CHRY. Potest autem dici q[ua]d falsitas est scriptoris. Uel alii dicent q[ua]d duas pphetas i diversis locis dictas a duob[us] pphete

tis i vnu[m] congregas posuit. In Ysaia. n. ppheta post ezechie describit[ur] historiâ: Uox clamatis i desto. in malachia vero: Ecce mitto angelu[m] meu[m]. Scds igit[ur] enâ gelista duas pphetas posuit ut ab Ysaia dicas: et ad vnu[m] lectione hoc referes: faciens vero a quo dicas.

Ecce mitto angelu[m] meu[m]. AVG. de questionib[us] euâge. Scis. n. oia ad auctore referenda dea[re] bec ad Ysaia renocavit q[ua]d sensu istu[m] p[ro]p[ter]e: itimaret. Denig[er] p[er] vba malachie statu subiect[us] dicens: Uox clamatis i desto ut iugaret vba vtriusq[ue] pphete ad vnu[m] sensu[m] p[er]petua sub p[ro]p[ter]e p[er]sona. BEDA. Uel alii intelligendu[m] est: q[ua]d tsi non hec vba iuueniatur i Ysaia: s[ic!] tsi eoz iuueniatur i multis alijs locis: et manifestu[m] i h[oc] q[ua]d subiuxit: Uox clamatis i desto. Qd q[ua]d dicit[ur] malachias mittendu[m] angelu[m] an facie domini q[ua]d p[ar]aret vias ei? B[ut] est qd dicit[ur] Ysaia vocem clamatis i desto audiendâ que diceret: Parate via domini. In utraq[ue] autem similitudine parada via domini pdicatur. Potuit autem fieri ut aio marci euâgeliu[m] scribentis p[er] malachia Ysaia occurrit ut fieri solerit: qd t[em]p[or]e sine vlla dubitatione emedaret: salte ab alijs admonuit q[ua]d ipso adhuc i canne viuente legere portuerit: nisi cogitaret recordatione sue que scd sp[iritu] regebat: non frustra occurrisse aliud p[er] alio nomem pphete. Dic. n. ismuans quæcunque p[er] pphetas sp[iritu]stant[ur] dicit[ur]: et singula e[st] oiu[m] et oia singulor[um]. HIERO. Per malachiam q[ua]d pris vox sonat ad filiu[m] q[ua]d est facies pris vnu[m] agnitus est. BEDA. Angelus autem vocat Iohes: non naturae societare iuxta heresim Origenis: sed officij dignitate. Angelus. n. grece latine nuncius: q[ua]d quo no[n]e recte appellari potuit h[oc] ille q[ua]d fuit missus a deo: ut testimoniu[m] p[ro]hiberet de lumine et venientem i carne dñm mundo misericordie: cu[m] ostet oes q[ua]d sacerdotio fugit[ur] ob euâgeliu[m] officiu[m] angelos posse vocari: dicere ppheta Malachia: Loba sacerdotis custodiunt sciaram: et legem restringunt ex ore eius: q[ua]d angelus est dñi exercituum. THEOPHILUS. Precursumq[ue] christi angelus q[ua]d ppter vitâ angelicâ et reverentia etiam sicut. Qd autem d[icitur]: Ante faciem tuam. B[ut] significat q[ua]d erit: iuxta te est nuncius tuus. vni ostendit p[er] p[ro]p[ter]as p[er] sonis ad christum. Etenim iuxta reges abundant q[ua]d p[ro]p[ter]as sunt magis. Seq[ue]ntia: Qui p[ar]abit via tuam ante te. Per baptisim[um]. n. p[ar]auit alias iudeor[um] ut christu[m] sine p[ro]p[ter]e ret[ing]eret. HIERO. Uel via domini q[ua]d ad hois icoget p[er]nitentiâ est p[er] quâ de ad nos descendet et nos ad illum ascendimus: hic autem initiu[m] pdicatiu[m] Iohes fuit: per nitentiâ agit. BEDA. Sicut autem Iohes angelus potuit vocari p[er] eo q[ua]d facie domini euâgeliu[m] p[er]uenientia recte appellari et vox potuit: q[ua]d verbu[m] dei sonando p[er] ibat. vnu[m] seq[ue]ntia: Uox clamatis i desto. C[on]stat. n. q[ua]d via genit[us] filii verbu[m] pris vocat. et ex ipsa nostra locutione cognoscim[us]: q[ua]d pris vox sonat ut verbu[m] postmodus possit audiri. HIERO. Id autem vox clamatis: q[ua]d clamor ad surdos et loquacem positos fuit cui idignatione fieri solet: que iudaico certius est populo eu[er]entis: cu[m] longe est a peccato: ib[us] sal[us]. et aures suas obturauerunt sic ut aspides surde: et idignatione et ira et tribulacione a christo audire meruerunt. CHRY. De: B[ut] autem q[ua]d d[icitur]: In desto manifeste ostendit ppheta non i b[ut] desto diuina fieri dogmata: sed in desto. Qd i[ps]ebat ad litteram Iohannes baptista i desto iordanis vbi dei apparitione salutifer p[er]dicat. Ostendit etiam finis p[er] prophetice p[er]destu[m] q[ua]d a moysi ostenditur: fuit: vbi semper

tas faciebat aliud eē desertū: i quo p̄sentez eē salutē
christi pdicabat. **HIERO.** Uel in defto fit vox: t
clamor: q̄ defti erat a spiritu dei: sicut dom' vacas
t scopata deserti etiā a ppbeta rege atq̄ sacerdote.
BEDA. Quid aut̄ clamaret ap̄c cū subdit: Da
rate viā dñi: rectas facite semitas ei? **OIS.** n. q̄ fidez
recta t opa bona pdicat: qd aliud q̄ venieti dñi ad
corda audiētū viā parat: vt hec s. corda v̄s ḡre pes
netret t lumē vitrū illustrat: Rectas aut̄ semitas
facit dñi mūdas i aio cogitationes p̄ simonē pdicati
onis format. **HIERO.** vel alr: Parate viā dñi: b̄
ē penitētā agite t pdicete. Rectas facite semitas es
iūs ut via regia icedētes primos nr̄os ut nos t nos
metip̄os ut p̄xios diligam? **Qui.** n. semetip̄s diligit
t nō diligit pr̄mū ad dextrā decliat. **Nā** multi be
ne agit t bñ nō corrigit ut fuit hely. et q̄ semetip̄s
s̄jodis pr̄mū diligit ad sinistrā diuertit. **Multi**
eni bñ corrigit h̄ nō bñ agit: ut fuerit scibe t pha
risti. Semitas aut̄ p̄ viā sequit̄: q̄ mādata mo: a/
lia p̄ penitētāz explanat. **THEOPHI.** Uel via
ē noui testiū: temite v̄o ver? q̄i attritu ad viam. n.
necessē erat p̄parari: ad noui testiū. Utteris autē
testamenti semitas rectas fieri oporebat.

Iuit iohānes i desertō baptizās
t pdicās baptisimū penitētie i remis
sionez peccatoroz. Et egrediebat ad
cū ois iudee regio: t hierosolymite
universi: t baptizabant ab illo i ior
danis flumie: cōfitētes peccata sua
Et erat iohānes uestit̄ pilis came
loz t zona pellicea circa lūbos ei? t
locustas t mel siluestre edebat: t p̄
dicabat dicēs: Veniet fortior me p̄
me: cui? nō sū dign? p̄cubēs solueret
corrigā calciamētorz ei?. Ego bap
tizo uos aq; ille uero baptizabit uos
spiritu sancto.

HIERO. Scōm pmissaz ysaie pphetiā via dñi
a Jobe paraē p fidē t baptisimū t pniam. recte se
mitē fuit p austera iditia vestis cilicine t zone pelli
ce: t cibi locustini: t mell filuestri t hūlime yocis.
vii dī. Fuit Jōhes i defto. **Jōhes.** n. t Jesus q̄unt
q̄ i defto amissū ē. vbi vicit diabol? ibi vici. vbi
cedidit hō ibi exurgit. **Jōhes** aut̄ grā dei iterptat.
a grā aut̄ narratio icipit. **Sequit̄.** n. Baptizās. Per
baptisimū. n. grā dāt q̄ peccata gratis dimittit̄. Qd
aut̄ summae p spōsiz initiat p paraniphū. Un̄ ca
thecum b̄ īstructi: icipiūt p sacerdotē t chrismāt
p ep̄m. t ad b̄ designādū subdit: Et pdicās bāptis
mū penitētie i remissionē peccatoroz. **BEDA.** Li
quet q̄ Jōhes baptisimū pn̄ie n̄ solū pdicauit: ver
etā q̄būdā dedit: sed baptisimū i remissionē pecca
toroz dare nō potuit. Remissio etenī peccatoroz i solo
baptismo christi nobis tribuit. Dī ergo pdicās bap
tisimū pn̄ie i remissionē peccatoroz: q̄i baptisimū q̄d
peccata solueret q̄ dare nō poterat: pdicabat vt si

cit ī carnatū v̄bū p̄s p̄cureret v̄bo pdicatiois: ita
baptisimū pn̄ie quo peccata soluunt̄ p̄cureret suo
baptisimate quo peccata solui nō possit. **THEO**
PHI. Uel alr: Baptism? Jōhes t̄i nō h̄eret pecca
tor remissionē: t̄i hoies ad pn̄iaz iducebat. Sūi er
go baptisimū pn̄ie pdicabat: s̄i hec pdicatio pn̄ie du
cebat i remissionē peccatoroz q̄i q̄ penitētes christū
reciperet: remissionē recipet peccator. **HIERO.**
Per Jōhez aut̄ sicut p amicu spōsi iducit ip̄osa ad
christū: sicut p puer rebeca ad ysaac. vii sequit̄: Et
egrediebas ad illū ois Ju.re. t Die. vni. t bap. ab il
lo i iorda. flumie. Cōfessio. n. t pulchritudo i spec
tu ei? s. spōsi. Desilit. n. spōsa de camelō cū humiliat
se. Nūc ecclesia viso viro ysaac. i. iesu christo. Jordas
nis aut̄ descēsio aliena iterptat vbi peccata abluuit
Nos. n. olī alienati a deo p supbia p baptisimi sim
bolū hūilitati erigimur i alta. **BEDA.** Exēplū aut̄
hic sumiē cōfitedi peccata: ac meliore vitā p̄mittē
di eis q̄ baptisina desiderat p b̄ q̄d subdit̄. Lōfiten
tes peccata sua. **CHRY.** Quia v̄o Jōhes pn̄iaz p̄
dicabat pn̄ie signa gerebat i vestitu t cibo. vii seq̄:
Et erat Jōhes vestit̄ pilis camelī. **BEDA.** Pilis
inq̄t vestit̄ nō lana: aliud austere vestis idicū est:
aliud luxurie ē mollioris. Zona aut̄ pellicea q̄ acci
ct̄ fuit: vt Delias mortificatiois idicū ē. Doro
q̄d seq̄: Et locustas t mel siluestre edebat: habitato
ri solitudis cōgrū ē vt nō delicias ciboz: h̄ necessi
tatē hūane carnis expleret. **HIERO.** Vestis autē
Jōhes t cib? t por? totā austera vitā pdicatiū signi
ficat: t futuras gētes ad grā dei que ē Jōhes itus
t foris eē iūgēdas. Pilis. n. camelī diuites gētiuz
significat: t zona pellicea paipes mūdo mortui: t
locustis erratib̄ sapiētes bñ? mūdi: q̄ stipulas iu
deis aridas reliquētes: frumēta mystica crurib̄ tra
but: t i calore fidei salt? i altū dāt: t melle siluestri
fideles spirati de iculta filia saginant. **THEO**
PHI. Uel alr vestis de pilis camelorū doloris erat
ostēs iūnē iohē q̄ penitēte dolere os. Dolore
n. fac̄ significat. zona v̄o pellicea mortificationez
iudaici significat p̄pli. Esca aut̄ Jōhes nō solū absti
nētiā notat: h̄ etiā ē idicariū intelligib̄ esse: q̄ tūc
popul? v̄secebat nō q̄d altū intelligē: h̄ t̄i i alta sa
liēs iteruq̄ se deprimēs. Talis. n. ē locusta i altū sa
liēs t iteru cadēs. Sic igit̄ t melle quidē v̄secebat
popul? q̄d erat ex apib? natū. s. ex ppbeit̄: nō tam
cultū s̄i siluestre. Habebat. n. scripturas hebrei sicut
mel quoddā h̄ nō bñ intelligebat. **GRE.** rxxi. mo
ral. Uel ipa ciborū specie designauit dñz q̄ p̄ueit
q̄ ifructuoē gētilitatis dulcedinē sup̄it mel silue
stre edit. Quia v̄o iudeorū plebē i suo corpē i p̄tē cō
uertit i cibo locustas accepit que subito salt? dātes
ptinus ad terrā cadit. Salt? . n. iudei dabat cū p̄
cepta dñi se iplere p̄mitteret. S; ad terzā cadebat:
cū p̄ praua opa b̄ se audisse denegarēt. Habebat er
go saltū p̄ vocē: t casum p̄ actione. **BEDA.** P̄t
etiā habit? t vici? Jōhes qualitatē iterne cōuersa
tiōis ei? exprimere. Nāqz austeriorib̄ v̄tebat indu
mētis: q̄ vitā peccatiū nō blādimētis fuit: h̄ vigo
re aspe iunctiōis īcrepauit. Zona pelliceā habebat
circa lūbos: q̄ carnē suā crucifixit cū vitiis t cōcu
piscētis. Locustas t mel siluestre edebat: q̄ dulce
quiddā sapiebat turbis pdicatio ei? existimātē pos

Affarcius

pulo ne ipse esset christ^o. sed oculis finē sortita ē in telligētib^z ei^z auditorib^z: qz nō ipse christ^o: h̄ pcur-
sor: t ppheta esset christi. In melle etenī dulcedo: i locutis ē alacer volat^z. vñ sequit^z. Et predicabat di-
cēs: Cenit fortior me post me. **GLO.** Hoc dicebat ad remouēdū turbe opinione que eū christū es-
se credebat. fortiorē aut̄ chūlū eē pñiciat qremissi-
rus erat peccata qd ipē facere non valebat. **HIE-**
RO. Quis etiā fortior ē grā q abluuit peccata: quā
iobes significat illo q septies t septuagies dimitit
peccata. **Grā** quidē por̄ ē: h̄ semel dimitit peccata
p baptisnū. mia vō ad miseros ab adā vñqz ad chri-
stū p.lxxvii generatioēs: t vñqz ad cētū. xliii. milia p
tenui. **CHRYSO.** Ne aut̄ estiaret h̄ sim cōpara-
tionē sui ad christū dicere subiungit. **Lui** nō suz di-
gn^z. pculbēs soluere corrigā calciamētōz e^z. Nō
ē aut̄ idē soluere corrigā calciamētōz ei^z: quod hic
Nare dicit: t calciamēta portare qd dicit **Ma-**
the. Et quidē narratioēs ordinē psequētes euāg-
liste nec i aliquo fallētes: dicit vñqz **Johānē** di-
xisse h̄ alter sensū. cōmētantes vō circa h̄ differe-
ter exposuerūt vñqz corrigā. n. vocat ligamen
calciamētōz. Ad ercellētiā igī ptatis christi t diui-
nitatis magnitudinē exrollēdā h̄ dicit ac si dicearet
neqz i mistri ordine deputari sufficiēs suz. Magniū
n. ē i his que sūt corrigā chūlū qj pculbēdo iferi^z at
tēdere: t imaginē supnor̄ iferi^z videre t soluef vñū
qōqz ierplacibiliū que sūt circa mysteriū icarnatio-
nis. **CHIERO.** Calciamētū. n. i extrema pte corpo-
ris ē. In fine. n. ad iusticiā ē saluator: icnart^z. vñ p
pphetā dī: In idumeā extēdā calciamētū meū.
GREGO. i homēl. Calciaintā etiā ex mortuis ani-
malib^z fuit. Incarnat^z ergo dñs veniēs qj calciat^z
apparuit: q i diuinitate sua morticina nre corrupti-
onis assūpsit. vel alr: **Nos** apō veteres fuit ut siqz
eā que sibi cōpeteret accipe vroē nollet: ille ei cal-
ciamētū solueret q ad hāc spōsū iure ppinqtatis
veniret. Recē ergo se idignū eē ad soluēdā corrigā
calciamētē ei^z denunciat ac si apte dicat: Ego redē-
ptoris vestigia denudare n̄ valeo: q; spōsī nomē mi-
hi imerit^z nō vñsurpo. **THEOPHI.** Intelligitur
vō t sic: oē q veniebat t a Johāne baptizabat p pe-
nitētiā soluebat a ligamie peccatorū i christū credē-
do. Igī oūm alioz Jolbes sic soluebat corrigā. i.
vīcūlū peccatorū. Jesu vō nō valuit corrigā soluere
q; nō ienit i eo peccatu. **BEDA.** Sic ergo Johā-
nes dñm nō adhuc maiestate dñm aut dei filiū: h̄ tñ
vñū se fortiorē pdicat. Nō. n. rudes adhuc auctores
tati capiebat archana sacraſiti qd fili^z dei eternius
hoē assūpto ex virgī denūo nat^z eē i mūdū: h̄ pau-
latim p agnitionē glorificate hūilitatis introducēdi
erāt ad finē diuine eternitaris: qbus tñ latēter deu^z
h̄: c eē verū declarās subdit: Ego baptizo eos i aq.
ille vō baptizabit vos i spūscō. **Lui.** n. dubiū ē nullū
posse aliu grā spūssanci nisi deū dare. **CHIERO.**
Quid. n. iterēt iter aquā t spiriūsanctūz q cerebat
sup aqz: aq mysteriū ē hois: spūs vō mysteriū dei ē.
BEDA. Baptizamur aut̄ a dño i spū sancto: nō so-
lii cui i die baptisnatis fōte vite i remissionē pecca-
torūz abluimur: vez etiā quotidie p gratiā eiusdem
spū ad agēda que deo placēt accēdimur.

Et factū ē i dieb^z illis: ueit iesus

a nazareth galilee: t baptizat^z ē a io-
hāne i iordane. **E**t statī ascēdēs de-
aq: uidit celos aptos t spiritū san-
ctū tanqz colubā descēdētē t manē-
tez i ipo. **E**t uox facta est de celis:
Tu es fili^z me^z dilect^z: i te cōplacui.
HIERO. Mare^z euāgelistā sicut cerū ad fōres
aquaꝝ desideras: salt^z i planis t arduis dat: t velut
apis melliflua flores summatim degustat. vñ a naz-
reth veniēt iesum enarravit dices: Et factū ē i die
bus illis: venit iesus a nazareth galilee t baptriz^z ē
a **Johe** i ior. **CHRY.** Alter̄ quidē baptisma o-
dinās ad **Jobi** venit baptisma qd respectu sui bap-
tismi incōpletuz erat: a iudaico vō baptisnare alie-
ni; tāqz i amboz medio existēs vt p baptisnū natu-
rā ostēdat: q; nō i peccati remissionē baptisat: aut̄
qsi idigēs spūs sancti acceptioē: bis. n. abob^z baptriz-
ma **Jobis** carebat. **Baptizat^z** ē aut̄ vt not^z oib^z sie-
ret i eū crederēt: t ad implēdū oēm iusticiā que ē
obfūatio mādatoz mādatū sicutidē erat hōib^z bap-
tismū subi^z pphete. **BEDA.** **Baptizat^z** ē t vt bap-
tismate suo **Jobis** baptisma coprobaret: t vt iocā-
nis aquā sanctificās p desēsionē colubē spūssanci
i lauacro credētū mōstrarēt aduētūz vñ sequit^z. Et
statim ascēdēs de aq: vñ dicit apros celos t spūssanci
tāqz colubā descēdētē t manētē i ipo. Aperiūt ait
celi nō refatiō elemētōz h̄ spiritualib^z ocul^z quib^z
ezekiel i pñcipio volumis sui eos aptos ese cōme-
morat. h̄ aut̄ q aptos celos post baptisnū vñdūt nī
vñqz grā factūz ē: quib^z p lauacrū regeneratis iau-
nia pādī regni celestis. **CHRY.** Uel vt de celis
hōib^z sanctificatio tribuat^z ac terrena celestib^z cō-
iungant^z. Spūs aut̄ sanct^z sup eū desēdētē dī: non
tanqz tūc pñmū ad eū accesserit: nō. n. ab eo enqz fue-
rat derelict^z: h̄ vt ondēret christū qj a **Jobe** pācaba-
tur tanqz dīgito quodā fidei oib^z bōmōstratum.
BEDA. Qd etiā i baptisnū descēdēre vñs ē spi-
rit^z fāct^z: signū erat cōferēde nobis i baptisnū ḡe-
spiritualis. **CHIERO.** Nec ē aut̄ vñctio christi fin-
carnē. s. spūssanci^z de qua dī: Unxit te de^z de^z rūns
oleo leticie p cōsortib^z tuis. **BEDA.** Bi aut̄ i spē
colubē descēdit spūssanci^z qd multū simplerē ē aīl
atqz a malicia fellū alienū: vt figurate nobis ishma-
ret q; simplicia corda qrit nec bitare dignas i meti-
bus ipis. **CHIERO.** In spē etiā colubē spūssanci^z
descēdit: q; i cātico dē ecclēsia canit^z. Spōsa mea
amica mea: dilecta mea: colubā mea. Spōsa i patrī
archis: amica i pphetis: prima i ioseph: t mea oile-
cta i **Jobe** baptista. Colubā i christo t apostolis dī-
bus dī: Estote prudētēs sicut serpētes: t simplices si-
cut colubē. **BFDA.** Sedit aut̄ colubā sup caput
iesu ne qd putaret vocē pris ad **Jobe** facta: nō ad
dñs. Bi aut̄ addidit: manētē i ipo: hoc. n. ē christo
speciale vt implēs eū semel spiritussanctus numqz
recedat. Nā fidelib^z eius ad signa virtutū t misericō-
dia faciēda aliquādo gratia spūs cōseruit: aliquādo tol-
litur: quib^z tamē ad operationē pieratis t iustie
ad amorē dei t pximi cōseruandū. nunqz gratia spū
ritus abest. Ipsiū aut̄ qui baptizādūs cum alijs ad

Johannes venit: verū esse filiū dei i spiritu sancto baptizare volētes: vox patris docuit. vii sequit: **E**t vox facta est de celis: **L**uca fili⁹ me⁹ dilect⁹: in te cōplacui. **N**ō aut p̄ hoc ipse fili⁹ qđ nesciebat vocet: sed nobis qđ credeat debeam⁹ oīdīt. **A**VGV. de cōfē. euā. vii **M**atthe⁹ ait dictū ēē: **F**ili⁹ me⁹ dilectus: qđ ostēdere voluit ad id valere qđ dictū ēē: hic ē filius me⁹. vt illis poti⁹ qđ audiebat indicaret qđ ipse fili⁹ esset dei. **S**i aut̄ queris: qđ hoc in illa voce sonuerit: quodlib⁹ accipieā dūmō intelligas eos qđ n̄ eandē locutionē retulerūt eadē retulisse sentētiāz. **N**ō aut de⁹ i filio sibi placuisse videas: admonenē et eo qđ dictū ēē: i te cōplacui. **B**EDA: **N**os quoq; vōr eadē docuit p̄ aqua ablutionis t̄ sp̄ni sanctificationis dei posse filios effici. mysteriū erā trinitatis i baptismate demōstrat. fili⁹ baptizat. sp̄ni descedit i sp̄ni colubē. p̄pis vox filio testimoniū phibētis audiē. **H**IERO. **N**oxaliter t̄ nos de volubilitate mūdi odoxe florū mūdicie tracti cū adolescētibus fortib⁹ dilectionis dei t̄ primi grā remissiōis ablūmūr: t̄ ascēdētes spe celestia secretā mūdi cor dis oculis itūmūr. **D**e hic sp̄ni sanctū sp̄ni cōtrito t̄ humiliati cū simplici corde descedentē ad mansuetos: t̄ cū charitate nūq; cadēte manēte suscipim⁹: **E**t vox oīi de celis ad nos a deo dilectos dirigit: **H**eari pacifici qñ fili⁹ dei vocabūt. t̄ tūc in nobis cōplacet pater cū filio t̄ sp̄ni sancto. s. quando effici mur vnu spiritus cum deo.

Et statim spirit⁹ expulit eū i desertū. **E**t erat i desertō quadragita dieb⁹ t̄ quadragita noctib⁹: t̄ tentabat a sathanā. **E**ratq; cū bestijs: t̄ angeli ministrabant illi.

CHRYSO. **Q**uia christ⁹ oīa ad doctrinā nostrā opabat t̄ sustinebat: incepit post baptismū ad eremī habitationē t̄ pugnabit ḥtra diabolū: vt vnu quisq; baptizator⁹ tentatiōes maiores patiēter sustineat p̄ baptismū: nec turbes t̄ aīq; p̄ter spem hoc cōtingēt: s̄ oīa sustinens maneat triūphator. **E**tsi enī de⁹ pmittat tentatiōes fieri multis aliis modis: ob hoc erā pmittit: vt cognoscas qđ hō tentatus in maiori honore cōstituit. non. n. accedit diabol⁹: ni si vbi aliquē i maiori honore viderit cōstitutū. t̄ iō dī. **E**t statim expulit eū sp̄ni i desertū. **P**ropter h̄ aut̄ nō oīdit ei simpliciter eumē i desertū s̄ expulsum: vt hoc stelligas fieri iuxta diuine disponsiōes qđ etiā iūnit ne hō seipm̄ i tentatiōē igerat: s̄ aliudē i tentatiōē quasi expulso victores existēt. **B**EDA: **C**lex ne cui veniret i dubiu a quo eū sp̄ni expulsiū diceret i desertū: occulite lucas primo posuit qđ iesus plen⁹ sp̄ni sancto regressus ē a iorda ne: ac deide itūlit: et agebat a sp̄ni i desertū: ne qđ cōtra eū valuisse sp̄ni putare imund⁹: qđ plen⁹ sp̄ni ritu sancto quo volebat digredieb⁹ que volebat agebat. **C**HRY. **E**xpulit autē eū sp̄ni i desertū: qđ. n. diabolū ad tēptandū puocare pponebat: nō soluz fame: s̄ erā loco occasiōē dedit. **L**uc. n. marie dia bol⁹ se igerit cū videt aliquos solitarios p̄manentes. **B**EDA: **S**ecedit etiā i desertō vt nos doceat

relictis mūdi illecebris: t̄ societate prauorū: diuinis p̄ oīa fuire mādatis. **L**entaf solus a diabolo: vt no bis iſinuet: qđ oīs qđ volūt pie vivere i christo p̄secutiōes patiunt. vii sequit: **E**t erat i desertō. xl. dieb⁹ t̄. xl. noctib⁹: t̄ tentabat a sathanā. **L**entaf aut̄. xl. dieb⁹ t̄. xl. noctib⁹ vt idicet: qđ quādiu hic viuētes dño seruum⁹: fūe p̄spēra blandianē qđ ad dies p̄tinet: seu aduersa fīat qđ noctis figure cōgnuit toto tēpore aduersari⁹ assit: qđ iter nostrū tentatio ipedi re nō cessat. xl. n. dies t̄ noctes totū hui⁹ seculi tempus iſinuat: qđ quadrigititus ē mūdus i quo dño fa mulamur. x. vō iūt p̄cepta p̄ quoz obseruatiā cōtra hostē certam⁹: decē aut̄ quater dūcta. xl. fūt. **S**eq̄ tur: **E**ratq; cū bestijs. **C**HR Y. **H**oc aut̄ dicit vt oīdat quale erat desertū: Inuū. n. erat hoīb⁹ t̄ bestijs plenū. **S**equit: **E**t ageli ministrabat ei. **P**ost tentatiōne. n. t̄ victoriā cōtra diabolū opatus ē hominū salutē. **E**t sicut apostol⁹ dicit ageli i ministeriū mittūtur ppter eos qđ bereditatē capiūt salutis. **N**otādūs qđ ē qđ vincēti tentatiōē assistit ageli ministrantes. **B**EDA: **C**ōsiderandū erā qđ christ⁹ iter bestias cōmorat vt hō: s̄ ministerio vīc angelico vt de⁹: **E**t nos cū in eremo sancte uersatiōis bestiales hominū mores ipolūta mēte toleram⁹: ministeriū aut̄ gelonū meremur: a quib⁹ corpe absoluti ad eternaz beatitudinē trāfferemur. **H**IERO. **T**ūc bestie pacate nobiscū sūt sicut i arca aialia mūda cū iñuidis: cū caro nō cōcupiscit aduersus sp̄ni. p̄ hoc angelī ministri mittūnt nobis: vt respōla t̄ solatia cordib⁹ vigilantibus dent.

Postq; aut̄ tradit⁹ ē **J**ohannes uēit iesus i galileā p̄dicās euāgeliū regni dei: dicens: **O**m̄ ipletū ē tem p̄: t̄ appropinquabit regnū dei. **P**ēnitēmini t̄ credite euāngelio.

CHR Y. **M**arc⁹ euāgelistā Matheū i ordī seqtur: t̄ lo postq; dixit angelos ministrare subiungit: **P**ō qđ aut̄ tradit⁹ ē **J**ohanes uēit iesus i galileā. **P**ost tentatiōes t̄ angelos ministrantes recedit i galileam instruens nos nō resistere violentiis malignozū. **T**HEOPHI. **E**t vt ostēdat nobis qđ i p̄secutiōib⁹ decet recedere t̄ nō expectare: cū vero iciderim⁹ dēcer sustinere. **C**HR Y. **R**ecessit erāt vt ad doctrinas t̄ sanatiōes seipm̄ cōseruaret priuīq; pateres: tur: hisq; oībus adimpleris: fieret obediens vīq; ad mortē. **B**EDA: **J**ohāne tradito recte icipit dñs p̄dicare. vii sequit: **P**redicās euāgeliū regni dei. **D**efinente. n. lege cōequenter oris euāngeliū. **H**IERO. **L**essante umbra adest veritas: **J**ohāne in carcere: lez i iudea: **J**esus in galilea: **P**aul⁹ in gētibus p̄dicās euāgeliū regni. **R**egno enī terreno succedit paupertati christianoū regnū tribuitur sempiterū. **D**onor autē terzen⁹ sp̄nū aque vīl fūmo seu somno cōparat. **B**EDA: **N**emo autē p̄met traditionē **J**ohānis i carcere statim post tentatiōne. xl. dierū t̄ iēumū dñi factā. **Q**uisquis enim euāngeliū **J**ohānis legerit: iūueniet dominū ante traditionē **J**ohānis multa docuisse t̄ multa mira cula fecisse. habes enī i euāngelio ipsi⁹. **P**oc fecit iñi tū signoz iesus. t̄ postea: **N**ec dū. n. erat missus **J**o

Marcus

bines in carcere. **F**erit autem quod cum legisset Iohannes Mathei et Marci et Luce volumina: pbauerit quidem terrum historie: et vera eos dixisse firmauerit: sed unde tantum anni in quo et passus est post carcerem Iohannis historia terminata. pretermisso itaque anno cuius acta a tribus exposita fuerat superioris temporis anteque clausus deretur Iohannes in carcere gesta narravit. cuius ergo dicitur Marcus: Quia venit Iesus in galileam: pdicat euangelium regni: subiungit dices: Quoniam ipse est regnus tuus: et appropinquauit regnum dei. **C**HRYS. Siquidem copleto tempore: quando scilicet venit plenitudo temporis: misericordia dei filii sui: conuenienter fuit humanus genitus: vultus coequus dei dispensatione. Et ideo dicit quod appropinquauit regnum dei. Regnum autem dei id est sim substantia cu[m] regno celorum: quibus differt ratio. Regnum enim dei intelligitur quo deus regnat. hoc vero est in regione viventium: quando facie ad faciem dei videntes in bonis promissis existet. **S**ine amore quis velit suscipe illa regione sive aliqui alia conformatio[n]es eorum qui imaginem induunt superiores que per celos intelleguntur. **T**atis enim apparerae est quod regnum dei negat loco neque tempore concludit. **T**HEO. Uel copletu[m] ecce dicit unus tempus legis: quam diceret: vobis ad tempus presentis operabatur: modo operabitur regnum dei quod est sim euangelium conuersatio que conuenienter assimilatur regno celorum. Tu enim vides aliquem carnem induitum sim euangelium vivere: nūquid non dices quoniam iste habet regnum celorum quod non est esca et porrum? In iustitia et pace et gaudio in spiritu sancto. **S**equitur: Penitemini: **H**IERO. Nam enim agit quod vult eterno bono. si regno dei adhaerere. Qui enim desiderat nucleum frangit nucem. Amaritudinem radicis dulcedo pomi compescat. Periculum maris spes lucris delectat. Dolorem me dicere spes salutis mitigat. Preconia autem christi illi narrare oigne possunt: quod ad palma[m] indulgentie mereuerunt puerum: et ideo postquam dicitur: Penitemini: subiunxit. Et credite euangelio. Nam nisi crederitis: non intelligetis: penitemini. Igis et credite. in renunciare opibus mortuis. Quid enim prodest credere sine bonis opibus: non tamē bonorum operum meriti adducit ad fidem: sed fides incipit ut bona opera consequantur.

AEt preteries secus mare galilee: uidit Simonem et Andream fratrem eius mittentes retia in mare. Erant in mari pescatores. Et dixit eis Iesus: Venite post me et faciam uos fieri pescatores hominum. Et primus relictis retributus secuti sunt eum. Et praecessus inde pusilli uidentur Jacobum zebedeum et Iohannem fratrem eius: et ipsos componentes retia in nauem: et statim vocauit illos. Et reliquo patre suo zebedeo in nauem cum micerariis secuti sunt eum.

THALO. Posita predicatione Christi ad turbas agit euangelista de vocacione discipulorum quos fecit sive predicatione misitros. vii sequitur. Et preteries secundum mare galilee uidit Simonem et Andream fratrem eius. **T**HEOPHI.

Sicut Iohannes euangelista refert: precursors erant discipuli Petri et Andreas. **V**idet eis vero et Iohannes de iesu testimonium dederat adiuncti sunt ei post bec dolentes: quod Iohannes traditor erat: ad artus propria sunt res uersi. vii sequitur: Mittentes retia in mare. **F**rat enim pescatores. Clide autem eos de laboribus propriis entravatos et non ex iniqtitate. Tales enim oigne erat Christi per discipulos fieri. vii subditur. Et dixit eis Iesus: Venite post me. nūc sedo illos vocat. Est in bec secunda ratione respectu illius que legitur in Iohanne. Ad quod autem vocens: ostendit cum subdit: Faciat vos fieri pescatores hominum. **T**REMI. Quia per rete sancte predicationis pisces. in homines de profundo pelagi. I. fideli patens ad lucem fidei traxerunt. Admiranda autem est ista pescatio. Pisces. in cuius capiuntur mortuorum homines cui capti sunt vobis predicationis potius vivificantes. **BEDA**: Pescatores autem et illiterati mittuntur ad predicandos vestes credentium in virtute dei non in eloquentia atque in doctrina esse putantur. **S**equitur: Et primus relictis retributus secuti sunt eum. **T**HEOPHI. Illo in opere postmodum iterum facere: si statim secundum dominum. Post hos vero pescas Jacobum et Iohannem: quod et ibi pauperes exentes tamen senectute nutriti paternam. vii sequitur: Et praecessus inde pusilli uidentur Jacobum zebedeum. Reliquerunt autem parvus qui secula Christi eos erat expeditus. Sic et tu eum a parentibus impediens: relique eos et accede ad deum. **D**icit autem zebedeus non credidit: **A**dater vero apostolus credit quod secuta est Christi mortuo zebedeus. Quem autem potest quomodo binos vocauerit de nauicula pescatores: primo Petru et Andreae: deinde praecessus paululum alios duos filios zebedei: cuius lucas dicit Jacobum et Iohannem vocatos fuisse ad adiuvandum patrem et Andream: et Christum Petru non dicitur. Noli timere enim huius hominis eris capiens: simul tamen subductus ad terram nauibus eos fuisse secutus. Ut intelligendi est hoc prout est factum quod lucas insinuat: Et postmodum ad capturam pescuum eos et mox remeasse ut postea fieret quod **A**mare habet narrat. **T**unc in secuti sunt omnes non seductis ad terram nauibus tanquam cura redendi: sed tangentes vocate ac iubente ut sequerentur. **H**IERO. Prosternit autem hoc quadriga pescatores: vobis uenimus ad ebera ut Delias. **D**is quatuor angulis ostriuit prima ecclesia bis quatuor: liris hebraicis tetragramaton nomine domini agnoscitur a nobis: quibus simili exemplum picipit: ut andinus vocem domini vocantis et obliniscamus populum virorum: et dominum paternae conuersationis quem est stultitia deo et rete aranea: in quo nos velut culices penes lapidos tenebat aer quod pederet in nibilum: nauta pristine conuersationis abominatus. **D**elibet in mortuis regis ad eum genito: non in carnem: et nūc deposito vetere homine cui actibus suis nouum sequentes hominem pellit regis murum salomonis: quibus spolia gloria se esse formosam facta. **S**imō autem obediens: **A**ndreas virilis: **J**acobus supplantatus: **I**ohannes grā in latrone sonat. **N**on quod non minibus in imaginem dei conuertitur: obediens etiam diam: virilitate ut pugnemus: supplantatus ut pugnemus: grā ut conservemur. **Q**ue quatuor virtutes cardinales dicuntur: per prudētiam: non obediens: per iustitiam: riliter agimus: per temperātū serpente calcamus: per fortitudinem: grām dei meremur. **T**HEOPHI. Sed dum est etiam in quoniam primo vocalis actio: deinde contemplatio qui quidem est circa Petrum: actionem significat. qui

C. I.

vo circa Johānē cōtemplationē. Petr. n. feruidis
sum⁹ ⁊ magis solitus alijs: Johes vero theologus
fuit excellentissimus.

Et igrediūt capharnaū: t statī
sabbatis igrēs⁹ i synagogā docebat
eos. Et stupebāt sup doctria eius.
Erat enī docens eos quasi potesta
tem habens: et non sicut scribe.

HIERO. Marc⁹ dicta euāgeli⁹ i seipso disponēs
ordinē historie nō secut⁹: mysteriōz ordines seruat.
vñ sabbatis primā vītū narrat dices. Et igrediūt
capharnaū. **T**HEO. a nazareth recedētes. In die
autē sabbati quidō scribe cōgregabāt: tūc docēs
synagogā itrauit. vñ sequit⁹. Et statī sabbatis igrēs⁹
i synagogā docēs eos. Etenī lex ad h̄sabbatis festarī
iubebat: vt lectiōz studētes cōuenirēt i vñū. Doce-
bat autē chrlst⁹ arguedo nō adulādo sicut pharisei.
vñ sequit⁹. Et stupebāt sup doctria ei⁹. Erat n. docēs
eos q̄si p̄tātē habēs ⁊ nō sicut scribe. docebat etiā i
ptātē trāsmūtās hoies ad bonū: t p̄ penā nō credē-
tib⁹ minabat. **B**EDA. Scribe etiā docebat popu-
los que scripta sūt i mōysē ⁊ pp̄hetis. Jesus vñ qua-
si de⁹ ⁊ oīs ipsi⁹ mōysē libertate volutatis sue vñ ei⁹
que min⁹ videbanē addebat i lege: vel cōmūtās pre-
dicabat i populo vt i matheo legim⁹. Dicū ē atiq̄s
ego autem dico vobis.

Et erat i synagoga eoz hō i sp̄itu
imūdo: t exclamauit dices: Quid
nob⁹ ⁊ tibi iesu nazarene? Venisti aī
pdere nos. Scio q̄ sis sāct⁹ dei. Et
cōminat⁹ ē ei iesus dices: Obmūte
sce: t exi de hoie. Et discerpēs eum
sp̄us imūd⁹: t exclamans uoce ma-
guia: exi ab eo. Et mirati sūt oēs:
ita ut cōgrerēt iter se dicētes: Quid
nā ē hoc? Que nā doctria hec noua
Quia i ptātē spiritib⁹ imūdis ipat:
t obediuīt ei. Et pcessit rumor eius
stati in oēm regionē galilee: quoniā
inuidia diaboli mōs intravit i or-
bem terrarum contra ipsum.

BEDA. Mort⁹ auctore p̄uo debuit medicia salu-
tis opari. t iō dī. Et erat i synagoga eoz hō i sp̄itu
imūdo. **C**HRY. Sp̄us quidez agel⁹ ⁊ aer ⁊ aīa nū
cupat: t etiā sp̄us sanct⁹. Ne igit̄ ppter cōmunicā-
tiā noīs i errorē decidam⁹ addit: Imūdo. imūd⁹
autē dī ppter ipietatē ac elongationē a deo: t q̄ oī-
bus imūdis t prauis opationibus se imiscet. **A**V-
GV. r. de cūitate dei. Cōtra supbia poro demonū
quātā vītē habeat dei hūilitas que i forma fui ap-
paruit: ipi demōes ita scūt vt eidez dīo ifirmitate
carnis īdūto h̄ experierēt. Seq̄e enī. Et exclamauit
dices: qd nobis ⁊ tibi iesu naza. Venisti pdere nos
Clarū ē bis v̄bis q̄ i eis ⁊ scia erat: t charitas nō

erat. Denā q̄ppe stā formidabāt ab illo: nō i illo in-
stīcia diligebat. **B**EDA. Demōes. n. dñm i terris
cernētes le ɔtīmo iudicādos cernebāt **C**HRY.
Vel h̄ ita dicit q̄si diceret: auferēs imūdīcā: diu-
nāq̄s iponēs cognitionē hominū aīab⁹: nobis locū
i hoib⁹ nō das. **T**HEOPHI. Exire. n. ab hoie p̄di-
cationē suā dicebat demonū. imūfīcōdes. n. existūt
demōes: malū aliquid pati se existimātes cū hoies nō
molestāt. Sequit⁹. Scio q̄ sis sāct⁹ dei. **C**HRY. q̄
si diceret: Lōsidero adiūtūz tuū: nō. n. firmā ac cer-
tā adiūt⁹ dei habebat noticiā. Sanctū autē dicit eū:
nō vñū de plurib⁹: q̄ ⁊ sanct⁹ erat vñusq̄s pp̄be-
taz: h̄ vñū eū eē denūciat. Per articulū q̄ i ḡeco po-
nit vñū oīdit. p timorē vñ oīum dñy recognoscit.
AVGV. Lātū. n. eis inotuit quātū voluit. tātū au-
tē voluit quātū oportuit. S; inotuit nō sīc angelis
sanctis: q̄ el⁹ fm id qd̄ ē vñū p̄ticipata etēnitāte per
fruīnt̄: sed sicut eis terēdis inotescēd⁹ fuit: ex quo
tyrānica ptātē fuerat liberatur⁹ pdestiatos. inotuit
ergo demōib⁹ nō q̄ id qd̄ ē vita eterna: h̄ p quedā tē
poalīa sue vītūs effecta que āgelīcīs sensib⁹ i ma-
lignoz sp̄ituī potius q̄s ifirmitatī hoīum possint
ēē cōspīcuā. **C**HRY. Nō autē volebat vītas testī-
onia sp̄ituī imūdor. vñ seq̄. Et cōminat⁹ ē ei iesus:
dices: obmūtēce ⁊ exi de hoie. Unī dogma salutifē-
rū nobis dat: ne credam⁹ demōib⁹ quātūq̄s des-
nūcīt vītātē. Sequit⁹. Et discerpēs eū sp̄us imūn-
dus: t exclamās voce magna exiuit ab eo. Quia. n.
hō ille tāq̄ sapiē loquebat ac discrete vba pferē-
bat: ne putaret q̄ nō ex demone h̄ ex corde vba cō-
poneret: vix discerpī p̄misit a demōe: vt onideret de-
monē eē q̄ loquebat. **T**HEO. Et vt vidētes cer-
nerēt a quo malo liberabat hō ⁊ p̄p̄ miraculū cre-
derēt. **B**EDA. Pōt autē videri h̄iū quō discerpēs:
vel sicut qdā codices: h̄iū cōuerās eū exiuerit: cū ni-
bil ei nocuerit fm Lucas. h̄ t ipē Lucas dicit: Et cū
piecisset eū: demoniū i mediū erit ab eo nihilq̄ ei
nocuit. vñ itelligis hoc dirisse marciū. **L**ōuerās eū:
sue discerpēs: qd̄ lucas dicit: Lū piecisset eū i me-
dio ⁊ qd̄ secur⁹ ait: Nihilq̄ ei nocuit: hoc itelligat⁹
q̄ illa lactatio mēbroz atq̄ veratio nō eū debilita-
uit: sicut solēt demonia etire etiā qbusdam mēbris
amputatis atq̄ euūlīs. Unī autē vītē miraculi:
nouitatē dñice admirant̄ doctrie atq̄ ad inq̄stī-
ōne eoz que audierat p̄ ea que viderat excidant̄. vñ
sequit⁹. Et mirati sūt oēs ita vt cōquirerēt. Ad h̄. n.
sieberat signa vt p̄ h̄ euāgeli⁹ regni dei qd̄ p̄dicabat
certi⁹ crederef: dū bi q̄ celestia terzigenis gaudia p̄
mittebat celestia i terris ac diuīa opa mōstrabant.
Pū autē teste euāgeli⁹ erat docēs eos q̄si ptātē
būs: t nūc turba attestāte i ptātē impat spiritib⁹ i-
mūdis ⁊ obediuīt ei. Sequit⁹. Et pcessit rumor ei⁹ sta-
tū i oēm regionē galilee. **G**LO. **S**a. n. que hoies
multū mirāt̄ p̄mpte diuulgat: q̄ ex abiūdātia cor-
dis os loq̄. **H**IERO. Mōstīce autē capharnaū
villa consolationis iterptat̄: sabbati autē req̄es. hō in
spū imūdo req̄e ⁊ cōsolatiōnē sanat̄ vt loc⁹ t tēpus
cōgrāt̄ saluti. hō i spū imūdo gen⁹ hūianū ē i quo
imūdīcā regnauit ab adā v̄sq̄ ad moysem. nā sine
lege peccauerūt: t sine lege pierit. Qui sciēs sāctūz
dei obmūtēcere iubel: dū sciētes qd̄ deū nō sicut
deū glorificauerūt: sed fuierūt poti⁹ creature q̄s cre-

Marcus

atori. Ipus discerp̄s hominē exīt ab eo. Appropi
quātē salutē appropiāvuit tētatio. pharao dimis
sur⁹ israel psequit̄ israel. diabol⁹ cōtemptus surgit
in scandala.

Et p̄tinis egrediētes de synago
ga uenerūt i domū simonis et An
dree cū iacobo et Johāne. Recubē
bat aut̄ socr⁹ simonis febricitās: q
statiz dicūt ei de illa. Et accedēs ele
uauit cā ap̄phēsa mānū ei⁹: t p̄tinuo
dimisit cā febris: t mistrabat eis.

TBEDA: P̄io debuit ligia serpētina ne vltra vī
rus spargeret & cludi: deinde femia que p̄io seducta
ē a carnalis cōcupise febre sanari. vñ dī: Et p̄tinis
egrediētes ò synagoga uenerūt i domū Simonis et
Andree cū Jacobo et Johāne. **THEOPHI.** Re
cessit. n. vt cōsuētudo erat i sabbato circa vespa; ad
edendū i discipulorū domū. Que aut̄ mistrare debe
bat febris tenebat. vñ sequit̄. Recubebat aut̄ socr⁹
simonis febricitas. **CHRY.** Discipuli aut̄ tanq̄ ex
ide vtilitatē aliquā recepturī non expectatē vespe
socrū Petri sanari p̄eabant. vñ sequit̄. Qui statī di
cūt ei de illa. **BEDA:** In euāge: aut̄ luce scriptū
ē q̄ rogauerūt illū p ea. Modo. n. salvator rogar⁹
yltro curat egrotos: ostēdēs se contra vitior̄ quoq̄
passiōes t p̄cib⁹ sem̄ ānuere fidelit̄: t ea nōnum
quā que ip̄i mīme itelligit̄ vel itelligēda dare: vel
pic petētib⁹ etiā nō itellecta dimittere: iurta id qđ
psalmista postulat: Ab occultis meis mūda me do
mine. vñ t hic rogar⁹ sanat. **Sequit̄ enī:** Et accedēs
eleuauit eam apprehēsa manu ei. **THEOPHI.**
Per h̄ significat̄ q̄ si aliq̄ isfirmat̄ a deo curabit̄
si sanctis mistranerit ob christi amorem. **BEDA:**
Qđ aut̄ sabbatis maxie medicis doct̄riq̄ sue dona
frequēt̄: docet se nō sub lege esse: s̄ supra legē nec
iudicūt̄ eligere sabbatū: s̄ verū sabbatum dilectāq̄
dño esse requiri: si saluti studētes alarū ab ope futil
id ē a cūctis cōtineam̄ illicitis. **Sequit̄** Et p̄tinuo
dimisit eā fe. t mistrabat eis. Sanitas que dñi con
serf̄ ipero simul tota redit: tāto robore comitante:
vt eis p̄tinuo q̄ se adiuuāt mistrare sufficiat. Si au
tem virū a demonio liberatū moraliter animū ab is
mūda cogitatiōe purgatū significare dicerim̄: con
ueniēt̄ femia a febris ad imperiū dñi curata: car
nē ondit a cōcupise sue feruore p̄ cōtinētē p̄cepta
frenata. **HIERO.** Febris. n. intempantiā signifi
cat: de q̄ nos filii synagoge p̄ manū discipline deside
rij eleuatiōe sanguinur: t hui⁹ q̄ sanat nos ministras
mus volūtati. **THEOPHI.** Febricitat aut̄ q̄ ira
seit: vt ex ira man⁹ effrenat̄ extendet: s̄ si ratio reti
neat manū ei⁹ surgit: et sic ratio ministrat.

Vespē aut̄ facto cū occidisset sol
afferebāt ad eū omēs male h̄ntes t
demonia h̄ntes: t erat ois ciuitas
p̄gregata ad ianuā. Et curauit mul
tos q̄ uexebāt uarijs lāguorib⁹: et
demonia multa ejciebat t non sine

bat ea loqui: Qđ sciebant eum.

THEO. Quia turbe cōsiderabant neminē licet
die sabbati curare: hui⁹ grā sol expectabat occasus
vt curādo ad iesum adducant. vñ or. Vespe aut̄ fa
cto cū occidisset sol. **Sequit̄** Et curauit mltos qui
verabant varijs lāguorib⁹. **CHRY.** Per h̄ aut̄ op̄
dicit mltos: oēs q̄ intelligere iurta scripture cōse
tudine. **T**HEO. Uel mltos dicit. Erāt. n. quidā
ifideles q̄ mīme curati sūr pp̄ter icreditatē eorū.
Mltos ergo ex oblatis sanauit illos. s̄ q̄ fidē habe
bit. **Sequit̄** Et demonia multa ejciebat: t nō sine
bat ea loq̄ qđ sciebant eū. **AVG.** de q. no. t ve. te.
Sciebit. n. demōia christi cē q̄ p̄ lege fuerat ip̄po
missus. oī. n. signa videbāt i eo que dicerat pp̄te
mysteriū aut̄ diuinitatis et ignorabat: sicut t p̄
cipes eoz. **S**i. n. cognouissent mūq̄ dñi maiestans
crucifixissent. **BEDA:** Quē enī dixer. t. tūmo
fatigatū diabol⁹ hominē cognoverat: nec tērando
valuit an dei fili⁹ eēt experiri. Ja nūc p̄ signo po
tentia vel itellerit: vel poti⁹ suspicar⁹ ē eē fili⁹ dei.
Nō igū iō indeis eū crucifigere p̄misit: q̄ dei fili⁹
nō cē putavit: s̄ q̄ se morte illi⁹ nō p̄uidit cē dā
mandū. **THEOPHI.** Ideo aut̄ nō sinebat loqui
demonia: docēs nos non credere eis etiā si vera os
cāt. **S**i. n. uenierit aliquos sibi credētes veritatis
mēdacia miscer̄. **CHRYSO.** Nō ē aut̄ cōtrā
ei. qđ hic dī: hoc qđ Lucas dicit: q̄ exhibat demonia
a mltis clamātā: dicitā: q̄ tu es christ⁹ fili⁹ dei.
Gublūxit enī. Et icrepās nō sinebat caloq̄. **Var**
c⁹. n. multa sub breuitate p̄trahēs circa finē p̄dēcō
verbōrū loq̄. **BEDA:** Rystice aut̄ sol occidit
passiōne morte q̄ significat illi⁹ q̄ dicit. Quādū in
mūdo sūr lux mūdi sūr: t sole occidēte plures q̄ ante
demoniaci t egroti sanant̄: q̄ tēpocaliter i carne
viuēs: paucos iudeor̄ docuit̄: ob⁹ p̄ oēbē gēndō fū
dei salutisq̄ dona trāsmisit̄. **HIERO.** Janua aut̄
regni moraliter p̄nāt̄ cū fide q̄ op̄s salutē lāguo
rib⁹ varijs. varia etenī: sunt vicia: quibus langue
scit ciuitas mundi.

Et diluculo valde surgēs egre
sus abiit i desrtū locū: ibiq̄ orabat.
Et p̄secut̄ ē cū Simon t q̄ cū illo
erāt. **E**t cū uenissēt ad eū: dixerit
ei. **Q**uia oēs querūt te. **E**t ait illis:
Eam̄ i p̄ximos uicos t cūntates
ut t ibi p̄dicem̄: ad hoc. n. ueni. **E**t
erat p̄dicans in synagogis corū i
omni galilea: t demonia ejcīens.

THEOPHI. Postq̄ dñs isfirmos curauit: seorsim
recedit. vñ dicit̄: **E**t diluculo valde surgēs egre
sus abiit i desrtū locū. **I**n quo docuit nos nō facere
aliqd ad apparētiā: s̄ tū boni aliqd opamur nō p̄
palare. **Sequit̄:** Ibiqū orabat. **CHRY.** Nō q̄ idē
ret. Ip̄e enī erat q̄ hominū oratiōes suscipiebat: s̄
h̄ quidē dispēsatū age: forma bone opariōis nos
bis est fact̄. **T**HEO. Ostēdit enī nobis q̄ deo nō
attribui s̄ aliiquid boni facim̄: t ei debem̄ dicere.
Quā dñ datū optimū desup̄ est descedēs a te. **P**ro

THEO. *Et p̄ficit* ē illū **Simon;** et qui cum illo erant. **CHRYSO.** Lucas aut̄ dicit turbas accessisse ad christū t̄ dirissē qđ **Marc** hic dicit dixisse aposto los subdēs: *Et cū vēissēt ad eū dixerūt ei: qđ oēs que rit te.* **Nō** aut̄ iūicē contradicit. **Suscepit** n̄. **christ** t̄ post apostolos turbā: cōlūgi ch̄risti pedib^z anhe latē. gaudēs aut̄ eos suscipiebat: s̄ volebat eos di mittere ut t̄ reliq̄ doctrie ei^z pr̄cipes eēnt tāq̄ nō multo t̄p̄ i mūdo moratur. **Et** iō seq̄tur: *Et ait: ea mus i primos r̄icos t̄ ciuitates vt t̄ ibi predice.*

THEO. *Irāst.* n. ad illos magis idigētēs: qđ doctri na cocludere nō cōuēit i vno loco: s̄ vbiq̄ radios ei^z erēdere. **Seqūt:** Ad h. n. veni. **CHRY.** In quo māf̄ stat exinanitiōs. i. icarnatiōis m̄ysteriū t̄ di uinitat̄ sue dñiuz. dñi. s̄ asear sp̄ote se i mūdū venis se. Lucas vō dicit: Ad h̄ missus sū: denūciās dispen sationē t̄ dei p̄ris bonā voluntatē de filii icarnatiōne. **Seqūt:** *Et erat p̄dicās i synagoḡ eoꝝ i oī galilea.* **AVGV.** de cō.euā. *In hac aut̄ p̄dicatōe qui i dicit ei habuisse i oī galilea: itelligit etiā s̄mo dñi habit* i mōte: cui^z cōmemoratiōne facit **Mathe** que **Marc** oīno nō cōmemorauit: nec aliqd simile ei dicit: nisi quasd i s̄niās nō stertiz s̄ sparsum re peruit: qđ dñs alius locis dicit. **THEOPHI.** Do crie aut̄ opationē imiscuit: p̄dicās. n. postmodum fugauit demonia. **Seqūt.** n. *Et demōla eiūcēs.* Ni si. n. onderet ch̄rist' miracula: el^z s̄moni nō credere turſic t̄ tu post doctrinā opare ut nō sit i te vacu^z tu^z s̄mo. **BEDA.** *Mystice aut̄ si occasu sol' mors expiis saluatoris: qđ nō dilucilo redeūte resurre cto ei^z idicet.* *Cui^z māifesta luce abiit i destiū gētiū: ibiq̄ i sua fidelib^z orabat: qđ corda eoꝝ p̄ grām tanctū sp̄us ad virtutē oratiōis excitabat.*

Et uenit ad eū leprosus dep̄cās eū: t̄ genu flexo dixit: *Si uis potes me mūdare. Jesus aut̄ mis̄t el^z ex tēdit manū suā: t̄ tāgens eū ait illi: Volo mūdare.* **Et** cū dixisset: statī discessit ab eo lepra: t̄ mundat^z est. **Et** cōminat^z est ei: statiq̄ eiccit illū t̄ dicit ei: *Vide nemini dixeris: sed uade ostende te p̄ncipi sacerdotū: t̄ offer p̄ emūdatōe tua qđ p̄cepit moy ses in testimoniū illis.* **At** ille egred̄sus cepit p̄dicare t̄ diffamare s̄mo nē: ita ut iam nō poss̄ manifeste introire i ciuitatē: s̄ foris i destis locis cē. **Et** ueniebat ad eū undiq̄z.

BEDA. Postq̄ ligua serpētina demonū obelus facta t̄ temia qđ p̄mo sedacta ē a febre curata: tertio vir qđ male suadētis dicta cōnigis audiuit ab erro ris sui lepra mūdat: vt ip̄e cēt ordo restauratiōis in vlo qđ erat ordo casus i proplastis. vñ sequit^z: *Et ve nit ad eū lepros^z dep̄cās eu.* **AVGV.** de cō.euā.

itelligat^z quē **Mathe** cōmemorat tūc eē mūdatū: qđ dñs p̄ s̄monē de mōte descendit. **BEDA.** *Et qđ dñs ait: Nō veni soluere legē s̄ adiplere: ille qui excludebat a lege purgari se dñi p̄tāre p̄sumēs: nō ex lege s̄ supra legē eē grāz idicauit: qđ leprosi maculā posset abluere.* **Verum** sicut i dñio p̄tāris aucto rias: ita i illo fidei cōst. itia declaratur. **Sequitur.** n. *Et genu flexo dicit: Domine si vis: potes me mun dare.* **In** faciez procidit: quod būilitas ē t̄ pudoris et viuisq̄z de vite sue macul̄ erubescat: s̄ confessōez verecūda nō rep̄ssit. oīdit vuln^z t̄ remediu postula uit: t̄ ipsa cōfessio religiōis t̄ fidei plena est. **In** vos luntate enim domini tribuit potestatē. **THEO.**

PHI. Nō. n. dicit: si dñi dep̄cat fueris: s̄ si vis: quā si ip̄m credēs dñi. **BEDA.** *De volūtate aut̄ dñi n̄ qđ si pietat i credul^z dubitavit: s̄ qđ collūniōis sue cōsci nō presuplit.* **Seqūt:** *Iesus aut̄ mis̄t el^z ex tēdit manū tua: t̄ tangēs eū ait illi: Volo mūdare.* Nō et pleriq̄ latīnoꝝ putāt itelligendū est t̄ legendū: vlo mūdare. **CHRY.** Dic̄p̄ hoc aut̄ leprosu t̄ agit: t̄ non solo ēbo ūtūlī sanitatē: qđ i lege a **Moyse** dñm̄ est: Qui leprosu tetigerit: imund^z erit v̄sq; ad vepeꝝ. Ut enī os̄iat qđ s̄m̄ nām̄ est hec imundicia: t̄ qđ lez nō erat ppter eū posita: s̄ pp̄ hoies pueros: t̄ qđ ip̄e est p̄p̄e dñs legi: t̄ qđ nō h̄c s̄u^z infert s̄ sic dñs sanitatē: leprosu tetigit ḡruent: nō tr̄ enītē necessario t̄ cū ad curatōis opationē. **BEDA.** Ideo etiā reti git ut pbaret qđ ūtūnari nō poterat qđ alios libera bat: simulq̄ illud mirabile: qđ eo ūtūnauit genere quo fuerat obsecrat. **Si** vis inq̄t leprosus potes me mūdare. Volo inq̄t ecce hēs voluntatē. Mūdare: t̄ iā hēs pietat effici. **CHRYSO.** Per hoc aut̄ nō so lu opioneꝝ leprosu nō destruit: sed maḡ ūtūnauit ēbo. n. morbi fugat: t̄ qđ leprosus ēbo dixerat: hoc ope adsp̄leuit. vñ sequit^z: *Et cū hoc dixisset: statī discessit ab eo lepra: t̄ mundat^z est.* **BEDA.** *Ulibil. n. mediū in op̄ dei atq; p̄ceptu: qđ i p̄cepto ē op̄.* dī rit. n. t̄ facta sit. **Seqūt:** *Et cōminat^z est illi: statiq̄ eiccit eū: t̄ dicit ei: Vide nemī diceris.* **CHRY.** Quasi diceret: tēp̄ nōndū est mea opa p̄dicari. tua non indigeo p̄dicatōe. Per hoc aut̄ docet nos et nostris operib^z honorem apud homines pro retrūtōne non querere. **Seqūt:** *Bed* vade ostende te principi sacerdotū. Propter hoc autem nūc ad sa cerdotē mittit saluator: ad probationē medele: t̄ ne extra templū fieret: sed in oratiōe cum populo cōputet. Mūtūt etiā que sunt legis adimplens: vt iudeorū linguam maliloquā obturaret. Op̄ quidē ip̄e cōpleuit: pbationē operi illis dimittens. **BEDA.** Ut s̄. itelligeret sacerdos cū non legis ordine: s̄ grātia dei supra legē esse curatū. **Seqūt:** *Et offer pro emūdatōe tua: quod p̄cepit Moyse in testimoniū illis.* **THEOPHI.** Precepit quidē mun̄ offerre qđ habebat in consuetudine qui mūdantur offerre: tanquaz in hūtūnodi testimoniū: quod non erat cōtra legē: sed magis legē cōfir mabat: intantū qđ ip̄e legis operaretur p̄cepta.

BEDA. *Siquē viro moneret qđ dñs iudaicū videt approbare sacrificiū: eū id nō recipiat ecclā: meni nerit qđ in modū obtulerat i passiōe holocaustū suū.* Nō aut̄ oportebat offerre significatiā sacrificia p̄cē

Marcus

illud qđ significabat affirmatus eēt testatiōe apostolorū predicatorū: t̄ fide credentiū populozum.

THEO. Leprosus aut̄ q̄suis dñs, p̄hibuerit br̄fis ciu patefecit. vñ sequit: At ille egressus cepit p̄dica re t̄ diffamare s̄monē. Oport̄. n. b̄nificiū gratū eēt gr̄as reddere eēt si b̄nfaciens nō idigat. **CHRY** S. o. r. moral. Merito aut̄ q̄rif: qđ nam sit q̄ dñs q̄ geslit absc̄di iussit: t̄ nec ad horā potuerit absc̄di. S; notandū q̄ miraculū faciēs taceri iussit t̄ tñ taceri nō potuit: vt videl; electi ei? exēpla doctrine illi? sequētes i magnis q̄ faciūt latere quidē in volūtate b̄eant: s; vt p̄sint alijs pdans iuiti. Non ḡ volu it q̄cōb fieri: t̄ mūne potuit: s; qđ velle ei? mēbra de beat: qđue de eis etiā volētib̄ fiat: doctrine magiste rīo exēplū dedit. **BEDA A.** Uni? aut̄ p̄fā saluatio multas ad dñm cogit turbas. vñ subdiē: Ita vt iam nō posset manifeste itroire in ciuitatē. s; foris i des tis locis ee. **CHRY.** Leprosus. n. vbiq̄ p̄dicabat mirabile curationē: ita vt oēs curret ad visu; t̄ fidē curant: vt ppter b̄ dñs in ciuitatib̄ euāgelistare nō possit: s; i eremis auersare. vñ sequit: Et auenie bant ad eū vndiq;. **HIERO.** M̄ystice lepra n̄ra p̄ctiū p̄mi bois est q̄ a capite cepit q̄n regna mundi desiderauit. Radix. n. oīuz malor̄ ē cupiditas. vñ s̄i ezi auariciā fecit? lepra suffundit. **BEDA A.** Extēta vñ manu saluatoris: hoc est icariato dei v̄bo: huma nāq̄ ottingēte nām ab erroris p̄sci varietate mūdaç. **HIERO.** Que qđē lepra vero sacerdoti fm ordi ne Welchis edech oīsa oblatōe mundaç: eo dicēte nobis: Date elemosynā: t̄ oīa munda sit vobis. Qđ aut̄ nō poterat Jesus manifeste i ciuitate introire t̄c. significat q̄ nō oīb̄ manifestat? est Jesus q̄ lat atq; plataneis fuiūt laudib̄ t̄ pp̄is voluntatib̄: sed his q̄ foris cū petro exēit: t̄ i deftis locis sunt: q̄ ele git oīs ad orāndū t̄ reficiendū ppl̄m: q. s. deserunt delectatōes mūdi: t̄ oīa q̄ possidet: vt dicāt: Portio mea dñs. Gloria vñ dñi manifestat̄ his q̄ auenient vndiq;. i. p̄ plana t̄ ardua: quos nūbil p̄t separare a charitate christi. **BEDA A.** Post sc̄i etiā in ciuitate miraculū fecit dñs in destuz: vt oīdat se magis q̄tā t̄ a seculi cur̄ remotā diligere vitā atq; ob b̄ appetitū se sanādis curā adhibere coporib̄. .II.

Et itez itrauit capharnaū p̄ dies octo: t̄ auditū ē q̄ i do mo eēt: t̄ auenerūt mlti ita ut nō capet eos dom̄ neq; ad ianuaz: t̄ loqbaf eis uerbū. Et auenerūt ad euz ferētes paralyticū q̄ a q̄tuor portabaf. et cū nō possēt offerre cū illi pre turba: nudauerūt tectuz ubi erat: t̄ patefaciētes submisserūt gr̄abatū: in quo paralytic̄ iacebat. Cū aut̄ uidissit Jesus fidē illoz: ait paralyticō: Fili dimittūt tibi p̄ctā tua. Erāt aut̄ illic qdaz de scribis sedentes t̄ cogitātes i cordib̄ suis: Quid

sic logē? blasphemat. Quis p̄t di mittere p̄ctā nisi sol̄ de? Quo stati cognito Jesus spū suo q̄ sic cogita rēt ita se: dicit illis: Quid ista cogitatis i cordib̄ uestris? Quid est facili? : dicere paralyticō dimittunt tibi peccata tua: an dicere: Surge tolle grabatū tuū t̄ ambula? Et aut̄ sciatis: q̄ filī bois h̄z potestate in terra dimittēdi p̄ctā: ait paralyticō: Tibi dico surg: tolle gr̄batū tuū: t̄ uade i domū tuā. Et stati surrexit ille: t̄ blato grabato abiit i coraz oīb̄ ita ut mīraren̄ oēs: t̄ honorificarēt de um dicētes: q̄ nunq̄ sic uidimus.

BEDA A. Quia nec carnales supna pietas deteri quietia his gr̄az sue visitatiōis: p̄ quā t̄ ipsi spiritales effici valeat indulget: post octū dñs redit in ciuitatē. vñ dñ. Et itez itrauit capharnaū post dies octo. **AVGV.** de cō. euāge. Marthe aut̄ hoc miraculū qđ seq̄it ita scribit: tanq̄ i ciuitate dñi sc̄i fit: Marthe aut̄ b̄ in capharnaū: qđ difficult̄ soluēt: si Marthe etiā nazareth noīaret. Nūc vñ cū potuerit ipsa galilea dīci ciuitas christi: q̄ i galilea etat nazareth: q̄s dubitauerit i ciuitate sua hoc fecisse oīz: cū hoc fecerit i capharnaū ciuitate galilee: p̄stū q̄ i ipsa capharnaū ita excellebat i galilea t̄ tanq̄ metropoli b̄heret. **Marthe** p̄tēmisit q̄ gesta sūt pos̄t̄ venit in ciuitatē suā donec veniret capharnaū: t̄ sic adiūgit de sanato paralyticō subiugēs: Et ecce oīe: ei paraly postēs dicerat q̄ venit in ciuitatē suā. **CHRY.** U. capharnaū ciuitatē ei? oīit Marthe: eo q̄ sepi illuc ibat: ac multa ibidē mira cl̄a operabat. Sequit: Et auditū est q̄ i domo eēt: t̄ auenerūt multi ita vt nō capet eos dom̄ neq; ad ianuā. La borē. n. accedēdi desideriū audiēdi superabat. Post hoc paralyticū introducūt: de quo t̄ Marthe: lacas dicūt. vñ sequit: Et venerūt ferētes ad eū paralyticū q̄ a q̄tuor portabaf. Inueniētes: multitudine ianuā obturatā: p̄ eam nō potuerit aliquēt̄ itroire. Sperātes aut̄ portitorēs eū q̄ portabaf curatōis gr̄am posse p̄mereri: lectū cū onere subleuātes: nudato tecto itromiserūt cū lecto paralyticū an facie saluatoris. Et hoc ē qđ subdif: Et cū nō possent offerre eū. Sequit: Cū vidisset aut̄ Jesus fidē illoz ait paralyticō Fili: dimittūt tibi peccata tua. Nō quidē dixit fidē paralyticī: s; portātū: Loītingit. n. aliqui q̄ alijs fide alteri? cōualescit. **BEDA A.** Intuendū sane quāt̄ p̄pria cuiusq; fides apud deū valat: vñ tantū valuit aliena: vt totus b̄o repete interi? exteriusq; saluat̄ exurget: alioz merito alii relatarēnt errata. **THEO.** Ipsi etiā paralyticī fidē vidit. etenī ille portari nō sineret nisi curatiōis fidē b̄eret. **BEDA A.** Curatur? aut̄ hoīes a paralysi oīe: p̄mo peccator̄ vincula dissoluit: vt ostenderet cum

ob nec culpas artui dissolutae fuisse dñatur; nec nisi bis relaxatis mebroz possē recuperatiōe sanari. **XII** Ita autē humilitas despectū t debilitē totisq mēbroz dissolutū cōp̄agib⁹ filii vocat; quē sacerdotes nō dignabāt attigere. aut certe iō filii; q̄ dimitunt ei peccata sua. **S**ed q̄: Erant autē illi quidā de scribis sedētes et cogitantes in cordib⁹ suis: Quid hic sic loquitur blasphemat. **CYRIL.** Arguit autē eum blasphemie morti p̄cipitantes suā; erat n. i lege m̄ datu: q̄ q̄cūg blasphemaret in deū morte puniret. Idoc autē ei iponebat: q̄ sibi attribuebat diuinā posse dimitterē p̄cti. vñ subdit: Quis p̄t dimittere re p̄cti nū sol⁹ de⁹? Sol⁹ enī iudee oīuz p̄tātē hēt dimitterē p̄cti. **BEDA:** Qui p̄ eos quoq̄ dimitterē q̄b⁹ dimitterē tribuit potestatē. et iō Christ⁹ vere de⁹ esse p̄bas: q̄ dimittere peccata q̄s de⁹ p̄t. Erāt itaq̄ iudei q̄ cū christū et deū esse et p̄ctū dimittere posse credat: Iesu nū christū esse nō credit. **S**i multo oēmētū errant arriani q̄ cū Iesum et christū eē et p̄cti posse dimittere: euangelii v̄bis deuicti negare nō audeat: nihilomin⁹ nū deū negare nō timet. At ipē p̄fidos salutare desiderās: et occultorū cognitōe et virtute operū deū se eē manifestat. Nam sc̄it: Quo statim cognito Iesu i sp̄scō: q̄ sic cogitarē intra se dicit illis. Quid ista cogitatis i cordib⁹ vestr⁹: in quo ostendit se deū q̄ p̄t cordis occulta cognoscere: et quo dimodō tacēs loquitur. Eadē maiestate et potentia q̄ cogitatōes v̄ras itaē: possūs et hoib⁹ delicta dimittere. **THEOPHI.** Si q̄nūs fuerit eoz cogitatōes reuelat: in p̄manēt īsensibiles: nō i hoc sentiētes q̄ p̄ctā valer dimittere q̄ nouit eoz corda. vñ dñs certificat de curatōe aie p̄ curatōes corporis: demōstrāt p̄ v̄sibile īv̄sibile: p̄ id q̄d est facile difficiēt: q̄s uis ip̄i nō ita crederent. Pharisei. n. difficultē credebit sanare corp⁹ tanq̄ manifestū: aīaz v̄o curare facili⁹: q̄ īv̄sibil⁹ est medela: ita ut talia cogitarēt. Eos et corp⁹ curare definiuit: et īv̄sibile curat aiam. magis aut si valuerit: corp⁹ iā curat: et nō ad īv̄sibile refugier. Salvator: iḡ ostendens q̄ v̄traq̄ p̄t ait: Quid ē facili⁹? q. d. Ego quidē p̄ corporis medelaz q̄ s̄z veritate faciōt: et difficultō aut vobis videf: oīdam vobis aie sanitatē q̄ difficultior est. **CHRYS.** Et q̄ dicere q̄i facere facili⁹ est: adhuc manifesta erat h̄ditio: q̄ op̄ nōndū erat manifestū. **Si** subdit: Ut at sc̄atis q̄ p̄tātē h̄s fili. q. d. **Si** de v̄bo diffidit: ope rationē inducā q̄d erat īv̄sibile īfirmatē. Signat̄ aut dicit: In terza dimitterē p̄ctā. et ostendit q̄ h̄ua ne nāe p̄tātē dīnitatis vniuit īdiuīsibili vniōne: q̄ ei fact⁹ est h̄o: tñ dei verbū p̄mansit. et si p̄ dispēfactionē in terrā cū hoib⁹ querāret: nō tñ phibebat miracula p̄petrare: ac remissiōne tribuere p̄ctōp. nō enī būnitas diminuit aliqd de p̄petatib⁹ dīnitati. nec dīnitas ip̄ediuit dei verbū in cōmutabilitē: et veracit̄ in terzī fī carnē fieri filiū hoib⁹. **THEO.** Dicit aut: Tolle grabatū tuūz ad maiore miraculi cētitudinē: oīdens q̄ nō est s̄z fantaziā: simulq̄ vt oīderet q̄ nō solū curauit: sed et fortitudinē dedit. sic alias nō solū a p̄ctō dūravit: h̄s virtutē tribuit ad op̄andū mādata. **BEDA:** Sit iḡ carnale signifīcūt p̄bēt spirale: q̄s eiusdē virtutis sit et corporis et aie vitia dimittere. vñ sequit. Et statī ille surrexit: et sublatō grabato abūt corā oib⁹. **CHRYS.** Duū autē

id q̄d querere vēnerat. s. aliam remittēdo p̄ctā curauit: vt cū nō credētes dubitauerūt: tūc op̄ adducat ī mediū: vt verbū ope īfirmet: et p̄ manifestū occulūtū aie. s. sanitas p̄ medelā corporis oīdat. **BEDA:** Daē etiā nobis intelligētia ppter peccata plerasq̄ euēire corporū debilitates. et ecclēso forsan p̄tōi mittuntē peccata: vt caus debilitatē ablatis: sanitas restituat. Quiq. n. de caus affligunt hoib⁹ molestiā carnis. aut ppter merita angēda: vt Job et martyres. aut ppter humilitatē oīnā idā: vt paul⁹ ab ange lo s̄bāne. aut ob peccata ītelligēda et corrigēda: vt maria sōz: Moysi: et hic paralytic⁹. aut ad glāz dei s̄c cec̄nāt̄ lazar⁹. aut ad ūtū dñatōis: s̄c berodes. Miranda est autē vīne potētie virt⁹: vbi nulla t̄pis īfueniēte morula: iussu Saluatoris sal⁹ festina comitaf. **Si** sequit: Ita ut admirare. Relinquētes mai⁹. s. remissiōne p̄ctōp: admirans tūmodo q̄d ap̄paret corporis. s. sanitatē. **THEO.** Non est autē h̄ paralytic⁹ q̄ a Johāne curat⁹ narrat. ille ī boīem nō hēbat: hic vero q̄tuor ille ī p̄phetica piscina curat⁹: hic v̄o in domo. Est autē vñ q̄ a mattheo et marco curat⁹ narrat. **Moysice** autē est et nūc chāst⁹ ī ca pharnāū: in domo. s. oīlōtōis. i. in ecclā q̄ est dom⁹ paralytic⁹. **BEDA:** Predicante autē dñs in domo nō capiuntē neq̄ ad ianuā: q̄ p̄dicātē in iudea chāsto: gētiles ad audiendū nondū itare voluerūt: ad quos tñ ūtū foris postos doctrine sue v̄ba p̄ p̄dicatores direxerūt. **HIERO.** Paralysis autē typus est corporis quo p̄iger iacer ī mollicie carnis būis desideriū salutis. **THEO.** Si ī dissolutū potētū aie q̄s paralysie īnūtuos habear ad bonū: et attollar a. iii. euāgelistis ad christū adducar: audi. iq̄s tūc Fili: et relinquēt̄ mībi peccata fili⁹. n. dei fit aliq̄s p̄p̄t m̄ dator⁹ operationē. **BEDA:** Seu q̄ q̄tuor sūt virtutes q̄b⁹ ad p̄merendā īspītate h̄o fiducia mētis erigit: q̄s nōnulli prudētia: fortitudinē: tēperantia et iusticiā nūcupat̄. Desiderat autē paralyticū chāsto offerre: s̄t turba īterposta ab oī parte recludunt̄: q̄ sepe aia post ifirmi corporis desideriū sup̄ne grē remēdio cupiens īnouari: prisce īstudiis obstaculo retardat̄. Sepe int̄ ipsas orōnis secrete dñl cedes: et q̄ si suauē cū dñl colloquūt̄ turba cogitationū ītēnuēt̄ aciē menti ne chāst⁹ videat̄: ip̄edit. Non itaq̄ est ī infūmis v̄bi turbe cumulant̄ remanendū: sed te eti dom⁹. i. sacre scripture sublimitas est appetēda: letq̄ dñi meditandi. **THEOPHI.** Si quo serat ad christū: nī tectū aperiat. Lectū. n. est ītellect⁹ q̄ supponit̄ oib⁹ his q̄ in nobis sūt. hic multū b̄z terre q̄tū ad lateres fictiles: īrenas dico res. s̄t si hec sublēt̄ virt⁹: ītellect⁹ ī nobis exonerat̄. Post B submittat̄. i. humiliēt̄. nō enī decet et tolli de hoc q̄ ītēllēt̄ est exonerat̄: s̄t magis humiliari. **BEDA:** Ciel p̄tēfacto tecto eger submittit̄: q̄ reserat̄ scrip̄ituraz mysteriis ad noticiā christi puenit̄: hoc ē ad ei⁹ humilitatē sīdei p̄tērate descēdit. Q̄d autē cū grabato deponit̄ īfirmus: significat ab hoīe adhuc in ista carne īstituto christū debere cognosci. De grabato autē surgere est aīaz se a carnalib⁹ desiderijs v̄bi egra iacebat abstrahere. Grabatū tolleat̄ ī ipsā quoy q̄ carnem p̄ contīnētē frena coreptam spe celestī um premiōnū a deliciis segregare terrenis. Sublatō autē grabato domū ire: ad paradisum redire est

Marcus

Viel san⁹ q̄ lāguerat: domū reportat grabatū: cū aīa remissiōe accepta peccatoꝝ; cuꝫ ipso suo corpore ad iterā sui custodiā se refert. **THEO.** Oportet etiā grabatū i. corp⁹ tollere ad opatoꝝ boni. tūc. n. ad cōtēplātōe p̄tingere valebit⁹: ita vt q̄ in nobis sit cogitatoꝝ dicat: qn̄ nunq̄ sic vidim⁹. i. nuq̄ sic itelle xim⁹ sic nūc paralys⁹ curati. q̄ eīz a peccatis mūdat⁹ est mūdius videt.

Et egressus est rursus ad mare oīsq̄ turba ueniebat ad euꝫ: t̄ docēbat eos. **E**t cū p̄teriret uidit leui al phei sedentē ad teloneū: t̄ ait illi: se quere me. **E**t surgēs secut⁹ est euꝫ. **E**t factū est cū accūberet i domo il li⁹: multi publicani t̄ peccatoꝝ sil discumbebat cū iesu t̄ discipul⁹ ei⁹. **E**rāt. n. multi q̄ seq̄bant euꝫ. t̄ scribe t̄ pharisei uidētes q̄r̄ māducaret cum publicanis t̄ peccatoꝝ: dixe rūt discipul⁹ ei⁹: Quare cuꝫ publicanis t̄ peccatoꝝ manducat t̄ bibit maḡ uester? **H**oc audito iesus ait illis: Nō necesse hñt sani medico s̄ q̄ male hñt. Non enīz ueni uocare iustos: sed peccatoꝝ.

TBEDA: Postq̄ dñs in capharnaū docuit: egressus est ad mare: vt nō solū ciuile vitā hoīum iſtrueret: rex etiā bitatorib⁹ maris euāgelii regni p̄dicas re: eosq̄ fluctuagōs rex labentiu mot⁹ xtenere: ac fidei firmitate supare doceret. **C**ū dī: Et egress⁹ rur sū ad mare: oīsq̄ turba ueniebat ad euꝫ: t̄ docebat eos. **THEO.** Vl̄ post miarculū ad mare egredit⁹: q̄i solitarie voles ec̄. s̄ turba occurrit iteꝫ vt addiscas q̄ quantū fugis gloriā tantū ipsa te p̄seq̄. **E**t siq̄deꝫ tu ipsa p̄seq̄: ipsa te fugiet. Inde aut̄ trāsiens dñs vocauit Mattheū. vñ seq̄: Et cū p̄teriret: vidi leui alphei sedentē ad teloneū. **CHRY.** Idē aut̄ ē publīcan⁹ a trib⁹ euāgelistis noīat⁹. s. Matthe⁹ a mattheo: Leui aut̄ simplici⁹ a Luca: Leui aut̄ alphei a Marco: fili⁹. n. erat alphei. Binomios aut̄ fm scriptrā t̄ alios est videre: sic socez Moysi q̄i q̄ ictro: q̄i raguel vocat. **T**BEDA: Sic t̄ idez est Leui q̄ t̄ Matthe⁹. s; Lucas Marcusq; pp̄f verecundiā t̄ honore euāgelistie nomē ponere nolunt vulgatū. **I**p̄e aut̄ Matthe⁹ iūt illud qđ scriptū est: Just⁹ ac cuiator est sui: mattheū se t̄ publicanū noīat: vt on̄ dat legētib⁹ nullū debere uersū de salute diffidere cū ip̄e de publicano in aplm sit repēte mutat⁹. Ad teloneū aut̄ i. ad curā dispētationēq̄ vectigaliū: sedentē dicit telos. n. grece latine vectigal noīatur. **THEO.** Sedebat. n. i teloneo vt suetudis est: aut̄ aliquos ip̄etēs: aut̄ v̄ba vendēs: aut̄ aliqd huiusmōi faciens: qb⁹ in suis māsionib⁹ telonariū vtun⁹: q̄ de hoc statu sic subleuat⁹ est: vt reliquēs oīa christū se queret. vñ seq̄: Et ait illi: Seq̄re me. t̄ sur. se. est euꝫ.

TBEDA: Seq̄ aūt imitari est: iōq̄ vt panperē chū stū nō tam gresu q̄ affectu imitari posset reliqt p̄pria q̄ rape solebat aliena. Nō soluz aut̄ lucra reliqt vectigaliū: s̄ t̄ piculuz st̄ep̄sit qđ euēnre poterat a p̄ncipib⁹ seculi: q̄ vectigaliū rōes ip̄fectai arq̄ incōpositas reliqt. **I**p̄se. n. dñs q̄ būc etteri⁹ biuana allōcutiōe vt seq̄re vocauit: int̄ dīna inspiratōe vt mor vocantē seq̄ref accedit. **HIERO.** Sic ḡ Leui q̄ apposit⁹ interpr̄taſ a teloneo negotioſ ſeclaris ſolid ſeq̄e verbū qđ dicit: Qui nō renuiciāerit oīb⁹ q̄ posſidet nō p̄t me eē dīcipul⁹. **THEO.** Qui aut̄ p̄us alios ip̄etebat ſic fact⁹ est benioul⁹ vt ad comētiōne plurimos ſuocaret. vñ ſeq̄: Et ſen̄i eft cū acci. ſ. iesu i domo illi⁹ multi publicani t̄ p̄tōres ſil cūbebāt cū iesu t̄ discipul⁹ ei⁹. **T**BEDA: Publicani aut̄ appellant bi q̄ vectigalia publica erigit ſue q̄ d̄uctores ſūt vectigaliū ſuci vel rez publicanac nō t̄ bi q̄ ſeculi b⁹ lucra p̄ negocia ſectant eodē rocablo cēſenſ. Qui viderat publicanū a peris ad meliora ɔuersū locū inuēſſe pñie: t̄ ob id ēt n̄ depeſit ſalutē: neq̄ vō in pñtinis vitiis p̄marātē venier ad iesu vt pharisei t̄ ſcribe murmurāt: ſed priuagētes vt ſeq̄euāgelistie ſinō designat dīces. **KAT.** n. multi q̄ ſeq̄bant ei⁹. **I**bat. n. dñs ad ouiuia p̄tōrem occaſiōē h̄eret docēdi: t̄ ſpirituſ ſimilatoꝝ ſuſ p̄beret cibos: qđ in mysterioꝝ figuris ſgruit. q̄. n. dō micilio christū recepit iterno: maximis delectatiōb⁹ exuberantī pascit voluptatū. Itaq̄ dñs liberi ige dīt: t̄ in ei⁹ q̄ crediderit recūbit affū. t̄ h̄ eft bonos opeꝝ ſpirituſe ſōiuū quo diues ppls eger: t̄ paup̄ epular. **THEO.** Pharisei aut̄ B arguit q̄i puros ſe faciētes. vñ ſeq̄: Et ſcri. t̄ phari. vi. q̄. m. cū pu. t̄ pec. dī. dī. ei⁹ q̄e cū pu. t̄ pec. mā. t̄ bi. ma. vñ. **BE.** Si p̄ matthei elcōneꝫ t̄ vocatōes publicanoꝝ ſides exp̄miſ gentiū q̄ p̄i⁹ mūdi lucer̄ inhabitat: pſecto ſu ſciliū ſribaz t̄ phariseoꝝ iudeoz inuidiū ſuuiat q̄o gentiū ſalute torquēt. **Seq̄:** Doc au. Jeat illi⁹: Nō nece hñt ſa. me. s̄ q̄ ma. hñt. Singillat ſcribas t̄ phariseos q̄ iustos ſe putatēs p̄tōꝝ ſortia declinabāt. Seipm medicū dič q̄ miro medicādi genere euilne rat⁹ eft. p̄p̄ iniquitates nīras: t̄ ei⁹ luīo ſanari ſum⁹. **S**anos aut̄ t̄ iustos appellat eos q̄ ſuā iuſticia nōlētes ſtat: iuſticie dei ſit ſubiecti. Doro male hoītes t̄ peccatoꝝ vocat eos q̄ ſue fragilitat̄ ſcia te uicti: nec p̄ legem ſe iuſtificari poſſe vidētes. Libuſt̄ ſe penitēdo colla ſubmittit. vñ ſubdit: Nō. n. veni vo. iūſ. s̄ p̄tōres. Nō quidē vt manēt p̄tōres ſi vt ad penitentiā cōuertantur.

Et erāt dīcipuli iohānis t̄ phariseor̄ ſciūnātēs: t̄ ueniūt t̄ dicūt illi⁹: Quare dīcipuli iohānis t̄ phariseor̄ ſciūnāt: tui aut̄ dīcipuli nō ſciūnāt⁹: Et ait illis iesus: Nūqd poſſūt fili⁹ nuptiaz q̄zdiū ſponsiū cuꝫ illis eft ſciūnare: Quāto tpc hñt ſe cū ſponsū nō p̄nt ſciūnare. Veniet aut̄ dies cum auferetur ab eis ſponsus: t̄ tunc ſciūnabit̄ in illis dīcō.

Nemo assumentū pāni rudis assu-
it uestimēto ueteri. **E**lioqñ aufert
supplementū nouū a ueteri: t maioz
scissura fit. **E**t nemo mittit uinum
nouū in utres ueteres: alioqñ disrū
pet uinū utres: t uinū effundet: et
utres peribūt. **S**ed uinuz nouū in
utres nouos mitti debet.

GLO. Sicut sup*ri* apud discipulos mag*is* arguerat de ploriorum peccatorum i*n*iquis: ita n*u*nc ec*co*uerso apud ingr*ati* discipuli incusant de ie*min*ior*um* omis*s*ione: et sic iter eos m*ai*discidij oxire*v*. vi. d*icitur*: Et erant disci. Jo. et phari. ieu. THEO. Jobis. n*on* discipuli in ipso*st*o positi in i*nv*ictualib*us* i*nde*ic*ti* p*re*maneb*at* AVGV. de c*o*e*u*i*ta*. P*ot* aut*em* putari i*o* addidisse phariseos*g* fil*ii* c*u*i*d*iscipul*l* Jobis hoc q*uo*d se*q*ui d*icitur* d*icitur*. c*u*i*d*iscipul*l* Jobis t*u*u*m* d*icitur* se p*ro*b*at*. h*ab*et q*uo*d sequ*it* magis idicant alios hoc d*icitur* de aliis. Seq*u*enti*z*: Et veni*u*t d*icitur* illi: Quare dis*c*i*o*i. Jo. et phari. ieu. t*u*i*m* a*ut* dis*c*i*o*i. n*on* ieu. Nec en*i* verba indic*at* i*u*ni*as* q*uo*d ader*at* venisse ad Jesu*m* et hoc id*e* discipul*l* d*icitur*: ita vt q*uo*d a*it*: Venu*u*t. n*o* de ips*is* d*icitur* de q*uo*d i*n*ep*o*ster*at*: Et er*at* dis*c*i*o*i. Jo. et phari. ieu. h*ab*et ist*is* e*en*te*re* ie*min*at*es* veni*u*t illi quos hoc mou*it*. vii. g*ra* Matthe*o* i*o*c*o*i. Et accesser*u*r ad eum discipuli Jobis dic*et*es. n*isi* q*uo*d et apl*i* ader*at*: et o*st* certam*u* q*uo*d poterat hoc obiec*er*er*at* CHRY. D*iscipul*l** Jobis et phariseos*g* Christu*m* seloti*pe* le*bit*es: ip*m* interrogat*at* v*er* sol*u* cu*m* discipul*l* suis abs*co* abstinentia et labore pugnas super passion*u*. BE~~DA~~ Jobes et v*inu* et ficer*a* n*o* b*ibi*t: q*uo*d illi ab*st*inet merita aug*er*et: cui pot*er*ia nulla ferat n*ae*. Pos*min* a*ut* cui n*al*iter supp*er*ebat delicta donare: cur eos declinaret: quos ab*st*in*ent*ib*us* poterat reddere pri*o*cess*u*s. h*ab*et ie*min*au*it* et Christ*u* ne p*re*cept*u*s declinaret. M*ad*icau*it* cu*m* peccatorib*us* vt gra*m* cerner*es*: agno*scere* p*ri*ates. Seq*u*enti*z*: Et a*it* illis Jesu*m*: n*u*qd pos*si* filii n*u*p*er* q*uo*d*u* i*u* cu*m* ill*is* sp*o*ri*m* ie*min*are: AVGV. Dar*et* h*ab*et filios nuptia*z* appellat*at*. Matthe*o* a*ut* filios sp*o*si*filios*. n*on* nuptia*z* non t*u*u*m* sp*o*si*z*: h*ab*et et*ia* sp*o*se*itelli*gi*m* CHRYSO. Spon*su*i*g* se*ip*si*v* vocat tan*q*ue*z* ec*cl*esi*z* despo*lat*ur*z*. Est*u*. n*on* despo*lat*atio*datio* arre*s*. g*re* sp*o*ns*ci**o* p*er* qu*ia* credit*it* orb*is* terre. THEO. Spon*su*i*g* et*ia* se*ip*si*v* vocat: n*o* sol*u* tan*q*ue*z* virginales a*ias* des*sponsant**eb*is: q*uo*d ips*is* p*ri*mi aduent*u* ei*m* non est doloris ne*q*ue*z* tristie*z* his q*uo*d*u* credit*it* in eu*m*: ne*q*ue*z* labores st*in*el*is* h*ab*et requie*z*. Est*u*. abs*co* op*er*at*o*e*z* legali dans re*q*ue*z* p*er* ha*bit*uum*z* p*er* qu*ia* facile sine labore salut*em* seq*u*m*ur*. Si*z* i*u* a*ut* nuptia*z* sine sp*o*si*z* se*apl*i*z*: q*uo*d*u* ip*si* dei gra*m* digni*z* sui fac*it* i*o* bono celesti*z*: ac*o* delectat*o*e*z* p*ri*c*ip*es. CHRY. Q*uo*d*u* eter*atione* a*ut* su*u* o*is* angustie d*icitur* ee*aliena*z**: cu*m* subdit*at*. Quato*sp*ec*ie* h*ab*et se*sp*o*z* n*o* p*ri*nt*u* ieu*m*. Ille tristaf*z* q*uo*d*u* p*ri*ns bon*u* n*o* h*ab*et*z*: q*uo*d*u* in p*ri*nt*u* accip*it*: gauder*et* t*u*n*o* tristaf*z*. Ut a*ut* elatione*z* illo*z* destruet*et* et*o*nd*er*et*z* q*uo*d*u* ad lasciu*u* p*ro*pos*tu*s discipulos co*fi*u*ba*re*z* sub*in*ig*it*. Venu*u*t a*ut* dies cu*m* au*fer*et*z* ab eis sp*o*nis*z*: t*u*c*u* ie*min*ab*u* i*u* illis die*z*? q*uo*d*u* T*ps* exit*u* in quo*sp*u*u* su*u* virilitate*z* dem*o*stre*nt*. q*uo*d*u* n*on* sub*trahe*f*ab* e*z*

is sponsus ieiunabūt; ei⁹ affectat̄es aduentū: vt sp̄us illi iūngat p̄ corporales angustias emūdatos. ondit etiā q̄ nulla necitas est vt sui discipuli ieiunet sicut illi q̄ sp̄os⁹ huane nāc q̄ vbiq̄ p̄sider vbi⁹ dei: t̄ qui tribuit semē vite secū hēbant p̄ntez. **Fili⁹** etiā sp̄os⁹ q̄ ifantes sūt nō p̄nt p̄ totū ūformari p̄ri t̄ sp̄o: q̄ eoz ifantiā ūsideras dignat̄ eos nō tuc ieiunare: recedēte aut̄ sp̄os⁹ p̄p̄ ūsiderii ieiunabūt. sed cū p̄fēcti fuerit: t̄ sp̄o: iūngent̄ i nuptiis: regalē sp̄ come dent cena. **THEO.** Intelligendū est aut̄ t̄ sic quī ois bō qui bñ opa: est sp̄os⁹ fili⁹: t̄ sp̄os⁹ secū bñ. **Christū:** t̄ nō ieiunat. i. opa penitēcie nō ondit: q̄ n̄ peccat. q̄ vō auferit sp̄os⁹ hoie in pctn labēte: t̄ c̄ ieiunat t̄ penitet: vt cūret delictū. **BEDA:** **D**ystico aut̄ sensu p̄t sic exponi: q̄ discipuli Jobis t̄ pharisei ieiunat: q̄ ois q̄ de opib⁹ legis sine fide gloriat̄ t̄ q̄ traditōes seq̄t̄ boim: t̄ p̄coniu Christi aure coporis nō fide cordis p̄cipit: spiritualib⁹ abstinentes bōis ieiuno corde tabescit. q̄ vō Christi mēbris fideli ico: porat amore nō p̄t ieiunare: q̄ carne ip̄i⁹ epulat̄ t̄ sanguine. **S**eq̄t̄: Nemo assumētū pāni rūdis. i noui. **CHRY.** q. d. q̄ hi noui p̄dicatores testi existūt: le gib̄ eas fuisse veterib⁹ possibile nō est. vos aut̄ ɔgrue veteres sequentes ūstudies mosaica ieiunia obſuatis. Iſti vō nouias ac mirabiles obſuatōes tradituri hoib⁹ veteres obſuare nō est neccē: bñ eē mētb⁹ virtu osos. aliquo vō tpe ieiuniū cū ceteri virtutib⁹ obſuāt̄. **H**oc ieiuniū differt a ieiunio legi: q̄ ill̄d erat ex necitate: bñ ex voluntate p̄p̄ feruorē sp̄us c̄ nōdūt̄ sūt capaces. vii seq̄t̄: Et nemo mit. vi. no. **BEDA:** Discip̄l̄os. ii. veterib⁹ sp̄at vtrib⁹: quos vino noui. i. spiritualib⁹ p̄cepti facili⁹ disrūpi q̄ posse ḥtineri dic̄. Erunt aut̄ v̄t̄es noui cu: post ascensū dñi desiderio ūsolatōis ei⁹ inouabit̄: t̄ tūc noui vīnū nouis vtr̄b⁹ adueniet: hoc est sp̄us ūferuor spiritualiū corda replebit. Doctori ēt cauendū est ne aie i vetustate mālicie pdurāti: nouoꝝ mysteriōꝝ secreta cōmittat. **THEO.** vel alr: Discipuli veterib⁹ vestimēt̄ assimilati sunt p̄p̄ eoz mētis ifirmitatē: q̄b⁹ nō erat ɔgrui iponere statutū graue ieiuniū. **BEDA:** Nō est aliqua particula doctrine q̄ ad nonē vite tēperantia p̄tinet q̄ generale docet ieiuniū ab oī leticia tpaliū delectationiū: q̄ si hoc fiat: t̄ doctrina scindit̄: t̄ nō suenit vetustati. Vestimēto aut̄ nouo bona opa q̄ foris agūt iusinuāt̄. vino aut̄ nouo ūferuor fidei spei t̄ charitatis q̄ int̄ reformamur exprimit̄. **E**t fc̄m̄ est itez cū dñs sabbatis ambularet p̄ sata: t̄ discipuli ei⁹ ceperūt̄ p̄gredi t̄ tiellere spicas. Phariſei aut̄ dicebāt ei⁹: Ecce qđ faciūt̄ discipuli tui sabbatis qđ nō licet. Et ait illis: Nūquā legistis qđ fecerit danid qñ necessitatē habuit: t̄ esuri it ipse t̄ q̄ cū eo erāt: quo itrouuit in domuz dei sub abiathar principe ūcerdotuz: t̄ panes propositiōis māducauit: quos nō licebat māducare

Marcus

nisi solis sacerdotib⁹: t dedit eis t q
cū eo erāt. Et dicebat eis: **S**abbatū
ppter hoīem sc̄m est: t non hō p
pter sabbatū. Itaqz dñs est filius
hominis etiam sabbati.

CHRY. Liberati a figura t veritate ynti Christi
discipuli: figurale sabbati festū nō fuāt. vñ dñ. Et fa
ctū est iter cū sab. am. p. sa. t disci. e. ce. pgre. t vel.
spicas. **B**EDA: Legim⁹ t i sequētib⁹ q̄ exāt q̄ redi
bat t multi: t nec manducādī q̄de spaciū hēbant:
t iō quasi hoīes esuriebāt. **C**HRY. Surietes aut̄
escā simplicē comedebāt: nō ad voluptatē: s. ppter
nāe necessitatē. Pharisei aut̄ figure t vmbre fuien
tes discipulos accusabāt tanq̄ iuste agētes. vñ seq
tur. Pharisei etiā dicebat ei: ecce qđ sa. dñ. t. sab. qđ
nō licet. **A**VGV. de opib⁹ monachor. Poplo siq
dē Jrl. q̄ legē scriptā pceptū est: vt i agris suis furē
null⁹ teneret: nisi q̄ secū aliqd veller auferre. nam q̄
nihil aliud attigisit q̄ id qđ comedisset: liber ipu
niūq̄ abire fineret. vñ etiā spicas vellētib⁹ discipul⁹
vñ: de sabbato poti⁹ q̄ de furto iudei calūniati sūt

CHRY. Dñs aut̄ dauid i mediū iroducit: cui ali
q̄n̄ origit nō sm legē comedere: cu sacerdotalē tetis
git cibū: vt illi⁹ exēplo accusationē discipul⁹ soluat
Sej̄ enī. Et ait illis: nūq̄ legistis qđ fe. da. **T**HE
OPHI. Fugies. n. Dauid a facie Saul: ad pncip̄
sacerdotū deuenit: t panes ppōnis comedit: t gla
diū abstulit. Solie: q̄ dño erant oblata. Querit vero
aliq̄: q̄liū nūc euāgelista Abiathar principē sacerdo
tū noīauit: cu liber regū hūc noīet abimelech. **B**E
DA: Hoc aut̄ nihil h̄z dissōnātē. ambo etenī fuerūt
illīc: cu veniēs Dauid panes petiūt: t accepit abime
lech videlz pncip̄ sacerdotū: t Abiathar fili⁹ eius.
occiso āt abimelech a saule fugit abiathar ad dauid
t comes fact⁹ toti⁹ exili⁹ ei⁹: postea eo regnātē: sumi
sacerdotij t ipse gradū acceptit: multoq̄ maioris ex
cellētē fili⁹ q̄ pr effect⁹ est. iō dign⁹ fuit cui⁹ memo
riaz dñs etiā viuētē p̄rē q̄si sumi sacerdotis faceret.
Sequīt̄. Et dicebat eis: **S**abbatū, ppter hoīes sc̄m est:
t non hō ppter sabbatu. **D**aivor. n. est cura sanita
ti t vite hoīis q̄ custodia sabbati adhibēda. Sic igī
mandatū est sabbati custodiri: vt tū si necessitas es
serē: nō eēt q̄ sabbati violasit. iō sabbato circūci
di n̄ ē phibitiū: q̄r nece erat fieri. t machabei necessi
tate istāte sabbato pugnabāt. vñ discipul⁹ esurētib⁹
qđ lictū nō erat i lege necitā famis sc̄m est lictū
līc hodie siq̄s eger ieiunii corrupit: nulla rōe re⁹ te
net. Sequīt̄. Itaqz dñs est fili⁹ hoīis etiā sabbati. q̄
si. o. Dauid rex sacerdotali cibo past⁹ excusabilis est:
q̄zto magis fili⁹ hoīis ver⁹ rex t sacerdos t dñs sab
bati: enī sabbato spicas nō teneat. **C**HRY.
Dūm quidē sabbati t filiū hoīis seipm. ppne vocat:
q̄n̄quidē dei eris fili⁹: filius hoīis, ppter hoīes digna
t̄ est dici. Legis aut̄ latorī t dñs lex nō dñaf. pl⁹ eīz
licet regi q̄ legib⁹ statuaſ. Infirmis quidē dat lex:
nō pfectis t opantib⁹ supra legē. **B**EDA: Dñs tī
ce aut̄ discipul⁹ p̄ sata trāscīt: cu doctores sc̄i quos i
fide instituerūt cura pie solicitudis inspiciūt: quos
esurire nihil meli⁹ q̄ salutē intelligim⁹ hoīis velle

re aut̄ spicas ē hoīes a trena itentōe erueſ. **R**icare
aut̄ māib⁹ ē exēplis tūtū a camis tcupiscēta q̄i a q
busdā follicul⁹ puritatē mēt̄ tētūre. **H**ana mādīca
re ē emundatū quēq; a sordib⁹ vitior p̄ ora pdicātī
tūz ecclē mēbris ico. porari. t bñ b̄ discipuli pdicētē
tes aū faciē dñi fecisse mēoran̄: q̄r doctores nēcē
mo pcedat: t sic cor auditoris subseq̄ues grā supne
visitatōis illustrēt. **B**n̄ sabbatis: q̄r t ipsi doctores i
pdicādō, p̄ spe future q̄tis laborāt. t auditores iſoſ
mouēt, p̄ etīa requie iſtudare labořib⁹. **T**HEO
q̄r cū hñt in passiōib⁹ requie: tūc alīs ad virtutē ou
ctores fuit euellētes frenā. **B**EDA: Itē p̄ sata am
bulāt cū dñs q̄ cloq̄a sāc̄ meditari delectāt. esurit
cu ī eis panē vite iuētē desiderāt: t b̄ i sabbati cu
sopita mēte a turbulētis cogitatōib⁹ vacare gaudēt
Uellūt spicas: t stritas purgāt donec ad eīcī pno
niāt: cu testimonia scripturaz ad q̄ legētes querim
meditādō assumūt: t tādū discutiūt donec i ei me
dullā dilcōnis iuētē. vñ hec mentī reſerō ſtil
tis displicer: ha dño approbab. III.

Et introiūt itez in synago
gā: t erat ibi hō hñs mami
aridā. Et obſuabāt cu m̄
sabbatis curaret ut accusat̄ illuz.
Et ait hōi hñtī manūz aridā: Our
ge in mediū. Et dicit eis: Licet sab
batis bñ facere an male: aīam saluā
facere an pdere? At illi tacebat. t
circūspiciēs eos cu ira: p̄tristat̄ ſup
cecitate cordis coz t dicit homini:
Extende manūm tuām. Et exten
dit: t restituta est manus illi.

THEOPHI. Postq̄ dñs iudeos q̄ discipul⁹ ac
euauerāt q̄ spicas sabbato euellēbat exēplo dauid
ſtudir: nūc ampli⁹ ipsos ad veritatē reducens mira
culū in sabbato opaf: oīdens q̄ si operari sabbato
miracula i salutē hoīuz piū est: nō est malū in sabbato
necessaria corporis opari. dicit ḡ. Et introiūt
ru in syna. t erat ibi hō hñs ma. ari. t obſ. eū. si ſab
bati quā in discipul⁹ arguebat, pbabili etiā ſanctā
exēplo: n̄c ipz obſuado calūniari voluit: vt ſi sabbato
curet trāgressiōis: ſi nō curet crudelitar⁹ aut ſoc
litatis arguāt. Sej̄: Et ait ho. ba. ma. ari. ſurge i me
diū. **C**HRY. Statuit q̄de illū in medio ut trea
aspectu: ac viſo eo cōpatians t maliciā deponat.
BEDA: Et pueniēs calūniā iudeop̄ quā ei p̄a
uerāt: arguit eos: q̄r legis p̄cepta pāna tētōe vñ
labāt. Vñ seq̄t̄. Et dicit eis: licet sabbato bñ facere
an male: Hoc aut̄ q̄rit: q̄r estimabāt in sabbato cu
a bonis opib⁹ ſeriandū: cu lex a mal⁹ abſtinē ſub
at dices: Omne op⁹ ſuile nō faceris i eo. i. peccati
q̄r q̄ facit peccati ſu⁹ ſt̄ peccati. Idē aut̄ et q̄ ſu
miserat: bñ facere an male. t q̄ ſuile ſubdit. **A**ll
ſalutē facere an pdere. hoc ē hoīes curare an nō non
q̄ de ſume bon⁹ auctor pditōis nobis eē poſit: ſed
q̄ ei⁹ non ſaluare scripture cōſuetudie pdere dīcī.

Siquē dō mouer q̄re oñs cū corp̄ esset curatur^d de
aie saluatō iterrogauerit: intelligat vel aiam more
scripturar p̄ boie positiā: sicut dī: De sunt aie q̄ erie
rit de femoie Jacob. v̄l q̄ illa miracula pp̄e aie sa-
lute faciebat: vel q̄ ipsa manus sanatio salutē aie si-
gnificabat. AVG. de cō. euā. Sed pōt mouere:
q̄o Matthe' dixerit q̄ ipsi interrogauerit oñm: si
lucē sabbato curare: cu Mare' illos poti' inroga-
tos a oñ oñ phibeat: licet sabbato bñfacere: an male:
Iacq̄ intelligendū et q̄ illi p̄is iterrogauerit oñm
si licet sabbato curare: deinde q̄ intelligēs cogita-
tiōes eo adiutū acculandi q̄rentiū: istitueit i medio
illī quē fuerat sanatur^b: t̄ iterrogauerit q̄ Mare'
Lucas q̄i inrogaſe cōmemorāt: ac tūc illi tacetib'
pp̄olusse similitudinē de one: t̄ cōclusisse q̄ liceat
sabbati bñ facere. Seq̄: At illi facebat. CHRY.
SO. Sciebat. n. q̄ eū oñno curaret. Seq̄: Et circū
ip̄cos cū ira. q̄ eos cū ira circūspicuit ac tristā sup-
eccitate cordis eoz hñanit̄: quenit: quia p̄ nobis
suscipe dignat̄ est: vbo aut̄ miraculū ūngit vñ so-
la voce bo curat̄. Vñ sequi: Et ext̄. t̄ resti. ē ma. il-
li. bee oia p̄ discipul̄ rñdens: similiq̄ oñdens suā
vita exstere s̄ legē. BEDA. M̄ystice antež hō q̄
manū debat aridā humani gen̄ indicat i fecundita-
te boni opis arefactū: s̄ oñi miseratione curatū: cui'
dextera q̄ in p̄mo parēt̄ dū verite arboris poma de-
corperet aruerat: p̄ redēptoris grāz dū insontes ma-
r̄ in cruce arboris tenderet: bonoꝝ opeꝝ succis ē re-
stina saluti. Et bñ in synagoga man̄ erat arida: q̄
vbi scie domū ma' est: ibi grau' est extensibil̄ noſ
picula. HIERO. Vel significat auaros q̄ valētes
dare volut accipe: pdari t̄ nō largiri. qb̄ dī vt ext̄
dant man̄ suas. i. q̄ furabaſ iam nō fureſ: maḡ aut̄
labore opans manu sua q̄o bonū estre hēat vñ cō-
munice idigentib'. THEO. Vel aridā derträ bñ
manū q̄quis nō opat̄ q̄ sunt dextre part̄. exquo. n.
man̄ nō aſtituit in opib' phibit̄: ext̄ aſcet in
opat̄ boni. Iter vō restaurabit̄ q̄n in v̄tute stabit
vñ Lbast' dī. Surge. s. a peccat̄: t̄ sta i medio. t̄ ne
q̄ ad dūminutū neḡ ad sup̄habūdantia se ext̄edit.

Exeūtes aut̄ pharisci statī cū he-
rodianis p̄siliū faciebat aduersi' enz
quo cū pderent. Iesus aut̄ cū disci-
pulis suis secessit ad mare: t̄ multa
turba a galilea t̄ iudea secuta ē eū: t̄
ab hiersolymis t̄ ab idumea t̄ trāſ
iordanē: t̄q̄ circa tyx t̄ sydonē mul-
titudo magna audientes q̄ faciebat
uenerūt ad eū. Et dixit iesus disci-
pul̄ suis: ut i nauicula sibi defuirēt
pp̄ turbā: ne cōprimerēt eū. Dul-
tos. n. sanabat: ita ut irruerēt in eū
ut illū tangerēt. Quotquot aut̄ ha-
bebāt plagas: t̄ spūs imundi cū illū
uideb̄: t̄ pcidebat cī: t̄ clamabat di-

cétes: **Tu** es fili⁹ dei. Et uehement⁹
cōminabat eis: ne manifestarēt eū.

BEDA. Pharisaei reputates in crimine quod ad vobis dominum salvum que languagebat exterrit dexteram: de voce salvatoris fecerunt consilium. **vii** dicitur: Exentes autem pharisei statim cum herodio. **cōfa.** adiutor eius quodcumque pateret. quia non ipso quisque maiorum sabbatis ageret: cibos portando: porrigendo calicem: et cetera quod victus sit necessaria erat exequendo. **Reqz.** n. ille qui dixit et facta sunt: sabbato laborasse poterat **qui** **THEO.** Herodiani autem oīr milites herodis regis. berefū nāq; quedam noua surrexerat: quod herodē christum esse dicebat. **Prophetia.** n. Jacob inuebat quod qui deficeret principes iudea: tunc christus veniret: et quod herodis tempore nullus superaret iudaicorum principis: ipsius solus regnabat alienigena exiū: quodam ipsum esse christum putauerunt: et berefū constituerunt. Iste ergo cuius phariseis christum iterficere conabantur. **BEDA.** Celum herodianos herodis tetrarchi ministros dicit: quod propter inimicitias quas eorum dominus aduersus iohannem habebat: etiam salvatorem quem iohannes predicabat insidijs persecutus est odiosus. **Sequitur:** Iesu autem cum discipulis suis fecerit ad mare. quia hoc fugientibus persequentiis insidiis: quod negat adhuc venerata hora passionis eius: neque extra hierusalem fuit locum passionis: ubi et exemplum dedi suis: si in una ciuitate persecutione patenter in alteram fugiendi. **THEO.** Similiter etiam secedit ut plurimi bisfaciat ab integratim recesserent: etenim multi secuti sunt eum et sanauit eos. **Sequitur:** Et multa turba a galia. tyri et sydoni alienigenae. exiles. utilitate a christo accipiunt: propinquum vero ei iudei. scilicet ipsum persequentes: et sic nulla est propinquitas utilitas nisi similitudo bonitatis existat. **BEDA.** Illi. n. videtes opera virtutum eius: et verba doctrine audientes: eum persequentes. Iste autem opinione tuin duci virtutem eius: cogito agmine per maximam venient ad audiendum eum: opereque salutis flagitandam. **Cui sequitur:** Et dixit discipulus suis ut in nazareth permaneat. **THEO.** Vide autem occultatam gloriam eius: etenim non lediceret eum turba petit nascicula: ut intraret in eam et fuerit illesus. **Sequitur:** Quotquot autem habebant plaga. immunitus illi vide. percuti. **Plagas autem diabolus infirmatas.** ipse namque de nos vulnerat ut filios pater. **BEDA.** Procedebant ergo etriuscae domino: et quod habebant plegas infirmitatum corporalium: et quod a spiritibus verabantur immunitus: sed si firmi simplici intentione obtinende salutem. demoniaci autem vel potius in eis habitantes demones viduini timoris coacti: non soli ad peccandum eum: verum etiam ad confitendum ei maiestate copulsiti. **Qui sequitur:** Et clama. dicit. Tu es filius dei. ubi miranda est arria nostra cecitas: quod post resurrectionem gloriam filii dei negat: quem demones adhuc mortali carne induit filium dei perfidem. **Sequitur:** Et rebe. comi. eis ne maneat. **Peccatori.** n. dicit deus: Quare tu enarras iusticias meas? Prohibes ergo dominum predicare peccatorum: ne quis de te predicantem audit: sequatur errantem. improbus. n. magis est diabolus qui falsa veritas sepe miscet: ut spūs veritatis testimonium fraudis obtegat. **Ceteri** non soli demones: sed et a christo sanati: et apostoli an passim precipiunt reticere de illo: ne digna maiestate predicata passionis dispensatio differret. **Juxta allegoriam** vero in hoc quod dominus egressus de synagoga cessit ad mare: centum salutationem prefiguravit:

Marcus

ad quos venire per fidem relicta ob pessima iudea dignata est. Recete. n. diversi errorum anfractibus iactate nationes stabilitati pelagi separantur. Multa autem turbas a diversis principiis secuta sunt eum: quod predicatibus apostolis multas nationes ad se venientes benigne suscepit. Naumicula vero domino in mari defuimus ecclesia est de genitibus congregata, per turbam autem ne se coprimat naumicula ascendit: quod turbidas carnalium metes fugiunt ad eos quod gloria seculi spernunt venire et mansionem facere gaudet. Huius autem in cōprimere diem et tempore, coprimut. n. eum carnis libet cogitationib; aut facti pacem turbant in quod veritas manet, tagit vero quod per fidem et dilectionem eum suscepit cor de vii quod cum tetigerit saluati esse phibent. THEO. Moraliter autem herodiani, i. carnales christi infiducie volunt: herodes, n. pellice interpretantur. Qui vero de persona sua egrediuntur, i. a carnali habitudine hi sequuntur christum et eorum plage curantur, i. peccata quod conscientiam vulnerant. Jesus autem in nobis est rex qui precipit ut naumicula nostra, i. corporei defuimus: ne tamen turbationes oppriment rep.

Et ascendens in monte vocauit ad se quos uoluit ipse, et uenerunt ad eum: et fecit ut essent. xij. cum illo: et ut mitteret eos predicare, et dedit illis potestate curandi infirmitates et eiocie di demonia. Et imposuit Simonis nomine Petrum: et Jacobum zebedei: et Iohannem fratrem Iacobi: et iposuit eis noiam boauerges: quod est filius tonitruis et Andream et Philippum et Bartholomeum et Mattheum et Thomam et Iacobum alphum et Thadeum: simonem chanaeum et Judah scarioth quod tradidit illi BEDA. Postquam nephandoz spissi se predicare phibuerunt: electi scos quod et imundos spissi eiocerent: et euangelium predicauerunt. viii dicitur. Et ascensio in monte vero ad se quos uoluit ipse. THEO. Lucas autem dicit quod ascendit ad orandum post miraculoz n. omissione orat docentes nos quod omnes agere cui sequitur aliqd boni: et hoc dñe virtuti approparet. CHRY. Prelatos etiam ecclie instruit in oratione bene profectare ariq; ordinatioz faciat ut eorum officii non frustretur. Cum ergo sanctus lucas factus est vocauit quos voluit. Erat n. plures quos sequerentur. BEDA. Non enim illos electos ac studios: sed diuine erat dignatioz et gaudi in apostolatu vocare. Mons etiam ille in quo apostoli dominus elegit altitudinem designat iusticie: i. quia erat instituendi: et quia erat bonum predicaturi. HIE. Uel Christus spiritualis mons est ex quo aqua uina fuit lac in puluor salutem parat: pignus spiritualis agnoscitur: et quod si me bonum credit: in morte isti est gloriosus. In monte ergo vocans excelsi meritum et uerbis: ut locorum gratia merita altis. Seq: Et uenit ad eum et fecerunt. xij. cum illo: et ut mit. eos predicare. Spes n. Jacob dilexit dominum: ut sint ipi super thronos. xii. iudicantes. xij. tribus. Isti: quod tria et quaterna circa tabernacula domini excubavit: et secundum eba humeris operis portauit. In hunc sacra quondam filii Iesu circa tabernacula castigantes

tabant et ex oī parte per quod trine tribus manerent. In autem quatuor. xii. faciunt: et ter quaterni ad predicandū si miseri apostoli: ut per universas quadrati orbis plagas baptizarent gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti. Seq: Et dicit illi pater: cu. ifur. et eioc. de. vt. s. pmissio celestis faceretur quod noua predicaret. THEO. Numerat autem apostolorum noiam: ut ppere falsos apostolos entiados sint noti et veri. et iohannes seq: Et impo. Simoni nō. petrus AV monem nomine ut Petrus vocaret: ne sit iohannes Iohannes quod loget aī dñi esse illi commemorat. Tu vocaber Lephas: quod interpretat Petrus? Marcus autem recapitulatio h. commemorauit. Lii. n. uerber noia. xii. apostolorum entia re: et nece heret Petrus dicere breui insinuare uoluit quod nō hoc antea vocaret: sed hoc ei dñs nōm ipso uoluit. BEDA. Ideo autem dñs uoluit eum plus aliter vocari: ut ex ipsa comunitate nois facias commendare. nō est greci sive latini Petrus quod syriace Lepbas: et in Syria lingua nomine a petra derivatum est, nec dubius quod illa de quod Paulus ait: Petrus autem erat Abulfus, nam sic lux vera erat: et huius donum apostoli ut lux mundi vocaretur: sic et Simonis quod credebat in petram. Lepbas Petre largit est nomen. HIERO. De obedientia autem quam Simon significat ascendit ad agnitionem quae significat Peter. Seq: Et Jacobus et Jo. frat. Iacobus. Subiungit: a superiorib; vocatur ad lectionem in monte. HIERO. Jacobus, i. q. suppliatura tota desideria carnis: et Iohannes q. g. a. acceptatio alii per laborem tenent. Seq: Et ipso eius noia boauerges. CHRYSO. Filios quodlibet Zebidei sic noiam ppe docet magna et clara dinitatis edicta et ebebat omnia diffundere. HIERO. Uel per hoc triu singulorū sublimis ostendit merita: quod in monte merent audire conseruam p. nubē de filio tonatissimis. hic est filius meus electus: ut et ipsi per nubē carnis: et in igne ubi quis fulgura in pluviam in terris spargeret: quoniam dñe fulgura in pluviam fecit: ut extinguit mīa quod iudicium erit. Seq: Et Andreus, q. viriliter vim facit peditio: et ut minus innotescit i se semper beatum: et aīa eius sit semper in mandatis. BEDA. Andreas n. greci nomine est: et interpretatur uerius: ab arach quod est vir: quod viriliter dñe adhuc. Seq: Et Philippus. HIERO. Qui est os lapidis quod illuminare potest ore quod corde accipit: cui dedit omnis ager onus oris illuminatus. Scimus hunc modi locutus per ipsum esse dinar scripturarum quod bebeba noia ad aliud mysterium significatioz sunt posita. Seq: Et Bartolomeus, q. est filius suspicetus aq; illi: s. q. dicitur. Et mandabo nubibus meis ne pluauerit super eum imbecilis. Nomen uero filii dei per pacem et dilectionem acquirit innumerum. Denique enim pacifici: quoniam filii dei sunt. Et diligite iumentos vros ut filii dei sint. Seq: Et Matthaeus, q. est donator: cui donat a domino: ut non soli remissiones peccatorum adipiscatur sed et numero scribatur apostolorum. Et Thomas, q. est abyssus multus, n. profundus scientes dei numerus pferit. Seq: Et Jacobus Alphius, i. docti vel millesimi: cui a latere adest mille. Et alter Jacob est: cui collectaneo non est aduersus carnem et sanguinem: sed aduersus spirituales nequicias. Seq: Et Thadeus, i. est coeculus: i. leonis cultor: quod evanescit cor sui oī custodia. BEDA. Thadeus autem ipse est quem Lucas in euangelio et i. acribat apostolorum iudicata iacobi noiam: erat n. frat. iacobi fris omni

er ipse in epistola sua scripsit. Sequit. Et Simonis
chananei et iudei scarioth qui tradidit illi. hoc cu
additamente posuit distinctionem Simonis Petri et
inde Jacobi. Simon autem chananeus dicit ab chas
na vico galilee. Judas autem scarioth a vico in quo
ottus est aut et tribu isachar dicit. **HIERO.** Quo
modo iter apostolorum computat: ut discam? qd deus
non repellit aliquem ppter futuram maliciam; s ppter p
sentem etutem dignum facit habere. **HIERO.** Simo
nus quin ipsi consolabuntur. Chananeus autem i zelotes di
citur quae vel domini dei comedit. **Judas** autem scarioth
est qui non deler peccatum suum p presentem. iudas n. cōfite
moris. Sit autem cōfessores multi in ecclesia supbi et
gloriosi et simo magister arrius et ceteri heretici: quo
ru memoria mortalis iō in ecclesia celebratis ut evite.
¶ **Et** ueniuit in domum: et conuenit ite
rū turba: ita ut non possent neque pa
ne manducare: et cum audirent suum: ex
ierunt tenere eum. **Dicebant.** n. quoniā
in furore uersus est. **Et** scribe quod ab hie
rosolymis descendenter dicebant:
quoniā beelzebub hēt: et quod in prīci
pe demoniorum eūcūdemonia.

BEDA: Electos i motu apostolorum dñis ad dominū
reducit quasi eos admonet: et post acceptū aposto-
latus gradū ad cōsciam suā redeat. vii dicit: *Et ve-
nuit i domū t cōuenit iter turbā: ita vt nō possent
neg p.m.* **CHRYS.** Ingāte quidē erāt princi-
pii multitudinē: quos ipedit a cognitōe elatio: gra-
ta vero populi multitudō reit ad Jesū. // **BEDA:**
Quia beata vero frequētia turbe cōfluentis cui tan-
tū fuit curē ad obtinēdā salutē: vt auctori salutē cū
bis q̄ ecū erāt: nec vescēdi quidē hora libera manie-
ret: sed quē turba frequētā extērna: hīnūc pp̄iquo
rū estimatio parupēdit. **Sequēt̄ enī:** *Et cum audi-
su eti te ei. Quia enī altitudinē sapiētie quā audie-
bat capere nō poterāt: q̄ si i alieno eū sensu locutus
ese credebat. vii sequit̄: Dicēbat enī quoniā in fur-
re. et THEOPHI. Id ē demoniū babet t furi: t
iō cū tenere volebat vt i carcerarēt tāq̄ demonia
cū. Et quidē sui hoc volebat. it.i. pp̄inqui: forte cōpa-
triote ei⁹ vel fratres ei⁹. Stulta aut fuit isania q̄ tā
tōu miraculorū diuine sapiētie factorē i furiā ver-
ti cōcipiuit. // **BEDA:** Multū antē distat iter eos
q̄ verbū dei p metis tarditate nō itelligūt: q̄les fue-
rit de quib⁹ dictū ē: t eos q̄ hoc qđ itelligūt de ins-
oustra blasphemāt: de quib⁹ subdit: *Et* scribe q̄ ab
hieroſo. desce. dicē. q̄in beelze. habet. **Que. n.** negare
nequierāt: sinistra ierptatione puertere laboāt:
q̄i nō deitatis opa essent: s̄ inuidissimi spūs. i. beel-
zebub⁹ de⁹ erat acharon: *Nā* beel quidē ipse ē bas-
al. sebub aut musica vocaſ. Beelzebub ergo. i. vir mi-
scari ierptat. obſortes imolati cruxis et cuius
ſourceſ ſitu riti principē demonioꝝ euꝝ nomina-
bile cū subdit: *Et* q̄i pri. de. ejicit demonia. // **HIE-
RO. 10** Justice aut dom⁹ ad quā veniūt pmitia est*

ecclesia. Turbe q̄ sp̄diūt panē māducari: peccata z
vicia sūt: qz q̄ mādicat i dignitate: iudiciū sibi mandu-
cat z bībit. **BEDA:** Scribe et ab hierosolymis de-
scēdentes blasphemāt. Turba vō ab hierosolymis
veniēs secuta ē dñm: z ab alijs regionib⁹ iudeoz s̄-
ue gentiū: qz sic erat passionis tēpus futur⁹: vt tur-
ba illū populi iudeoz cū palmis ac laudib⁹ hieroso-
lymā p̄duceret: gētiles videre desiderarēt: s̄ scribe
z pharisei de eius morte tractarent.

Et cōuocatis eis: i pabolis dicebat illis: **Q**uō pōt sathanas satha nā ejcere? **E**t si regnū i se diuidat: nō pōt stare regnū illō. **E**t si dom⁹ supra semetiāz dispartiaē: nō pōt dom⁹ illa stare. **E**t si sathanas con surrexerit i semetiām disptit⁹ est: t nō poterit stare: s̄ finē h̄z. **N**emo pōt uasa fortis in domū igrēsus diripe nisi p̄ius forte alliget: t tūc domū ei⁹ diripiet. **A**lmē dico uob qm̄ oia dimittenē filijs hominū peccata t blasphemie qbus blasphemauerit q aūt blasphemauerit i sp̄m sanctuz nō h̄z remissionē i eternū: s̄ re⁹ erit eternī delicti: quoniam dicebāt: sp̄ ritum īmundum habet.

CHR Y. Posita blasphemia scribaꝝ: dñs ondit iſ
possibile fore qđ dicebat: ſuā probationē exēplo con-
firm. a. vii dicit: Et cō. eis in pa. di. illis: Quō pōt fa-
ſat. eiſcere: qđi diceret: Regnū cōtra ſe iſteſino bello
diuīſum: neceſſe ē desolari. Quod t̄ i domo t̄ i ciui-
tate videt. Quo circa zfi ſathanē regnū i ſeipſin di-
uiſuz ē: ita qđ ſathanas ab homibꝫ repellat ſathanā.
desolatio regni demonū appropiavit. regnū au-
tē eorū ē i bꝫ qđ homies ſubditos teneant. Si igiſ ab
homibꝫ pellunt: hoc nō ē aliud qđ regnū eorū di-
ſolui. Si aut adhuc i homibꝫ tenet p̄tē mālefici
qđ regnū maligni adhuc ſtat: t̄ nō ē cōtra ſeipſuz
diuīſum. GLō. Et qđ iā ondit exēplo qđ demō de-
monē nō expellit: ondit qnō poſſet expelli: dicens:
Nemo pōt va. for HIERO. Exemplū tale ē: for-
tis ē demō. vasa eiꝫ ſut homines i qbus recipi. Niſ
ergo qđ p̄t vicat demonē t alliger: quō vasa eiꝫ. i.
demoniacos ab eo diripiēt: Sic t ego qđ diripio va-
ſa eiꝫ. i. liberò homines a demoniaca paſſiōe: p̄t al-
ligo demones t ſupo eos t inimicꝫ eorū ſum. Quoſ
mō ergo dicitis qđ beelzebub habeo t demonū ami-
cuſ exiſt̄ demonia cuſio. BEDA: Alligauit etiam
dñs fortē. i. diaboli: hoc ē elector ſeductiōe compe-
ſciuit: t i gressus i domū. i. i mūdi: domiuz eiꝫ t vasa
i. homines diripiuit: qđ creptos a diaboli laqueis ec-
cleſie ſue adunauit. Tel domū eiꝫ diripiuit: qđ om̄es
mūdi p̄t qbus oī hostis dominabat antiquis: a
poſtoliſ coriꝫ ſuccesſoriſ distribuit: vt pplos ad

Ep̄arcus

vīl vīte cōneterēt. Ondit aut̄ dñs q̄ grāde scel⁹ cōmitterēt: q̄ b̄ q̄ dei eē cognouerāt: diaboli cē clas mabat cū subdit. Amē dico vobis: qm̄ oia dimit. si. bo. pec. t blas. qbus blasphem. Qia qdē peccata t blasphemie nō passim dimittunt oib⁹ hōibus: s; his q̄ dignā p̄ errorib⁹ suis i hac vita pniam egerint: t sic neq̄ vllū b̄ locū. vel nouat⁹ nō penitētib⁹ q̄ in martyrio laph⁹ sūt: veniā neget eē tribuēdā: vel ois genēt q̄ asserit post iudicium vniuersale trāfactis l; se culoz volumib⁹ cūctos peccatores veniā peccatoruz: eē cōfēcutoros: cui⁹ erorē sequētia dñi vba res dargit cū subdit. Qui ait blasph. i spiritū sc̄m̄ n̄ habet fm̄issionē i eternū. **CHRY.** Et quidē blasphemātā que circa eū eāt excusationē b̄e dicit: q̄ tunc videbas b̄o despect⁹ t ifimi generis: sed iniuria dei remissionē nō b̄. Blasphemia aut̄ i sp̄m̄ sanctū cōtra deū fit. **Et. n. sp̄m̄ sancti opatio regnū dei: t ppter b̄ irremissibilē dicit eē sp̄m̄ sancti blasphemātā.** Pro eo aut̄ qd̄ hic subdit. B̄ erit re⁹ eternū delicti ali⁹ euāgelista dicit: Neq̄ i b̄ seculo neq̄ i futuro. Per qd̄ itelligit iudicium qd̄ ē sūm legē t futurū. Iū. n. lex maledicētē deū occidi iubeat: i hoc legis sc̄de excusationē nō b̄. ois aut̄ q̄ baptizas extra hoc seculū fit. Latebat aut̄ iudeos remissio⁹ que sit p̄ baptizmū. Qui ergo miracula t demonii ejectionē que solū sūt ppriā sp̄m̄ sancti: demoni appropiat: nūla excusatio sibi de blasphemia reliquet. Sed neq̄ blasphemia talis cū sit cōtra spiritū sanctū remitti videſ. vñ erponēs: subdit. Qm̄ dicebat: Spiritū bēt imūdu. **THEOPHI.** Est aut̄ itelligēdū p̄ veniā nō cōsequēnt nisi peniteāt. Quo vero i carne christi sc̄adalizant̄ etiā si nō peniterēt aliqd excusationis babebat: t remissio⁹ aliqd sequebat **HIERO.** Uel hoc dicit q̄ nō merebis pniam agere vt recupias q̄ christū itelligēs principe demonio⁹ eē dicebat. **BEDA.** Neq̄ tu hi q̄ sp̄m̄ sanctū nō eē deū credit irremissibilis blasphemie crīmē tenēt: q̄a n̄ iudētia diabolica: sed huana ignorātia ducti b̄ faciūt. **AVG.** de v̄bis dñi: Ill ipa ipenitētia ē blasphemia sp̄m̄ sancti que nō remittet. Lōtra enī spiritū sanctū quo peccata dimittūt: verbū oicit siue cogitarōe siue ligua: q̄ sibi cor ipenitētis thesaurizat. Subiugit aut̄ qm̄ dicebat sp̄m̄ imūdu b̄: vt ondēret bic fuisse erorā cām vt hoc diceret: eo q̄ dices ret eū i beel: ebub demonē expellere: nō q̄ eēt blasphemia q̄ nō remittit: cū t hoc remittat si recta penitētia cōsequat̄: s; hinc cā extitit vt a dñō illa sentētia p̄fex facta mētio sp̄m̄ imūdu que aduersus seipm̄ diuīsum dñs ondīt ppter spiritū sanctū: qui etiā q̄ os colligit efficit idūs: peccata q̄ aduersus se diuīsa sūt dimittēdo: cui dñō remissio⁹ nō resistit: nisi q̄ duritiām cordis ipenitētis babuerit. Nā alio loco dixerūt iudei de dñō q̄ demonii haberet: nec tñ ibi aliqd dicit de blasphemia sp̄m̄ sanc̄ti: qm̄ nō ita obiecerūt sp̄m̄ imūdu: vt i se diuīsus ex ore eorū posset ostendi sicut beelyebub: a quo demones eius posse dixerint.

Et uenerūt mater eius t frēs: t foris stātes miserūt ad eū: uocātes eūz. **E**t sedebat circa eū turba t dīcāt ei: Ecce mater tua t frēs tui fo-

ris q̄rūt te. **E**t r̄ndēs eis ait: Que est mater mea t frēs mei? **E**t circū spiciēs eos q̄ i circuitu eī sedebant ait: Ecce mat̄ mea t frēs mei. Qui enī fecerit uoluntatem dei: hic frāt̄ meus: t soror mea t mater mea ē.

THEO. Quia ppinq̄ dñi venerāt tenere eū tam̄ quia iurā sūm: mater ei⁹ amoris cōpassio⁹ dei misera venit ad ipm̄. vñ dī: Et venerūt mat̄ ei⁹ t frēs: t foris stātes miserūt ad eū vocātes eū. **CHRY.** Et b̄ aut̄ manifestū fit q̄ nō semp̄ cū eo erat frēs eius t mater: q̄r̄ oī dīlect⁹ erat ad eū: ppter reuectiū t affectū veniūt de foris expect̄. ites. vñ sequit̄. Et sedebat circa eū turba t dicit ei: Ecce mater tua t frēs tui foris querūt te. **BEDA.** Frēs dñi nō filii sūper vñḡis marie iuxta beluidū. Nec filii Ioseph et alia uxore iuxta quodā putādi sūt: s; ei⁹ pot̄ ielli gēdi sūt eē cognati. **CHRY.** Alter aut̄ euāgelista dicit: q̄ frēs ei⁹ nō dñi credebāt i eū. **L**ui cōuenit q̄ b̄ dī: q̄r̄ ei⁹ querebāt de foris expect̄ates. t sūm cādē intētione dñs eorū nō sicut ppinq̄ memini. vñ sequit̄. **E**t r̄ndēs eis ait: Que ē mater mea t frēs mei. Hoc aut̄ nō dixit matrē t frēs oīno reprobadō: s; ondēs q̄ sup̄ omnē cognitionē tēpōs q̄ p̄priā animaz phonorare. vñ conueniētēr hoc dī bis q̄ vocabāt ad ppinq̄ collocationē q̄i ad alii qd̄ vtili⁹ q̄s sit doctrīa salutis. **BEDA.** Rogat̄ go officio ubi dissimulat egredi: no matrē r̄tūt̄as obsequiūt pietatis: s; paternis se m̄ysteriū ap̄ū q̄i maternis debere mōstrat affectib⁹. Nec inīnī se frēs cōtēnit: s; op̄ spiritale carnis cognitionē p̄ferēt religiōsorē cordū copulā docet eīt q̄ corporū. vñ sequit̄. **E**t circūspic̄ eos qui i circū t̄ se debat ait: Ecce mat̄ mea t frēs mei. **CHRY.** In quo domin⁹ ostēdit q̄ oīz eos q̄ fidei sūt ppinq̄ p̄ oib⁹ cōsanguineis honorare. Jesu quidez: aliq̄s mat̄ effici p̄dicādo: q̄i enī parit dñm quē cordi audiētis iudicēt̄. **HIERO.** Sciam⁹ aut̄ nos eē frēs t̄ locores: n̄ voluntatē p̄t̄s iplenerim⁹: vt coheredes sumū ei⁹. vñ sequit̄. Qui. n. fecerit volūtarē dei hic frāt̄ me⁹ t̄ soror mea t̄ mater ē. **THEO.** Nō ergo neq̄as matrē hoc dixit: s; ondēs q̄ nō solū ē digna bono, ppter hoc q̄ genuit christū: s; t ppter omnē alia v̄tūtē. **BEDA.** Dīsticē aut̄ mater t̄ frēs iea si sūt synagoga er cui⁹ carne ē edit⁹ t̄ populū iudei⁹: q̄ saluatorē int̄ docēte: veniētēs iūrare nequeat cū spiritualē itelligere dicta nequeat. Preoccupāt̄ aut̄ turba iāredit̄: q̄ differēt̄ iudea: getūt̄as flūt̄ ad christū. foris. n. stātes volūt̄ dñm videre cognati ipsi⁹: cū iudei se ad custodiā līe foris p̄fērūt: t̄ dīcūt̄ sūt port̄ ad carnalia docēda cogit exire q̄i se ad r̄t̄ scēda spiritualia sc̄entīt̄ iāredit̄. Si ergo foris stātes nec ip̄i agnoscunt̄ parētēs quēadmodū nos agnoscem̄ūt̄ s; foris stem⁹. int̄. n. ē vñ: it̄ ē lūni. **III.**

Et iterū cēpit docere ad māre: t cōgregata ē ad eūz turba multai: ta ut i nauis ascēdēs sederet i mari. t oīs turba circa

Ca. III.

mare sup terā erat: t docebat eos i pabolis multa: t dicebat illis i doctrina sua: **Audite:** Ecce exiit semi nā ad seminādū. **Et dū** seminat a līnd cecidit circa uiā: t uenerūt uo lucres celi t comederūt illud. Aliō uero cecidit sup petrosa ubi n̄ hūit terā multā: t statī exortū ē: qm̄ n̄ hēbat altitudinē terre: t qm̄ exort̄ ē sol exestiuuit: t eo q̄ n̄ hēbat ra dice exaruit. **Et aliō** cecidit i spias: t ascēderūt spic t suffocauerūt illō t fructū nō dedit. **Et aliud** cecidit i terrā bonā: t dabat fructū ascēdē tē t crescentē: t afferebat unū trice simū: t unū sexagesimū: t unū centesimū. **Et dicebat:** Qui h̄z aures audiēdi audiat. **Et cū** esset singula ris: interrogauerunt cū h̄i q̄ cum eo erāt onodēci pabolam. **Et dicebat** cīs: **Vobis** datū ē nosse mysteriū regni dei: illis aut̄ q̄ foris sūt i pabolōia fūit: ut uidētes uideāt t non ui deāt: t audiētes audiāt t nō intelli gāt: ne qm̄ cōnertant t dimittāt eis p̄tā. **Et ait** illis: **Nescitis** pabolaz bāc? **Et quō** om̄es pabolas cognoscis? **Qui** semiat: uerbuī semiat. **H**i aut̄ sūt q̄ circa uiā ubi semiat uerbuī: t cū audierit cōfestim uenit satanas t aufert uerbuī qd̄ seminātū ē i cordib̄ eoz. **Et hi** sūt similiē q̄ sup petrosa seminātē: q̄ cū audie rit uerbuī: statī cū gaudio accipiunt illud t nō h̄nt radicē i se: sed tēpora les sunt: deinde orta tribulatiōe t p securitiōe ppter uerbuī cōfestim scā dalizātē. **Et aliī** sunt q̄ i spinis semi nātē. **H**i sunt q̄ uerbuī audiunt t crūmne seculi t deceptio dūtiaz t circa reliq̄ cōcupie it̄ roeūtes suffo cat uerbuī t sine fructu efficiēt. **Et** bi sūt q̄ sup terā bonā semiati sunt

q̄ audiūt uerbū t suscipiūt t fructi ficāt: unū tricesimū: t unū sexagisimū: t unū cētesimū.

THEO. Licet matrē dñs supius negligere vide re: tū reuerēt eī. Prop̄ eī nāq̄ egredit̄ circa marē. vñ dī. Et iterū cepit iēsus docere ad mare. **BE DA.** Si. n. ei. agelii. Mathei i spicim̄ p̄z hāc doctrinā dñi ad mare eadē die qua supiorē i domo celebrait̄ eē fmone. termīato. n. p̄ao fmone continuo subiūxit mattheo dīces: In illo die eriēs dō domo se debat ad mare. **HIERO.** Cepit aut̄ docēr ad marē vt loc̄ docēdī idicet auditores amaros fuisse t istabiles. **BEDA.** Relicta etiā domo cepit docere ad mare: q̄ relicta synagoga ad colligēdā p̄ apōstolos pl̄i gētilis multitudinē venit. vñ. **Sequit̄:** Et cōgre. ē ad eū turba mul. ita vt i nauē ascēdes se deret i mari. **CHRY.** Quod nō sine cā factū oī in telligi: h̄i vt post se nemini dūmitteret: h̄i oēs audito res an faciez h̄ret. **BEDA.** Prefigurabat aut̄ hec nauis ecclesiā i medio nationū edificādā: i q̄ domi nūs dilecta sibi cōsacrata māissionē. **Sequit̄:** Et dicebat illis i para. mul. **HIERO.** Parabola ē rerū natura discrepātiū sub aliq̄ similitudine facta compatio. Greco. n. vocabulo dī similitudo qm̄ illud qd̄ intelligi volum̄: p̄ compiōes aliq̄s fidicam̄. **Sic. n.** ferrei q̄nēpiā dicim̄: qm̄ durū ac fortē desideram̄ intelligi: cū velocē vētis aut̄ aub̄ cōparam̄. Loq̄ tur autē turbis i parabol̄: more puidetie sue: vt q̄ celestia cape nō poterāt: p̄ similitudinē terenā audita percipe potuissēt. **CHRY.** Erigit. n. p̄ parabolā audiētiū mentē t manifestiore fmone faceret res vñsi oñdes. **THEO.** Et vt attētiores faceret auditores primi parabolā pponit de semie qd̄ ē verbū dei. vñ sequit̄: Et dicebat illi i doctrina sua n̄ moyſ: nō pp̄betariū: q̄ suū p̄dicat euāgelium. Exiit se minās ad seminādū. Seminās autem christus ē.

CHRY. Nō autē loco eriuit q̄ p̄s extitit oib̄ t i plet: h̄i bitu t dispēlatiōe q̄ nobis fact̄ ē pp̄iquior p̄ carnis amictū. **Quia.** n. nō valebam̄ ire ad eū pecatis ipedictib̄ iter nostrum: ipē eriit ad nos. **Exiit** autē p̄dicas pietatis seminātē fmone quē copiose lo quebat. **Nō** autē iculcat fmone eūdē i eo qd̄ dicit: **Exiit** seminās ad seminādū. erit enī aliquā seminās: aut vt faciat nouale: aut herbas malas etellarat: aut aliqd̄ aliud op̄e. **Iste** autē eriit ad seminādū. **BEDA.** Uel eriit ad seminādū cū p̄ vocatā ad fidem iā partē synagoge electā ad vocationē quoq; gētū grē sue dona diffudit̄. **CHRY.** Sicut autē seminās nō discernit̄ terā subiectā: h̄i simpliciē t absq̄ discretiōe semē mitrit̄: sic t ipē oēs alloquit̄. **Et** ad h̄ significādū subdit̄: **Et** dū semiat aliud cecidit circa viā. **THEOPHI.** Vide q̄ nō dicit̄ q̄ pie cit illud i viā: h̄i q̄ cecidit. q̄ enī semiat quātū i se est i terrā bonā p̄icit: h̄i illa si sit mala corūpit uerbuī. **Via** autē christ̄ ē. ifideles aut̄ sūt circa viam. i. extra christū. **BEDA.** Uel via ē mēs sedulo malarū cogitationū motu tria: ne verbi semē i ea germinare sufficiat. Et iō quicqd̄ boni semis vicinia tal' vie cōtigerit perit: t a demonib̄ rapit. vñ sequit̄: **Et** ve ne. volu. ce. t cōme. illud. Recete autē demones vos

Marcus

lucres celi dicuntur: siue quod celestis spiritualis sunt nature: siue quod in aere habitat. Uel quod sunt circa viam sunt negligentes et desiderantes. Sequitur: Aliud vero cecidit supra petrosa. Petrus dicit duriciam pterue metum: terram levitatem aie obediens: solem seruare: persecutiois seu iustitiae. Altitudo ergo terrenae que semem dei debuerat accipere, probitas est a disciplinis celestibus exercitata: atque ad obediendum diuinis eloquias regularibus instituti. Propterea autem loca quod vim radicis suscipiente non habet illa sicut pectora que dulcedie tamen auditum monitum ac promissis celestibus ad horam delectantur huius in tempore tentatiois recedunt: quod pax est in eis salutaris desiderium quod semem videtur cōcipient. **THEOPHI.** Uel petrosa sunt quod modi cum adherentes petre. I. christo inceptum ad tempus verbum recipiunt: postmodum abiiciunt recedentes. Sequitur: Et aliud cecidit iter spinas. quod significans anime multa curantes: Spine enim cure sunt. **CHRY.** Ulterius vero ponit terram bonam dicentes: Et aliud cecidit in terra bonam. Secundum enim conditionem terre est differentia frumentorum. Multa autem dilectione seminatis ad homines quoniam et primos comedunt: et secundos non relunt: et tertios tribuit locum. **THEOPHI.** Vide etiam quoniam malum sicut plurimi: et pauci qui salvantur: quarta enim pars semini sicut pluerunt salvata. **CHRY.** Non tamen maior pars seminis occasione amittit seminatis: sed terrena recipiuntur. id est audiens et quidem materialis agricultoribus modo seminando congrue iustificari. Non nam ignorat lapide aut via aut terram spinosam: terram pingue non fieri. In rationabilibus vero non est sic. **PETRUS.** non possibile est fieri terram pingue: et via non cōculari et destrui spicas: quod si fieri non posset: non ibi seminasset. Per hunc ergo nobis tribuit primus spem. Sequitur: Et dicebat quod haec aures audiendi audiat. **HIERO.** Quoties hec admontio in euangelio aut in apocalypsi Iohannis interponitur: mysticum hoc quod est atque ad audiendum discendunt isti nubes. Aures. non audiendi sunt cordis et sensus iterioris aures obediendi et faciens que infra sunt. Sequitur: Et cum esset singularis interrogabatur eum hic quod cum eo erat. xij. parabolam exponere. et dicebas: Cibos datum est scire mystrii regni dei. illi autem quod foris sunt in paraclista sunt. **BEDA.** Quasi diceret: vos qui estis digni oia que ad predicationem sunt cognita edoceri: parabolam in festatione addiscetis. Ad istos autem parabolis Christus sicut: quod digni non sunt addiscere propter eos maliciam. quod enim legis quoniam acceperant obediens non tenebant: iusti sunt ut noui similes participationem non haberent: sed ab utroque sunt alieni. Unde non per discipulos obediens quod per Christum indigne facti sunt reliqua mystica doctrina. Postea vero induit vocis prophetice eorum confirmationem nequam tamquam a logicis confutata. vñ sequitur: Ut videantur et non videantur et audientes audiatur et non intelligantur. Quasi dicitur. ut prophetatio ipsa quod Christus predictum est. **THEO.** Deinde non eos fecit videantur. id est intelligentes bonum. Ipsius vero non videtur voluntarie se fingentes non videre ne querentes et corrigentes se tamquam sicut saluti inuidenter. Sequitur: Neque conuerteruntur ei peccato. **CHRYSO.** Sic ergo videtur et non videtur: audiuntur et non intelliguntur. Quod non videtur et non intelligitur: corriguntur ei ex gratia dei. sed quod videtur et non intelligitur: corriguntur ei: quod gratia recepit nolunt: sed oculos claudunt et fingunt se non videre: neque dictis acquiescent: et sic a peccatis non mutantur per Christum quod videtur et audiuntur: sed contrarium patiuntur. **THEO.** Ut votum aliter intelligi per religionis loquacem in parabolis: ut videantur

Ca. III.

recte significatio ponitur perpetue beatitudinis. Terra autem bona est electorum conscientia que oib[us] predictis tribus terris nostra facit: quod et comedatur sibi semine ibi libenter escatur: et exceptum iter aduersa et ipsa constanter ad fructum vix ad tempa conservat. **HIERO.** Uel fructus tere iacet. t. l. et cetero contineatur. hoc est lege et populi et evangelio.

Et dicebat illi: Numquid uenit lucerna ut sub modo ponatur aut sub lecto? Nonne ut super candelabrum ponatur? Non enim n. aliqd absconditum quod non manuscritum: nec factum est occultum quod non ueniat in palam. Sicut h[ab]et aures audiendi audiat. **Et dicebat illi:** Videte quod audiatis: In quam mensura mensuram fieri ueniet remetiet uobis: et adjicet uobis. Qui enim habet dabit illi: et qui non habet etiam quod habet auferetur ab eo.

CHRY. Post interrogacionem discipulorum de paboli ac explanatione brevi subiungit. **Et dicebat illi:** Numquid uenit lucerna ut sub modo ponatur aut sub lecto? non enim ut suora causa propter ipsius pabolas intelligitur propter ipsius pabolas. **Qui lenit et lenit.** **CHRY.** Et dicitur: non enim ut suora causa propter ipsius pabolas intendeatur: sed ut suora causa propter ipsius pabolas. **Et dicebat illi:** Non enim manifesta maneat aut occulta et inquam sub modo aut sub lecto: sed ut ominus in se festet. **Lucerna** in nobis est intellectualis natura quam per proportionem illuminat nos aut clare appetit: aut obire. **Si** in meditaciones que nutrunt lumine: ac recordationes in subiectu lucernae taliter accedit: negligatur: morietur. **HIERO.** Uel lucerna est de tribus semib[us]. **Nodo** autem leviter auditur: est iobedientia. **Candelabrum** apostoli sunt quos illuminant lucernam dei. viii seq[ue]ntia: Non enim aliqd absconditum. **Ab** scorditum et occultum: pabolis semis est. In palam vero uenit deus a deo tractat. **BEDA.** Uel haec dicitur discipulos monerit incidos esse secundum vitam et conversationem. q.d. Si cur lucerna ad lucendu[m] ponitur sic ad vitam nostram oes recipiet. Itaque studete bonam vitam brevem et non in angustiis fereamur: lucerna estote. **Lucerna** non sub lecto: sed supra candelabrum posita lucet. **Quia** quidem lucernam necessitate est ponere supra candelabrum in altitudinem conuersationis que sum deus est: ut et alios lucere valeat: non sub modo. circa gressu[m]: neque sub lecto. i. ocio. **Nemo** non potest studere et requie diligere: potest enim lucerna oibus lucis. **THEOPHILUS.** Uel quod tempore vite nostra sub certi diei pulchritudine mensura cotinetur: recte modo consipit. **Lecto** vero aie corpore: est in quo temporaliter habitas dicit. **Qui** ergo amore vite temporalis et illecebrarii carnalium occuletur lucernam dei: modio vel lecto lucernam optinet. **S**ipha candelabrum autem ponit lucernam: quod corpus sum mistério luci dei subiicit. viii his verbis typice figura docet predicandi. viii seq[ue]ntia: Non enim aliqd est absconditum quod non reueletur: neque factum est occultum quod non in palam reuerit. **Quasi** dicitur: nolite erubescere euangelium: sed iter terrena pectorum lumine luci dei supra corporis vestri candelabrum leuante: figura mente retinetes illum deum quo illumib[us] deus abscondit a tenet. **LUCAS.** n. et vos laus et adversarios penia in se eterna. **CHRY.** Uel alter: Non enim aliqd absconditum quod non. **S**i vos cum diligenter hoc operamini: in se eterna.

vitam dureritis: accusatio[n]es lucernam vestram non poterunt obuibrare. **THEO.** Unusquisque non nisi seu bonus non aliqd seu malum in p[re]terito fecerit manifestat in presentia et multo magis in futuro. Quid non est deo occulti? sed tamen in ipso manifestat est in carne. **Seq[ue]ntia:** Sicut h[ab]et aures audiri. **BEDA.** Id est si quis h[ab]et sensum intelligentiam vestram deinde se subtrahat: non auditum ad fabulas convertat: sed his quod vestras dicit: accommodet auram scrutandi: manus impleri: ligula dicendi. **Seq[ue]ntia:** Et dice illis: Videte quod audiatis. **THEO.** **CHRY.** Ut si nihil eorum que vobis a me dicimus subterfugiat. In quam mensura mensuram fieri ueniet remetiet vobis. in quantumlibet mensura introducet: tam recipieris utilitates. **BEDA.** Uel alius si soleris oia quod valent bona facere ac prius iriare studeritis: aderit diuina pietas que vobis et in presenti sensu altiora capiendi ac portiora gerendi effectu coferat: et in futuro eternam retributionem adiiciet. **Et iob subdit:** Et adjicet vobis. **HIERO.** Uel alius sum mensura fidei uniusque dividit intelligentiam mysteriorum: et scientie eius adiiciens virtutes. **Seq[ue]ntia:** Qui non habet dabit ei. i. quod fidei habebit virtutem: et non habet opus vestrum habebit et intelligentiam mysteriorum. **Et quod non habet extra fidem deficit virtute: et quod non habet opus vestrum habebit et intelligentiam mysteriorum.** **CHRY.** Uel alius: Qui non habet affectum et voluntatem audiendi et petendi: dabit ei. Qui vero non habet divinum auditum desiderium: et quod non habet extra fidem deficit virtute: et quod non habet opus vestrum habebit et intelligentiam mysteriorum. **BEDA.** Non enim lectio ingeniosus negligendo se: prout se sapientia: quam tardus ingenio studiose elaborando degustat. **CHRY.** Potest autem iob dicens non habet quod vestra nisi habet: dicit autem quod non habet quod indicium habet: putat non aliqd se habere a medicis intellectus existit.

Et dicebat: Hic est regnum dei: quem admodum si homo iactet semen in terra et dormiat et exurgat nocte et die: et semen germinet: et crescet dum nescit ille. **Ultratenet.** non terra fructificat per misericordiam herbam: deinde spicam: deinde plenam frumentum in spica. **Et cum ex se produixerit fructus statim mittit falcem: quo niam adegit messis.**

CHRY. Posuit supra pabolam de tribus semib[us] diversimode predictis: et uno saluato: et sum proportionem fidei et opationis treas differetias ostendit. haec pabolam ponit solu[m] de saluatis. viii dicit: **Et dicebat:** Sic est regnum dei quemadmodum si homo iactet semen in terram. **HIERO.** Regnum dei ecclesia est que regitur a deo: et ipsa regit homines: et omnes vestites et via calcant. **CHRY.** Uel regnum dei dicit fide que est in ipso ac dispensatione humanitatis: quod quidem regnum est sicut si iaciat homo. **Ipse** non enim deus et dei filius homo incomparabiliter factus est nobis: terra seminauit in totum mundum vobis omnes cognitiōes illuminauit. **HIERO.** Semine non vestre est: terra corda humana: et dormitio hominis mors est salutis. Exurgit semine nocte ac die: quod per somnum chrysostomi numerus credibilis per aduersa et ipsa magis magis quam germinabat in fide: et crevit in ope. **CHRY.** Uel exurgit ipse christus qui sedebat et pectus per longanimitatem

Marcus

te q̄ recipiētes semē fructificarēt. Surgit aut̄ i bes-
niuolētie sue vbo ad fructificationē nos erige. n̄ p̄
arma iusticie a vixtris qb̄ significat dies: t̄ a sinū
stris qb̄ significat nox p̄secutionū. p̄ hec. n̄. se n̄ ger-
minat nec arescit. THEOPHI. Uel aliter: Chr̄is
n̄ dormit. i. ascendit in celum: vbi h̄z doinire vis-
deat: surgit tñ nocte cū p̄ tētatiōe nos exigit i suā
cognitiōe: die vō cū q̄ōr̄ōes nr̄az dispōit salutē.
HIERO. Qd̄ aut̄ dicit: Dū ne sc̄it ille tropica ē los-
cutio. i. n̄eficere nos faciat q̄ō fruct⁹ v̄sq̄ i finē affe-
rat. CHRY. Uel dicit: Nescit ille: vt oīndat libera
volūtate eoz q̄ v̄bū suscipiūt: volūtati. n̄. nr̄i cōmit-
tit op̄: t̄ nō totū ip̄e sol⁹ op̄a: ne bonum iuolūta-
riū videat. vñ subdit: Ul̄tro enī tra fructificat. i. nō
necessitate coacta s̄. p̄p̄ia volūtate: s̄ volūtate ad
ducit ad fructificādū. Primū herbā. HIERO.
i. timorē. Vñtiū. n̄. sapie tio: dñi. Deide spicā. i. peni-
tētā lacrifosā. Deide plenū fru. i. sp̄i. i. charitatē: ples-
nitudo. n̄. legis ē charitas. CHRY. Uel p̄no her-
bā fructificat i lege nature paulati ad. p̄fectū cre-
scēs. p̄ modū p̄ducit spicas i māipulū colligēdas: t̄
i altari dñi offerēdas i lege. f. moyſi. postea plenū
fructū i euāgelio. Uel q̄ nō solū oīz nos frondere p̄
obiam: s̄ eē prudētes: t̄ q̄si barūdis spicas erectos
p̄sistere de vētis agit atib⁹ nō curātes. Oportet nos
etī aīam curare p̄ assiduitatē memorie: vt t̄q̄ spicas
fructū gestem⁹. i. op̄ationē v̄tutis op̄letā demō-
strem⁹. THEO. Herbā. n̄. germinam⁹ cū p̄cipiū
boni oīndim⁹. deide spicā cū resistere tētationibus
possum⁹. deide fructū cū p̄fectū q̄ō op̄a. Sequit⁹:
Et cū ex se p̄dixerit fruct⁹ statī mittit fal. q̄n̄ adest
messia. HIERO. Fal⁹ ē mors v̄l⁹ iudiciū: q̄ō fecat
oīa: messis cōiunctio seculi. GREGO. Uel alie:
Semē hō iactat i terrā: cū cordi suo bona itētione
lēcrit. Dormit aut̄ q̄ iā i sp̄e boni op̄is q̄ōc̄it. Nocte
vō erurgit ac die: q̄ō iter aduersa t̄ p̄spa. p̄ficit: ouīz
ille nescit q̄ adhuc metiri ieremēta sua nō valet: et
tñ cōcepta v̄tus ad p̄fectū ducit. Lū igī desideria
bōa cōcipim⁹: semē i terrā mittim⁹. Lū recte op̄ari
lēcipim⁹: herba sum⁹. Lū ad p̄fectū boni op̄is cres-
cim⁹ ad spicā puenim⁹. Lū i eiusdē op̄is p̄fectiōe
solidimur: i plenū frumētū i spica p̄ferimus.

Et dicebat: Cui assimilabimus
regnū dei: aut cui pabole cōpabim⁹
illib⁹? Sicut granū synapis qđ cū se
minatū fuerit i tra min⁹ ē oīb⁹ semi-
nib⁹ q̄ sūt i terra: t̄ cū natū fuerit a-
scēdit i arborē: t̄ fit mai⁹ oīb⁹ oleri-
b⁹: t̄ facit rāos magnos: ita ut pos-
sint s̄b̄ ubra ei⁹ aues celi hitare. Et
talib⁹ mltis pabolis loq̄bat eis ner-
bū. p̄put poterāt audire. sinc pabola
aut̄ nō loq̄bat eis. Georſū autē di-
scipulis suis disserebat omnia.

GLO. Postq̄ posuit de fructificatōe semis euā-
gelij: hic subiūgit aliā pabolā ad oīdēdā excellē-

tī doctrīe euāgelice ad oēs alias doctrīas. vñ dī.
Et dicebat: Lui assimilabim⁹ regnū oīi. THEO.
Paruissimū qđē ē fidei verbi. Redē i deū t̄ talūm-
eris. h̄z sparsa sup̄ fā: p̄dicatio dilatata ē t̄ augmen-
tata: ita vt celi volatilia. i. cōtēplatiū homīes t̄ al-
ti itēlectu t̄ cognitiōe sub eo habēt. Quāt. n. la-
piētes gētiliū reliquētes sapiā sub p̄dicatiōe euā-
gelii requieuerūt. ouīz igī maior p̄dicatio facta ē.
CHRY. Et etiā q̄ō qđ fuit boib⁹ i bēuīb⁹ fmonū
b⁹ nuiciātū sapiā que iter p̄fectos dī: dilatavit sup̄
oēs fmones: q̄ō nūbil mai⁹ est bac vitare. THEO.
Ramos aut̄ magnos fecit. qdāz. n. aplōz i Romā t̄
qdāz i vñdi i: t̄ quidā in alias terre p̄ces sur dñm̄ si-
rami. HIERO. Uel semē istō minū ē tio: ma-
gnū aut̄ i charitatē que ē maior oīb⁹ olerib⁹. p̄ de-
us charitas ē: t̄ oīs caro fenu. fecit aut̄ ramos mi-
cordie t̄ cōpassiōis: cū sub ubra paupes christi qui
sūt celi aīalia delectās hitare. BEDA: p̄o aut̄ q̄
semiat a pleriq̄s saluator ip̄e itēlligūt: ab alio aut̄
ip̄e hō seminas i corde suo. CHRY. Postea vero
Marc⁹ breuitate gaudēs: oīndes pabolaz naturaz
subiūgit: Et talib⁹ multis pabol loq̄bat eis v̄b̄. p̄
ut po. audire. THEO. Dñ. n̄. turbe erāt idocē t̄
comestibilib⁹: t̄ cōstictis noībus iſtruit eas: t̄ p̄b̄
subdit: Sine pabola aut̄ nō loq̄bat eis: vt. i. mo-
renē ad accedēdū t̄ interrogādū. Sequit⁹: Seorsū
aut̄ discipul suis disserebat oīa. f. de qbus itēroga-
b̄. t̄ v̄ ignorātes: nō simpliciter oīa tā māfela q̄
īmanifesta. HIERO. Illi enī digni erāt seorsū
audire mysteria i penetrali i tio: sapie: q̄ remotā
cognitionū malarū tumultib⁹ i solitudine virtuti
p̄manebāt. Sapia. n. in tēpore oīi percepīt.

Et ait ill⁹: i illa die cū sero cēt fa-
ctū: Trāseam⁹ p̄tra. Et dimittētēs
turbā assūmūt cū ita ut erat in nauī
t̄ aīic nauīes erāt cū illo. Et facta ē
p̄cella magna uētī: t̄ fluctus mitte-
bat in nauī: ita ut ipleref nauīs. Et
erat ip̄e i puppi sup̄ cervical dormi-
ens: t̄ exceccitāt cū: t̄ dicūt illi: Da
gisē: n̄ ad te p̄tiet q̄ō p̄im⁹? Et exur-
gēs cōminat⁹ ē uētō: t̄ dixit mari:
Tace: obmutesce. Et cessauit uēl⁹.
Et scā ē trāq̄llitas magna. Et ait
ill⁹: Quid timidi estis? Recdū ha-
bētis fidē. Et timuerūt timore ma-
gno: t̄ dicēbant ad alīut̄z: Quispi-
tas ē iste: q̄ō marc⁹ t̄ uēt⁹ obediuīt ci⁹.
HIERO. P̄ doctrinā de hō ad māf venerūt
fluctib⁹ turbāt. vñ dī. Et ait ill⁹ i illa die cū sero cēt
scā trāseam⁹. REMI. Tria. n̄. legis dñs babūf
se refugia. f. nauīs: mōt⁹: t̄ des ti. quoties a turbis cō-
p̄mebat ad alīq̄ō istoꝝ refugiebat. Lū ḡ v̄dit dñs
turbas mltas circa se: eāx iportūtates q̄si bō role-

Ca.V.

deciare iussit discipulos suos trās fretare. Sequit: Et omic. tur. assū. e. ita ut erat i navi. **CHRY.** Discipulos qdē assūp sit dñs vt visores fieret futuri misericordi; ioli ipos assumunt: ne alii cognosceret ipsos etiā modice fidei. vñ ad oīdēdū q sepāt̄ alij trāsfretabit: subiungit: Et alie na. e. cu illo. Ne at supbirē discipli q eos soloz assūpserat: pīlītari eos p mītr̄. Et vt et p b̄ discerē tētatiōes virilē sustine re. vñ seq̄. Et fa. ē pro. ma. Ut aut̄ futuri miraculi maiorē eis im̄ iat sēsū: dat tpa tioi dormiēdo. vñ se. Et erat ip. i pup. su. cer. dor. Si. n. vigilasser: aut̄ nūmīsset neq̄ rogasset tēpestate orta: aut̄ eū aliq̄ qd̄ tale facer̄ nō putasset. **THEO.** Dimisit ḡ eos i cōde i tioē pīlītatiōis: vt eī v̄tutē i seip̄is cogno sc̄et̄ q̄ alios ab eo b̄ificiatos videbat. Domīebat aut̄ sup̄ cer. nauis ligneū siqdē. **CHRY.** Pīdens su i būilitatē: t et b̄ mult i sapiam docēs. Nōdū at discipli q̄ circa eū exīstebat eī gloriā cognoscēb. it. Et qd̄ q̄ surges poterat vētis ipare credeb. it: h̄ q̄ q̄cēs sei dormiēs neq̄. Et iō seq̄. Et ercit it eūz t dicit ei. **D**īḡ n̄ ad te pīnēt q̄ pīm? **THEO.** Ip̄e aut̄ etiugēs cōminat pīmo qdē vento: q̄ maris tēpestate t flūct̄ faciebat: t b̄ ē qd̄ subdī. Et exurgēt̄ cōmīt̄: ē vēto. deide vō pīcipit mari. vñ se j̄. Et oīt̄ mari. tace. obmīt̄ se. **GLO.** Ex cōmotiōe. n. maria qd̄a sonit̄ cōsūrgit: q̄ videt̄ eē qd̄i maris locū pīculū cōminat̄: t iō cōueniēter sub qd̄am metaphora trāq̄llitatē im̄pat̄ taciturnitatis voca bulo: sicut t i cohabitōe vētōz q̄ sua violētia mare cōturbat: cōmīt̄ nōiauit. Solet. n. pītātē bñs res eos q̄ violētia pacē hominū cōturbat: cōmina tōe penaz refrenare. Per b̄ ḡ daf̄ itellīgi: q̄ sic rec aliq̄ pōt̄ cōmīt̄e violence violētōs cōpīmēre t suis edīt̄is murmur subiecti ppīlī mitigate: ita christ̄ recīmīt̄e creature etiis: sua cōmīt̄e ventoꝝ cobibūt̄ violētia t mari taciturnitatē idic̄it: t statī ē ef fec̄t̄ secur̄. Seq̄. n. Et cessauit vē. cui. s. fuerat cōminat̄. Et facta ē trāq̄llitas magna. s. i mari: cui ta citurnitatē idicerat. **THEO.** Cōminat̄ ē ēt t discip̄l̄i tāq̄ fidē n̄ bñt̄. Seq̄ enī: Et ait ill: Quid timidi estis: necdū bētis fidē. Si. n. habuissēt fidez credidisset q̄ et dormiēs suare eos potuisset i colu mea. Seq̄. Et timuerūt tioe magno: t dicebat ad alterutri: Quisputas ē iste: q̄ vēti t mare obediūt̄ ei. Eteni onbie habebat se erga eū. Inquātū enī ius su mare placuit: nō baculo vt moyses: nō pīcīb̄ vt belis̄ iordanē: neq̄ archā vt iesiū nauē: s. h̄ vē dēt̄is videbat: sīm vero q̄ dormiebat bñ. **HIERO.** Mīstice enīero puppis ecclē ē initiu: i q̄ dñs cor palūt̄ dormit̄: q̄ nūq̄ dormit̄ q̄ custodit̄ israel. puppis. n. mortuū pellib̄ viuōs cōtinet̄: t flūct̄ arcet̄: t ligno solidat̄. i. cruce t morte dñs ecclā saluatur. Lēnical corp̄ dñs ē cui dñitas sic caput i clīata ē. Vēt̄ aut̄ t mare. demōes t pīsecutores sūt: qb̄ oīt̄ace: q̄ cōpīsc̄t̄ edicta regiū i iniquoꝝ vt voluerūt̄. Trāq̄llitas magna ē par ecclē p̄ pīfūrā: sūt̄ the oīca p̄ vīt̄ actiū. **BEDA.** vñ nauicla quā ascē di pīssiois arbor̄ itellīgi p̄ q̄a fideles ad securitātē securi littoris pīueniūt̄. Alie naues q̄ fuisse dīc̄t̄ cū oīo illos significāt̄ q̄ fide dñice crucis ibiūt̄: nō tñ turbie tribulationū pulsati. Uel p̄ tētationū pīcellas serenitate pacis vīt̄. Discip̄lis at

naūigātib̄ christ̄ obdormīt̄: q̄ fidelib̄ futuri regni q̄tez meditātib̄ tps dñice passiōis aduenit. vñ b̄ sero factū fuisse phibet̄: vt veri sol̄ occubitū n̄ so la dñi dormitio: h̄ i pīp̄i discedētis lucis hora signifi c̄et̄. Ascēdēt̄ aut̄ illo puppiꝝ crucis: flūct̄ blasphematiū pīsecutoꝝ assurgūt̄: demoniacis excitati pīcel lis: qb̄ tñ nō ipsī patiētia turbat̄: h̄ discipuloꝝ imbecillitas cōcurit̄. Excīt̄ aut̄ dī. cipli dñm: q̄ cuī mortē viderāt̄: maris votis resurrectionē q̄rebant. Vēto exurgēs cōminat̄ ē: q̄ resurrectōe celebrata diaboli sup̄bia stravit. Mare filere pīcepit: q̄ iudeo rū rabiē resurgēdo deiecit. Discip̄li aut̄ arguūt̄: q̄ p̄ resurrectionē expīb̄: aut̄ eis icredibilitatē eoz. t nos quoq̄ cū signo dñice crucis ibiūt̄: seculū relīq̄re disponim̄t̄: nauē cū Jesu cōscēdim̄t̄: mare trāsire conamur. h̄ nobis nauigātib̄ inter equoris fremit̄ obdormit̄: q̄i iter medios vītū vīt̄: vel i mūdoy spirituū vel hominū pīauoꝝ vel ipaz nīrāz cogitationū ipet̄ amoris flāma refrigescit. Uel i ter b̄mōi pīcellas illū sedulo excitemus: mor tēpe statē cōpīsc̄t̄: refundet trāq̄llitatē: portum salutis indulget. **Capitulū .V.**

Et uenēt trās fretū maris i regionē gerasenow. Et exēt̄ ei de nauī statī occurrit d̄ monūm̄tis bñ i spū i mūudo: q̄ do miciliū hēbat i mōuūtis. Et neq̄ cāthenis iā qfīq̄z potat̄ cū ligār̄: qm̄ sepe cōpedib̄ t cāthēis uict̄ dirupis̄ set cāthēas t cōpedes pīminuissz: t nōmo poterat eū domār̄. Et sp̄ die ac nocte i mōuūtis t i mōtib̄ erat clamās: t pīcīdēs se lapidib̄. Uidēs aut̄ iesiūz a lōge cucurrit t adorauit̄ eū: t clamās uoce magna dīxit: qd̄ mībi t tibi iesu fili dī altissimi. Ad iuro te p̄ deuz ne me torq̄as. Dicebat. n. illi: Exi spūs i mūude ab hoie isto. Et interrogabat eū. Qd̄ tibi no mē ē? Et dīcit ei: Legio mībi nomē ē: q̄ mīti sum̄. Et depīcabat̄ eū mītū ne se expelleret extra regionem. Erat at̄ ibi circa mōtē grex porcoꝝ magn̄ pāscēs i agris. Et depīcabat̄ eū spūs: dicētes: Dītte nos i porcos: ut i eos itrocam̄. Et pīcessit eis statī ief̄. Et exēt̄es spūs i mūdi i troierūt̄ i porcos: t magnō impetu grex pīcipitat̄ ē i mari ad duo milia t suffocati sūt i mari. Qui at̄ pasce

~~Marcus~~

bāt eos fūgerūt: tū nūcianerūt i cīni
tātē tū i agros. **E**t egressi sūt uider
qd eēt facti: tū uenerūt ad iesū: tū ni
dēt illū: q a demōio uexabat sedētē
uestitum tū sane mētis: tū timuerūt.
Et narrauerūt illū q uiderāt qlit fa
ctū eēt ei q demōiūz habuerat: tū de
porcis. **E**t rogare ceperūt eū: ut di
scederet dō finib' eoꝝ. **C**ūqz ascēde
ret nauī: cepit illū dep̄cari q a dōmo
nio uexat' fuerat ut eēt cū illo: tū nō
admisit eū: s̄z ait illi: Glade i domū
tuā ad tuos: tū ānūcia illū quāta tibi
dōs fecerit: tū mis̄t' sit tui. **E**t abiijt
tū cepit pdicare i decapoli quāta sibi
fecisset iesus: tū oēs mirabantur.

THEO. Quia q̄ i nauicla erāt cōq̄rebāt adiunis
cē: Quisputas ē iste:ūmīcop̄ testimoniō firmat̄ hs
eēt. Accessit.n. demoniāc̄ ūtēs ipm̄ eē filiuī dei.
Ad qđ narrādū euāgelista accedēs. dī. Et vene. trās
fre.ma. i regi. gerazenop̄. **T**BEDA. Heraza ē vrbs i
signis arabie trās iordanē iuxta motē galaad: quaz
tenuit trib̄ manasse: nō lōge a stagno tyberiadis: i
qđ porci p̄cipitati sūt. **CHR.** S; tñ neq̄ geraze
noz neq̄ gerasinor̄ exq̄sita sc̄ptura st̄tet: h gerze
noz. geraza. n. ciuitas ē iudee: z neq̄q̄ i ea ē mare. ge
rata dō arabie ciuitas ē: neq̄ mare neq̄ stagnū p̄o
ximū hñs. **E**t ne tā euādēs mēdaciō euāgeliste dixis
se videāt: viri tā diligēt̄ sciēt̄ que circa iudeā erāt:
gerze qđe aq̄: gerze ei atiq̄ ciuitas fuit: nūc tyberi
as nūcipata: circa quā p̄cipiū ē circūpositū stagnū
Es̄t: Et ere ei de na sta occur ei de monu. bō.

Seqt: Et erat ei de ha. ita occur. ei de monu. ho.
AVG. de cō. euā. **Li** Matthe' dicat 'uinos fuisse;
marc' t lucas vnu cōmemorāt: vt itelligas vnu eo
rū fuisse psone alic' clarioris quē regio illa maxie
dolebat. **CHRY.** Ul' videſ q̄ marc' t lucas illud
qđ erat misabili' narrauerūt: t pp b̄ diffus' qđ il
li stigebat enarrāt. **Seqt. n.** Et neq̄ cathe. iam q̄sq̄
eu po. ligare. Dixerūt ḡ simpl'r demoniacū: nūerū n̄
qrēdo: vel vt vtutē maiore ōniderēt opantis. Nā q̄
vnu talē curauerat: n̄ erat ei iposibile m̄stos alios
curare. nec tñ b̄ dissonātia demōstrat'. Nō. n. dire
rit q̄ vñ' sol' erat: qđ s̄ dirissēt: Mattheo ūdicere
viderēt. Habitabāt aut ī mōnumētis demōdes: erro
neū dogma mult' volētes imittere q̄ decedētiū aie
i demōdes cōvertebāt. **GREGO.** Nisse. Paraue
rat aut se cet' demonū ad resistēdiū diuine ptati. **Li**
aut appropinqret q̄ ptatē b̄ sup oia erclamat emi
nētē e' vtutē. vi seqt: Uides aut iesu a lon. cucur. t
adora. eū: t cla. vo. magna t vi. ei: qđ mi. t tibi iesu
fili dei altissimi. **CIRYL.** Uide demonē dupli
passiōe diuiniſ: audacia t tiore reluctat' t orat. q̄ si q̄
stidem aliq̄ itētās vult scire qđ sibi t iesu cōe. q. d.
q̄ de cā eūc me ab hōib' cum sint met' **BEDA**
Quæ aut ipetas ē iudeor. eū dicere ī p̄ncipe deimo'

nior ecclissis demōia: quē t̄ ipa demōia fatē nibel
secū h̄re cōe CYRIL. de die oris subiungit: Admo-
te p dēū: ne me torqas. emmissionē n. reputabat tōni-
tu: vel eriā iūisibilū torqbat CHRY. Quāius enī
mali sint demōes: sciuū tñ q̄ ipos pp̄ peccata expe-
ctat vltio aliq̄ pēa. q̄ dō nodū eis tps vltie pene ad
uenerat: firmissime cognoscēbat: maxie cū pmissis
eēt eis hōib̄ cōmiseri. Sz q̄ chalit̄ comp̄bēderat
eos tāta mala p̄petrare: putabat q̄ pp̄ factor ecce
sum vltimū punitiōis tps mīme expectarēt: pp̄ hoc
suppliūt ne torqant BEDA: Dagnū. n. coiūt
est demōia leſiōe hōib̄ cellar: t̄ taro dimittit gau?
q̄nto possidet ouri? Seq̄. n. Dice. enī illi: Et sp̄s
im. ab ho. isto CYRIL. Attēdas ierpuignabile vi-
tutē xpi: cu q̄ssat fathānā: cui v̄ba chalit̄ sūr ignis t
flāma: sm q̄ psalmista dicit: L̄iq̄facti sūr mōngia fa-
cie dei. i. sublimes t supbe ētutea. Seq̄. Et it. cī q̄
tibi nome ē THEO. Interrogat qd̄ os si vi ip
se scizet: sz vt ceteri sciāt m̄ltitudinē habit. m̄tū deno-
nuj CHRY. Ne si ipē diceret q̄ multi sūt: icrā
bile fieret. vult ḡ q̄ ipi cōfiteat: q̄ m̄lti erāt. v̄s i-
tut. Et d. ei: legio mi. no. ē: q̄ mul. sum? Nō d̄c̄ de
mītiū mūer sz multitudinē. nō. n. p̄dest ad sciāz
q̄stio mūer. BEDA Āfessa āt publice peste qui
furēs tolerabat: virt̄ curatis gratioz apparet. Sz
nri tps sacerdotes q̄ p exorcismū grāz encere non
solēt dicer patiētes n̄ alr̄ valef curari: nisi q̄nti lu-
per possit oē q̄d ab imūdī spiritib̄ visu audita ḡ
stu: tactu: v̄l alio quolib̄ corporis aut aī fēsu vigilan-
tes dormiētesue ptulerit: q̄fitedo patens epom̄.
Seq̄. Et p̄ca. cu ml. ne se expel. ēt regiōe: CHRY.
Aut vt lucas dicit: i abyssū. Abyssus. n. ē separatiō
mūdi. p̄merē. n. demōes mitri ad tenebas eten-
res diabolo t suis āgel̄ p̄paratas. Hoc at tps fac̄
poterat: pm̄isit tñ eos i bac tra eē ne abēta tētato
ris: hōies corona victorie p̄uilarer THEO. Et it
nobiscū pugnātes: nos p̄tiores coſtituit. Seq̄. Et
Erat āt ibi cir. mō. ḡx̄ por. mag. p̄scē. AVḠ de
cō. euā. Qd̄ h̄ dicit marc̄ circa mōtes fusile ḡze:
Lucas āt l̄mōte: nihil repugnat. H̄re ei p̄cocon-
tā magn̄ fuit vt aliqd̄ ei eēt i mōte: t aliqd̄ circa
mōte. Seq̄. Et dep̄ca. cu spi. di. Mitte nos i poe
i eos itroeam REMI. sup matthei: Iecorū aut
itrauerūt i poe: cos nō spōte: s̄ petierūt et eis con-
dere: vt demōstrare: q̄ nō possit nocere hōib̄:
nisi pmissiōe diuina. Jo aut̄ n̄ petierūt mitti i hōies:
q̄ illū c̄ v̄tute torqbat: huiusā specie gestare vide-
bat. nec petierūt vt i pecora mitterēt: q̄ velut mū-
da aialia i tēplo dei offerebāt. Petierūt vt i pocos
mitterēt: q̄ nullū aial ē imūdī: pocos t demōes
semp i spurciciis delectāt. Seq̄. Et cōcessit eis sta-
tim iēsus. BEDA: Jo qd̄ pm̄isit: vt p̄tēfēto
nē porcoz hōib̄ salutis occasio p̄beat CHRY.
Uolēs furia quā hōies h̄it demōes oib̄ demōn
strare: t q̄ multo peiora vellēt hōib̄ iſfigere si po-
sent: v̄tute non ipediti diuina. Et q̄ i hōib̄ h̄ac de-
mōstrationē fieri ei: pietas nō ferbat: ipos i po-
cos itrare pm̄isit: vt i illis v̄tus t furor demōnū
deaf. Sequit̄. Et ex. spiritus immundi TITVS.
Fugā autem arripuerūt pastores: ne cu potes pen-
ret: t huiusmodi terrorē cīnib̄ itulerūt. v̄i sequit̄.
Qui aut̄ pasce eos. Illos aut̄ ad saluatorē addūt

dāni necitas frequent̄. n. cū dē? hoies dānat i reb? possedit: s̄ferit b̄ficiū aiab? .vii seq̄t: Et ve. ad Je. z vi. illū q̄ a de. vera. se. s̄. iiii pedes a qb? nact̄ erat sa lute: quæ atea nec cathene cōpescere poterat: vesti ti s̄ fane mētis q̄ stinuo nud̄ erat: z obſtupuerūt. vii seq̄t: Et ti. hoc igit̄ miraclm p̄i viſti: p̄i v̄bis cōguit. vii seq̄t: Et nar. illi q̄ vide THEO. Stupet̄ eis ait. ppter miraclm q̄d audierat timuerut: z pp̄i b̄ de p̄cāti ipm vt ab eoz recedat finib? .z b̄ est q̄d subdit: Et rogare eū cepe. vt disce. a fin. eoz. timebat. n. ne aliquid tale aliqd pateret. Lōtristati. n. de porcoz pditōe p̄nitiāz renunt̄ saluatoris BEDA: Ul̄ sc̄i fragilitat. ppe: p̄nitiā dñi se iudicabit idignos. Sedq̄ tur. Cognacse. na. ce. illū dēp. q̄ a demo. vera. fue. vt el. cillo. THEO. Timebat. n. ne aliquid inenit̄ es eū demones retrarēt in ei. dñs vō remittit eū i do mū suā: inuēs ei q̄ t̄p̄is ipē p̄ns nō cēt: tñ sua virt? ipm custodier: fil etiā vt curat? alijs pfit. vii seq̄t: Et nō admī. eū: s̄ h̄ illi: vade i do. tuā ad tu. z nūcia il lis q̄ta ti. dñs fece. z mis. fit tui. Vide saluatoris hu militatē. no dicit: denūcia oia q̄ feci tibi: s̄ oia q̄ feci tibi dñs. sic z tu cū aliqd boni fecer: nō tibi s̄ deo attribuas. CHRY. Lic̄ aut̄ alijs sanat p̄cepit ne muni dicere: nūc ienit̄ tñ huic p̄cepit q̄ annūciat: qñ oia illa regio demonib? detēta sine deo manebat. THEO. Ipe igit̄ p̄cepit p̄dicare: z oēs mirans. z b̄ et q̄d seq̄t: Et cep. p̄dicare. BEDA: Zystice aut̄ geraza siue gergeze vt q̄daz legut: colonū eucl̄ies siue adiueni appropinq̄ns iterptāt: q̄ gentiū ppl's z bo st̄ de corde repulit: z q̄ erat lōge fact? ē. ppe. HIERO. Dic aut̄ damoniac? despatissim⁹ gentiū ppl's et. nec lege nāe: nec dei: nec huiano timore alligat? BEDA: Qui in monumēt̄ hitabat: q̄i i mortuis op̄o: b̄ est i peccat̄ delectabat. semp nocte ac die furebat: q̄i i p̄sp̄er z adiuers a fuitio malignoz spū uñ nō cessabat: s̄ p̄ ope: feditatē q̄i i monumēt̄ facebat. p̄sc̄i supbie i mótiib? errabat. p̄ v̄ba durissime infidelitat: q̄i lapidib? se occidebat. Dicit aut̄: Legio nūbi nomē est: q̄ ppl's gentiū diuers idolatrie cultib? erat mācipat? Qd̄ aut̄ exēutes spū imundi ab ho mēs ad modū porcoz viuentēs: z volutabro volu ptanū se iuoluet̄. p̄cipit̄ eos p̄cipitio i mare vi te isti? z suffocat? HIERO. Uel suffocat̄ in ifer no fine respū misericordie p̄ impetū mature morta q̄b̄ suavit̄ multi: q̄ flagellato stulto: sapiēs prudēti or̄ sit. BEDA: Qd̄ aut̄ dñs volenter eē cū illo nō admisit: significat q̄ q̄sc̄ intelligat post remissionē peccator̄ igrediendū fibi eē in osciāz bonā: z fuien dū euagelio ppter alioz salutē: vt deinde cū christo reēsc̄at. GREGO. vii. moral. Quā. n. quantūlibet p̄p̄ de diuina cognitioē p̄cepim⁹: redire iam ad humana nolum⁹: q̄tē ō templatiōis q̄rentes. s̄ dñs p̄cipit: vt mens p̄us etudet in ope: z postmodū refici debeat p̄ ō templationē. HIERO. Domio aut̄ sanat̄ predicabat in decapolit: dum a romano nunc regno iudei conuertunt̄: qui in littera tñ pendent decalogi.

trās fretū puenit turba ml̄ta ad eū
et erat circa mare. Et uenit qdaz de
archisynagogis noie Iair: et uidēs
eū pcidit ad pedes ei: et dep̄cabat
eū multū dicēs: qm̄ filia mea i extre
mis ē: ueni ipone manū tuā sup̄ eā:
ut salua sit et uiuat. Et abiit cū illo
et seq̄bat eū turba multa: et cōprime
bat eū. Et m̄lier q̄ erat i p̄fluuiō sā
guis ānis. xij. et fuerat ml̄ta p̄pessa
a cōplib̄ medicis: et erogauerat oia
sua: nec qcqz pfecerat: s̄ magis de
teri hēbat: cū audisset de iesu: uenit
i turba retro: et tetigit uestimētū ei
Dicebat. n. qz si uel uestimētū ei te
tigero: salua ero. et p̄festiz siccata est
fons sanguis ei. et s̄esit corpe qz sa
nata cēt a plaga. Et statī iel̄ cognoscēs
i semetiō uirtutē q̄ exierat de
illo: quersus ad turbā aiebat: Quis
tetigit uestimēta mea? Et dicebat ei
discipli sui: Uides turbā p̄primētē
te: et dicis: qs me tetigit? Et circū
spiciebat uidere eā que hoc fecerat.
Mulier uero timens et tremēs: sci
ens qd̄ sc̄m cēt i se: uenit et pcidit aī
eū: et dixit ei oēz ueritatē. Iesus au
tē dixit ei filia fides tua te saluā fe
uade i pace: et esto sana a plaga tua.
THEO. Post miraclm̄ om̄oniaci: aliud miracu
lū dñs op̄f: filiā. s. archisynagogi resuscitā: ad cui
miraculi narrationē euāgelistā accedēs oīc. Et eū
ascē. ie. in na. rur. trās fretū. AVG. de cō. euāg.
Intelligendū est aut̄ qd̄ de archisynagogi filia sub
dit sc̄m esse cū trāscendisset iesus i nauī rursus trās
fretū: s̄ quantū post nō apparet. nū. n. fuisset iter
uallū: nō cēt q̄ fieret qd̄ narrat matthe⁹ de om̄inio
dom⁹ sue: post qd̄ factū nihil aliō om̄inio seq̄ q̄ il
lud de archisynagogi filia. sic. n. ip̄e cōterit: et ip̄e
transit⁹ apte idicet hoc sequentē narrari qd̄ seq̄ue
ter est sc̄m. Seq̄: Et ve. qd̄ de archisyn. noie iair?
CHRY. Nomē posuit pp̄i iudeos q̄ tūc erāt: vt no
mē miraculi fieret oīsuum. Seq̄: Et vi. eū. p̄ci. ad pe
ei: et dep̄. eū. mul. dicēs: Qm̄ filia mea i extremis ē.
Et qd̄ē matthe⁹ narrat archisynagogū puellā mor
tuā nūciasse: Darc⁹ vō graui infirmatā: sed post
modū archisynagogō cū quo dñs ire debebat nun
ciatū fuisse puellā mortuā eē. Matthe⁹ ḡ eandē re
fīl significat: q. s. mortuā fuscitauerit: breuitatis cā

~~Ad~~ Marcus

cā dices obisse: quā stat mortuā suscitā fuisse.
TAVGV. de cō.euā. Attēdit. n. nō vbo p̄ris d̄ filia
s̄ qd̄ est porissimū: voluntatē ita eīz desperauerat: vt
poti? eā vellet reuiuiscere: nō credēs vīnā posse uies-
nīri quā moriente reliqrat **THEO.** Fuit autē hic
vir et parte fidel inq̄tuz cecidit ad pedes iefi. inq̄tuz
vō depcaſ vt veniat: nō quantā oportebat hēre
fidez os̄dit. Oportebat. n. diccre: Dic vbo: et sanabī
filia mea. Seq̄: Et abiit cū illo: et seq̄. eū tur. m̄lta: et
cōprimebat eu. et mulier q̄ erat i. p̄su. san. r̄ij. ānis.
CHRY. Mulier ista famosa et nota oib?: pp̄ hoc
ad salvatores in manifesto accedere non audebat:
neq̄ ante eum venire: quia sc̄dm legē immūda erat
pp̄ter hoc retro tetigit et nō ante: qz nec hoc facere
audebat: s̄ vestimētoz simbriā. nō aut̄ simbria s̄ ei?
cogitatio eā saluā fecit. Seq̄: Dicebat. n. qz si vel ve-
stimenta ei? tetigero: salua ero. **THEO.** Fidelissima
quidē est hec mulier q̄ a simbriis curatiōe sperauit
pp̄ qd̄ s̄ seq̄ sanitatē. vñ seq̄: Et seq̄ sic. est fons
fā. ei? et seq̄ cor. q̄ sa. es. a plaga. **CHRY.** His autē q̄
fide tanguit christū: v̄tutes ei? cū cā sua volutate do-
nāt. vñ seq̄: Et statī. Je. cog. i. semetipso vir. q̄ exi. d̄
eo: uer. ad tur. oī. Quis tēti. vesti. meū. Virtutes q̄
dē salvatorē erēt ab eo nō localr aut corporalr: ipm
mō aliq̄ reliquētes. icorpales. n. cū sint ad alios er-
eūt alijq̄ donāt: neq̄ tñ eē eū sūt a q̄ extre dñr: sic
scie q̄ a doctore disceſtib? tribuū. **D**f g: Logis̄cēs i se
metipo v̄tu. q̄ exi. d̄ eo. vt itelligēt: q̄ eo sciētē n̄ igno-
rāte mulier salutē recepit. Inrogabat vō: q̄s me te-
tigit: h̄ sciret t̄ agentē: vt mulierē veniēt manifestet
et ei? publicet fide: et ne virt? miracloſi op̄is obliuioi
tradaſ. Seq̄: Et dice. ei. dñ. sui. vides tur. cōpri. te et
di. q̄s me tetigit. Quesierat autē dñ. q̄s me tetigit. i. co-
gitatōe et fide. nō. n. p̄mētes turbe me tāgūt: q̄ nō
cogitatū et fide accedit. Seq̄: Et circuſpi. vi. eā q̄ b̄
fecerat. **THEO.** volebat. n. dñs mulierē m̄ifestare
p̄mo qd̄ et fide approbet mulierē: deinde vt archis-
synagogū ad fidēti p̄uocaret: qz sic ei? filia cura-
ref: s̄l qz vt mulierē soluerz a timore. Eteni timebat
mulier: qz furata fuerat sanitatē. pp̄ qd̄ seq̄: Mu-
lier autē tremēt et t. sci. qd̄ fac. eēt i. se. ve. et. p̄ci. aſi eū
et dixit ei oēz veritate. **BEDA.** Ecce quo tēdebat
iterrogatio: vt. s. mulier utreat veritatē diuitiae in
fidelitatē: subite credulitatē et sanatōis. et ita ipa cō-
firmat in fide et alijs p̄bet exēplū. Seq̄: Ille autē dī
xit ei: filia fi. tua te sal. feē: vade i. pa. et esto fa. a. pla.
tua. Nō dixit: fides tua te sal. factura ē: s̄ te saluā fe-
cit. q. d. in eo q̄ credidisti iaz salua fēa es. **CHRY.**
Filiā vō vocat saluatā fidei rōne. fides. n. ch̄risti dei
filiatiōe; p̄stat. **THEO.** Dicit autē ei: vade i. pace. i.
i. regez. q. d. vade regeſce: qz bucusq̄ fuisti i angusti-
is et turbārōib? **CHRY.** Uel dīc: vade i. pace mī-
tēs eā in fine bonoz. i. pace. n. de? hitat: vt cogīcat
q̄ nō solū corpore curata ē: s̄ etiā a cauf corporal
passiōis. i. peccat̄ mutata. **HIERO.** M̄ystice autē
post p̄dicta venit iair archisynagog? qz cū intraue-
rit plenitudo gentiū: tūc oīs iſrl salu? fiet. Iair? sine
illuminās sine illūinat? iterptat. i. iudic? pp̄ls v̄m-
bra līe deposita: sp̄u illustrat? et illuminās p̄cident
ad pedes v̄bi. i. ad sc̄arnationē Jesu se h̄uilians: ro-
gar. p̄ filia: qz q̄ sibi vīnit: alios vīnere facit. Abraam
et z moyses et samuel rogāt. p̄ plebe mortua: seq̄

Jesus p̄ces eo? BEDA: Ad puellā autē sananda-
pgens dñs a turba cōp̄mīc: qz gētī iudee salutaria
monita p̄benis: noria carnaliū pp̄lop est ɔfuerū
gratuit? **M**ulier autē sanguine flūes: s̄ a dño curata
ecclā est ɔgregata de gētib? flux? .n. sanguis et fug
idolatrie polluitōe: et sup̄ bis q̄ carnis ac sanguis de-
lectatōe gerūt: p̄t recte itelligi. S̄ dū verbu dei in
dēi saluare decernet: plebs gentiū paratā p̄missa
q̄b̄lijs p̄p̄p̄t spe certa salute. **THEO.** Uel p̄ mu-
līer q̄ emorriſſa erat itelligas humana naturā. p̄
fluebat. n. peccatū qd̄ aiaz occidēs q̄si sanguinē fu-
dit aiaz n̄rāz. H̄ec a plurib? medicor: sapiētū dico
hui? mūdi et legi et pp̄hap̄ curari nō valuit: mor et
simbriā christi tetigit. i. carnē ei? sanata est. q. n. cre-
dit filiū dei icarnatū: h̄ est q̄ vestimētoz simbriā. vñ
git. **BEDA:** Vñ vna credula mulier dñs tāgētur
ba coprunit: qz q̄ diuerſ heresib? sine puerf modib?
grauaf: solo ecclē catholice corde fidelit̄ venerat.
Uenit autē ecclā gentiū retro: qz p̄ntē i carne orū
nō vidēs: pacti iaz sacrīs incarnatiōis illi? ad fidei
ei? grāz p̄uenit: sicq̄ dū p̄cipiatōe sacroz et saluari
a peccat̄ meruit: q̄s tactu vestimētoz ei? fontē suā
guis siccavit. Circūspiciebat at dñs videre cā q̄ b̄ se-
cerat: qz oēs q̄ saluari merent̄: suo dignos intuitu
ac miseratiōe iudicat.

Ad huc eo loquētē: ueniūt nūc
ad archisynagogū dicentes: qz filia
tua mortua ē: qd̄ ultra uexas magi-
st̄z? **J**esus autē audito uerbo qd̄ di-
cebant: ait archisynagogo: Noli ti
mere: tñimodo crede. Et nō admi-
sit queqz seq̄ se: nī p̄tz et iacobuz
et iohannē frēz iacobi. Et ueniūt in
domū archisynagogi. et uidit tuml
tū et flētēs et ciuilatēs multū. Et in
gressus ait illis: Quid turbamini et
ploratis? Puella nō est mortua sed
dormit. Et irridebat eū. Ip̄e uero
eiectis oib?: assumit p̄ez et m̄ez pu-
elle et q̄ secū erāt: et igrediūt ubi pu-
ella erat iacēs: et tenēs manū puelle
ait illi: Tabitacumi: qd̄ est iterpreta-
tū: puella tibi dico surge. Et seq̄
surrexit puella et ambulabat. Erat
autē annoz. xij. Et obstupuerūt stu-
pore magno. Et p̄cepit ill' uehemē-
ter: ut nemo id sciret. Et iussit illi
dare manducare.

THEOPHI. Di q̄ circa archisynagogū eāt: ch̄ri
stū vnu er. pp̄betis eē credeb. it: et pp̄ h̄ cū depcaſ
dū putabāt: vt veniēt sup̄ puellā orare. q̄ vō iā ce-
pirauerat puella: putabāt nō eē p̄cadū: et iō dīcīt:

BEDA: Ad quodquidem dicitur: *Quia filia tua mortua est: qd ultra vocas magistrum.* Iste dicit ad confitendum patrem inducit. **Seq:** n. Iesus autem vobis quod dicebat auditio ait archisynagogum: *No li ti timuimus credere.* **AVGV:** de cō.euā. nō legis qd sūciuntibz p̄hibetibz: ne iam magis veniret: ille dicit: ac p̄ b̄ qd dixit ei: *Noli timere; credo nō diffidet rep̄hēdit: si credentē robusti cōfir manit.* Si autē euāgelistā archisynagogū cōmemorat̄ dicitur: qd sūci a domo venientes dixerūt qd iaz nō vereat̄ ier̄: repugnarēt ei cogitatiō vba que posuit. **Matthe:** eū dicitur: qd sūci mortua ess̄. **Seq:** Et nō admisit quicqz seq se nisi Petrus et Jacobus et Iohannes frēm Jacobi. **THEO:** Nō. n. huius dicitur ad ostentationē voluit aliqd opari. **Seq:** Et veniuit i domū archisynagogi: t̄ vidēt tumultū: t̄ flētes et eulātes multū. **CHRY:** Ipse autē inbet nō illudare tanqz puella nō sit mortua s̄ dormiēs. vñ seq: Et iesu ait: qd tur. et plo. puel. nō est mor. s̄ dor. Archisynagogō dicitur: filia tua mor. ē. iesus autē dicit: *Nō ē mor. s̄ dor. utruqz rex ē. q. d. mortua ē vos bisimbi dormit.* **BEDA:** Hōibz. n. mortua erat qd suscitare nequerat̄: deo dormiebat: i cō dispōe et aia vinebat: et caro resuscitada qſcebat. vñ mos apud christianos obtinuit: vt mortui qd resurrecturi nō dubitāt̄ domiētes vocēt̄. **Seq:** Et irri. eū. **THEO:** Deridet autē ei tanqz vlt̄: nō posset aliqd facere: s̄ ipse h̄ se ipos attestates disputat̄. tanqz vere mortua suscitauerit: et iō miraculosū erit s̄ suscitauerit ei. **BEDA:** Quia ergo vbi resuscitatis irridere qd credere malebit̄: merito foras excludit̄: vt pote idigni qd potētia resuscitatis ac resurrectis mysteriū videret. vñ seq: *Ite vobis eie. oibz.* **CHRY:** vñ vt ostentationē auferret pp̄ b̄ nō oēs secū ēē finit: vt vobis testes p̄modū b̄ter diuine v̄titis: tres p̄cipios et discipulū elegit: et patrē et matrē puelle tanqz p̄ oibz magis necellarios mā vobis et vobis puellā viuiscitat̄. vñ seq: Et te ma. p. ait illi: thabitacumi: qd est iterp. puella tibi oīco surge. **Man:** n. iefi viuiscititia exp̄is: mortuū corp̄ viuiscitat̄. vñ autē iacētē excitat̄. vñ seq: Et festim surrexit p̄i. et ambulauit. **HIERO:** de op̄io genere iterp. Arguat aliquis euāgelistā mādaci⁹ qd ep̄ponēdo addidit̄: tibi dico: cū i bebraico thabitacumi mā significet: puella surge: s̄ vt s̄sū vocātis et ipantis ep̄pmeret̄: addit̄ tibi oīco surge. **Seq:** Et an. tū. **GLO:** Hoc euāgelistā addidit ad oīs dēdū puella b̄ eratis ee qd poterat̄ abulare i abulatōe ei: nō solū suscitata: s̄ etiā pfecte sanata oīdīc̄. **Seq:** Et obstu. stū. mag. et p. ill. v̄bēmēnt̄: vt ne id sciret̄: et iussit illi dare māducare. **CHRY:** Ad de mōstrādū qd eā se suscitauerit: et nō fā phātasiā. **BEDA:** Māstice at saluata a p̄fūnū sāguis mūliere: mor filia archisynagogi mortua nūciat̄: quia dū ecclēsia gētium a viciōp labē mūdata et ob fide merita filia ē cognom̄ata: cōtinuo synagoga p̄fide simil et iūdīc̄ zelo soluta ē. p̄fidie qdē: qd i chris̄to credere noluit. iūdīc̄ vobis: qd ecclēsia credere dosluit. et qd aiebat mūci archisynagog: qd vlt̄ vēras magistrū: p̄ eos bodie dī qd a deo destitutū synagoge statū videt̄: vt restaurari posse nō credit̄: iōqz p̄resuscitāde illi: supplic̄ idū nō esse estimat̄. **Seq:** si archisynagog: i. cēt̄ doctoz legis credere volueret.

rit: et subiecta ei synagoga salua erit. qd vobis synagoga leticiū dñice iūtatiōis merito ifidelitatis amissit qd̄ iter flētes et eulātes mortua iacet. **Tenēs** autē puelle manū dñis eā suscitauit: qd nī p̄ mūdata fuerit manū iūdīc̄ que sanguine plene sūt: synagoga mortua nō resurget. In sanatōe autē emordisse mulieris et suscitatiōe puelle: salū oīdīc̄ generis hūani: que a dñio ita disp̄sata ē: vt p̄mo aliq̄ ex israel ad fidē vēiret̄: deinde plētudo gētū iūraret̄: ac sic oīs israel salū fieret̄. **AN:** autē. xii. erat puelle: et anīs. xii. mulier erat passa: qd peccata nō credētū apparuerit i initio fidei credētū. vñ dī: credidit abraā deo et reputat̄ ē ei ad iusticiā. **GREGO:** iii. mo. moralē vobis redēptor: nō puelle i domo: iūmenē vobis ex portā: i sep̄chro at lazar suscitat̄. adhuc qdē i domo mortuū iāz qd latz i peccato. iā ex portā educiſ cō iniquitas v̄sqz ad vecordiā publice p̄petratiōis ap̄iſ. sepulchre vobis aggere p̄mis qd p̄petratiōe neq̄cie etiā v̄su cōsuetudis p̄sūs grauiſ. **BEDA:** Et notādū qd leuiores et quotidiani errat̄: leuioris p̄nī possit remēdio curari. vñ iacētē i conclatiō dñis facillima voce puelle resuscitat̄ dices: *Puella surge: vt vobis qdridna nūs mortuū sepulchri claustra euadere posset: fremitū spū: turbavit seipm: lachrymas fudit.* Quāto igiē grauior aīe mōs: tāto acīo: necesse ē: et penitētē feruor: iūstat̄. **Seq:** Et b̄ notādū qd publica nō rā publico eget remedio. vñ lazar de monumēto vocat̄ p̄p̄lis inotuit̄. Leuiia autē peccata: secreta queunt p̄nī deleri. vñ puelle i domo iacēs arbitris etiāt̄ exurgit̄: eisdēq̄ vt nemī manifestēt̄ p̄cipit̄. **Turba** etiā foris ejicit̄ vt puelle susciteſ: qd si nō p̄i a secretio: ib̄ cordis expelliſ seculariū mātūtū cui rap. aia qd̄ iūrisce iacet mortua: nō resurget̄. **Bū** autē surrexit̄ et abulat̄: qd aia a peccatis resuscitata: nō solū a sordibz scelerū exurgere: s̄ et i bōis pficere oīz opibz: et mori necesse ē: vt celesti pane satiet̄: diuini s̄. v̄bi et altaris p̄t̄ceps effecta.

VI.

Et egredit̄ ide abiit i patriaz suā et seqbat̄ eū discipli sui. **Et facto sabbato cepit i synagoga docēt̄ et mātī audiētes admirabat̄ i doctrīa eō dicētes: Elī huic hec oīa? Et qd̄ ē sapia qd̄ data est illi et uirtutes t̄les qd̄ p̄ manū eō efficiūt̄? **Mōne** hic ē faber fili⁹ marie: ff̄ Jacobī et ioseph et iude et Simonis? **Mōne** et sorores eō hic nobiscū sūt? **Et scādalizabat̄ i illo.** **Et dicebat ilis ief̄** qd̄ nō ē p̄pheta sine honō ni si i p̄fia sua: et i domo sua: et i cognatiōe sua. et nō poterat ibi uirtutē ulā facere nisi paucos infirmos ipositi manibus curauit: et mirabantur ppter incredulitatez eorum.**